NAGYVÁZSONYI KINIZSI PÁL NÉMET NEMZETISÉGI NYELVOKTATÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA

P E D A G Ó G I A I P R O G R A M J A

Intézmény címe: Nagyvázsony, Iskola u.1
Intézmény OM azonosítója: 037131
Intézmény fenntartója: Klebelsberg Központ
Veszprémi Tankerületi Központ

2 0 2 0

T A R T A L O M J E G Y Z É K

BEVEZETÉS **3**

Az intézményre vonatkozó adatok 3

Az iskola története 4

Küldetésnyilatkozatunk 5

Jövőképünk 5

A) AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA **6**

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai 6

2. Nemzetiségi nyelvoktatásunk 18

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 21

3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 28

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 34

5. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 35

6. A pedagógus helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 38

7. A kiemelt figyelmet igénylő és a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 43

8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 54

9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái 55

10. A tanulmányok alatti vizsgák 57

11 . A felvétel és átvétel 72

B) HELYI TANTERV **74**

1. Tantárgyi rendszer és óraterv 74

2. Választott kerettantervek 75

3. Óratervek 76

4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettsége 82

5. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 83

6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 89

7. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai 92

8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei 94

9. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátiak 109

10. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei 110
11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag 110
12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 111
13. Az iskola egészségfejlesztési és környezetnevelési elvei 112
14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 119
15. A tanuló jutalmazásával, fegyelmezésével összefüggő elvek 122
16. Az iskola írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje 125
17. Egész napos nevelés-oktatás rendszer (iskolaotthonos) 127
18. az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek 132

A pedagógiai program felülvizsgálata a 7/2014.(I.17) Korm. rendeletnek megfelelően megtörtént. A Rendelet alapján felülvizsgált pedagógiai programot a 2018/2019. tanévtől alkalmazzuk. Ez a Pedagógiai program az 5/2020. (I.31) Korm. rendeletnek megfelelően felülvizsgálatra és ennek megfelelően átdolgozásra került, melyet a 2020/2021 tanévtől alkalmazunk. Az új óratervek felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre.

BEVEZETÉS

- A pedagógiai program az iskola pedagógiai tevékenységének alapelveit meghatározó dokumentum. Az intézmény legmagasabb szintű szakmai dokumentuma, az intézményben folyó nevelő-oktatómunka meghatározója.
- Az iskolában nevelő-oktató munkát végzők kötelesek szakmai munkájukat e szerint tervezni, szervezni, megvalósítani. A pedagógiai programból következő, a pedagógiai munkát segítő, illetve a program teljesítéséhez szükséges körülmények megteremtése érdekében végzendő munkának, a nem pedagógus alkalmazottak munkájának is irányadó dokumentuma.

Az intézményre vonatkozó adatok

Intézmény neve: címe: OM azonosítója: telefonszáma: e-mail címe: honlapja: tankerületi kódja:	**Nagyvázsonyi Kinizsi Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola** 8291 Nagyvázsony, Iskola u.1 037131 88/264-041 igazgato@kinizsi-nagyvazsony.sulinet.hu www.kinizsi-nagyvazsony.sulinet.hu VD 3401
Intézmény típusa:	általános iskola
Intézmény fenntartója:	Klebelsberg Központ 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
Tankerület:	Veszprémi Tankerületi Központ 8200 Veszprém, Szabadság tér 15.
Intézmény működtetője:	Veszprémi Tankerületi Központ
Intézmény specialitása:	német nemzetiségi nyelvoktató általános iskola
Jelen Pedagógiai Program	2020/2021 - es tanévtől alkalmazható
érvényessége:	visszavonásig
felülvizsgálata:	5 évente

elfogadása:	2020. május

Az iskola története

Az iskola történetének legrégibb adatai a református felekezeti iskola fennmaradt anyakönyvéből olvashatók ki. Első bejegyzései az 1859/60-as tanévről szólnak. Az oktatás ettől az időtől tekinthető folyamatosnak Nagyvázsonyban.

Az iskolák államosítása előtt nemcsak református, hanem katolikus, evangélikus és izraelita felekezeti iskolák is működtek Nagyvázsonyban. A katolikus iskola anyakönyve 1887/88-as tanévtől, az evangélikus iskola anyakönyve 1891/92-es tanévtől, az izraelita iskola anyakönyve pedig 1878/79-es tanévtől tartalmaz bejegyzéseket.

1907-ben, gróf Apponyi Albert vallás és közoktatási miniszter ideje alatt Nagyvázsonyban is épült elemi állami népiskola. Az oktatás nehezen indult be a megfelelő feltételek hiánya miatt. A környező falvak felekezeti iskolái: a vöröstói római katolikus, a mencshelyi evangélikus, a magyarbarnagi református és a németbarnagi római katolikus iskola 1947-ig működhettek, majd az egyházi iskolák államosítására került sor, így azok állami általános tagiskolákként működtek tovább 1977-ig. Ezután beolvadtak a nagyvázsonyi körzeti állami iskolába, így a környező falvak tanköteles tanulói Nagyvázsonyba jártak iskolába.

A megduzzadt gyereklétszámot csak szükségtantermek igénybevételével lehetett elhelyezni. 1975-ben egy új iskolaépület kerül átadásra. Ezt követően teljes felújítást kapott a régi iskola is. 2007-ig két épületben a Kinizsi u.53.sz. (1-3. évfolyamok) és az Iskola u. 1-ben (4-8. évfolyamok) folyt az oktatás. A gyereklétszám nagyfokú csökkenésével ma már csak az utóbbi kétszintes épületben – 11 tanteremben és egy tornateremben – korszerű feltételek mellett folyik az oktatás. Tágas sportudvarral, és az önkormányzat által helyben működtetett konyhával rendelkezünk.

Iskolánk 1990-től német nemzetiségi iskolaként működik. Olyan faluban élünk, nevelünk és oktatunk, ahol az emberek, de még inkább a társközségek (Barnag, Pula, Vöröstó) lakósai gazdag német nemzetiségi hagyományokkal rendelkeznek. A második világháborút megelőző időszakban, ezekben a falvakban még jelentős német ajkú lakosság élt, akik a 18. századtól, betelepítésüktől fogva őrizték és ápolták kultúrájukat, a mindennapjaikat megszínező hagyományaikat és sajátos nyelvjárásukat. Az 1945 utáni gazdasági átalakulás a nemzetiségi családokban, közösségekben nagymértékű „nyelvvesztés”-hez vezetett, a tájnyelv ismerete visszaszorult, elhalványultak hagyományaik, feledésbe merült őseik nyelve. Mindezek tudatában felelősséggel vállaljuk fel iskolánkban a német nemzetiségi nyelvoktatást és nevelést, kisebbségi önkormányzataink lelkes, önzetlen anyagi és erkölcsi segítségét élvezve.

1990-től heti 5 órában tanítjuk a német nemzetiségi nyelvet, 2013-tól nemzetiségi népismeretet is oktatunk német nyelven heti egy órában. Iskolánk minden tanulója részesül a nemzetiségi nyelvok-

tatásban. Testvértelepülésünkön, a németországi Falkenbergben nyelvi tábort szerveztünk és fogadtuk Falkenberg fiataljait lakóhelyünkön. Ez a cserekapcsolat mára már nem működik a nagy távolság miatt. Ennek pótlására pályázat segítségével német nyelvi tábort szervezünk német nyelvterületen. Évente szervezünk nemzetiségi projektnapot, megünnepeljük Szent Márton napját. Iskolai programjainkon jelen van a német nyelvű előadás. Német színjátszó szakkör működik, gyerekeink részt vesznek a nemzetiségi és német nyelvi versenyeken. Minden tanév végén megszervezzük 8. osztályos tanulóink számára a helyi német nyelvvizsgát.
2012-től 1. és 2. osztályos tanulóinkat iskolaotthonos formában oktatjuk-neveljük.
1991-ben alapfokú zeneoktatással bővült pedagógiai tevékenységünk. 2013-ig önálló zeneiskolával rendelkeztünk. 2013-ban a zeneiskolát a Veszprémi Zeneművészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészeti Iskolához csatolták. A Táltos Művészeti Iskola szervezésében érdeklődő tanulóink néptánc oktatásban részesülnek.
2010-ben felvettük történelmi híresség ünk, Kinizsi Pál nevét.
2010-ben az iskola épülete különböző pályázatoknak köszönhetően kívül-belül megújult, az épület akadály mentesítve lett, lifttel bővült. 2012-től fenntartónk és működtetőnk a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, 2017-től a Klebelsberg Központ.

Küldetésnyilatkozatunk

„Mondd és elfelejtik,
mutasd meg és emlékeznek,
vond be őket és megtanulják.”
(Confucius)

Jövőképünk

Iskolánk a Nagyvázsonyból és a környező kistelepülésekről érkező, eltérő kulturális, szociális háttérrel rendelkező tanulók elvárásainak kíván megfelelni. A kistelepüléseken élők esélyegyenlőségének biztosításával szervezzük életünket. A tantervi előírásoknak megfelelően olyan korszerű ismereteket szeretnénk nyújtani, és kompetenciákat kifejleszteni tanulóinkban, amelyek alapjai lehetnek az egész életen át történő tanulásuknak, emberi kapcsolataiknak, együttműködésüknek, és melynek birtokában a hagyományokra építve pozitív értékek mentén képesek szervezni további életüket. Korszerű pedagógiai módszerek és eszközök alkalmazásával családias, élményszerű, sokszínű diákéletet kívánunk megvalósítani a diákok és szüleik megelégedésére. A tanulók képességeit egyéni sajátosságaik figyelembe vételével a tevékenykedve tanulást biztosító tanítási-tanulási technikák alkalmazásával fejlesztjük. El szeretnénk érni, hogy tanulóinkban egy olyan egészség- és környezettudatos életvitel iránti igény alakuljon ki, amely önmaguk egészségének megtartását, szűkebb és tágabb környezetük fenntartható fejlődését szolgálja.

Céljaink megvalósításában a legfőbb szövetségesnek a szülőket tekintjük, de együttműködünk a munkánkat segítő intézményekkel, szervezetekkel, magánemberekkel.

Vezetői feladatok az intézményi jövőkép kialakításában:

- A jövőkép megfogalmazása során figyelembe veszi az intézmény külső és belső környezetét, a folyamatban lévő és várható változásokat.
- Szervezi és irányítja az intézmény jövőképének, értékrendjének, pedagógiai és nevelési elveinek megismerését és tanulási-tanítási folyamatokba épülését.
- Az intézményi jövőkép, és a pedagógiai program alapelvei, célrendszere a vezetői pályázatában megfogalmazott jövőképpel fejlesztő összhangban vannak.

A) AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

Iskolánkban legfőbb feladatunknak tekintjük a korszerű műveltség megalapozását, és az általános emberi értékek továbbadását. Nevelésünk célja, olyan ember formálása, aki kellő kreativitással, jó kommunikációs és együttműködő képességgel, valamint mobilizálható tudással rendelkezik. Német nemzetiségi iskola lévén fontosnak tartjuk továbbá a német nyelvcsoport nyelvének elsajátítását, a nemzetiségi öntudat minden összetevőjének (nyelv, kultúra-hagyományőrzés, kisebbségpolitika, történelem stb.) ápolását.

Számunkra a nevelés nem elsősorban elsajátítandó ismereteket jelent, hanem az iskolában megélt élményeken keresztül kívánjuk alakítani fiataljainkat.

Pedagógiai alapelveink

- A jó iskolai légkör kialakítása, amelyben:
  - a tanulók személyiségét tiszteletben tartjuk, figyelembe vesszük a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén változtatunk előzetes tanítási terveinken.
    Építünk a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszünk felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.
  - Tanulást támogató környezetet teremtünk például a tanterem rendezésével, a taneszközök használatával, a diákok saját iskolai életük megszervezésével kapcsolatos döntéshozatalba való bevonásával.
  - tanulóinkat a másság elfogadására, toleranciára, szolidaritásra neveljük.
  - felzárkóztatással segítjük a szociokulturális hátrányok leküzdését.
  - az iskolai életben erőszakmentes, szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk.
- Korszerű ismeretek, képességek kialakítása:
  - tervszerű nevelő-oktató munkánkkal a tanulók kulcskompetenciáit fejlesztjük, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújtunk;

- a tanulókat képessé kívánjuk tenni az önálló ismeretszerzésre, a kutatás igényére. Ösztönözzük őket az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában. Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosítunk a tanulók számára.
- megismertetjük és megszerettetjük tanulóinkkal szűkebb és tágabb környezetünket, hazánkat;
- törekszünk egy használható, alapszintű német nyelvi tudás kialakítására, a német nemzetiség értékeivel azonosulni tudó és a világra nyitott diákok formálására, akik meg tudják találni helyüket az európai társadalmakban;
- a testi és lelki egészség megőrzését fontosnak tartó életszemléletet alakítunk ki tanítványainkban;
- elérendő célunk, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának legyen becsülete;
- a tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot helyezzük előtérbe, kihasználjuk a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására;
- Felismerjük a tanulók tanulási problémáit, megfelelő egyénre szabott szakmai segítséget adunk a tanulmányi munkájukban;
- előtérbe helyezzük a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását;
- minden támogatást megadunk, hogy tanítványaink elsajátítsák az élethosszig tartó tanulást megalapozó alap kompetenciákat.

  Ezek:

  - a tanulás kompetenciái
  - a kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
  - a digitális kompetenciák
  - a matematikai, gondolkodási kompetenciák
  - a személyes és társas kapcsolati kompetenciák
  - a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
  - munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

- A nevelésközpontú munkánk során fontosnak tartjuk:
  - az egyén és a közösség iránt érzett tisztelet megteremtését, ezért tanítványainkat egymás elfogadására, tiszteletére neveljük;
  - az emberek közötti érintkezés, kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítását, ezért a tanulók közti véleménycserét ösztönözzük, fejlesztjük vitakultúrájukat;
  - a tudatos értékközvetítő tevékenységet, együttműködést, altruizmust, nyitottságot, társadalmi érzékenységet, más kultúrák elfogadását;

- a hagyományaink megismerését, általuk hazánk, szülőföldünk megszerettetését, megbecsülését;
- nemzetiségi identitástudat erősítését a nemzetiségi családokból származó diákjainkban, a német nemzetiség szellemi, kulturális és épített öröksége iránti érdeklődés felkeltését;
- a másság iránti érdeklődés, nyitottság és türelem kialakítását, diákjaink vegyék észre és értékeljék a jót, ismerjék fel és előzzék meg a rosszat.

Iskolánk pedagógiai értékei

Értékrendünk fő jellemzője az emberközpontúság, a humanizmus.

- Nevelésünkben előtérbe helyezzük az emberi együttéléshez nélkülözhetetlen értékeket: a kulturált magatartást, a toleranciát, a megértést, a másság elfogadását, az alkalmazkodóképességet, a türelmet, az őszinteséget, a felelősségtudatot, az áldozatvállalást.
- Fontosnak tartjuk az aktivitást, a kreativitást, az igényességet, a helyes önismeretet, amellyel a tanulók pozitívan befolyásolhatják életüket.
- Arra törekszünk, hogy tanulóink a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképpen maguk is cselekvő részesei legyenek egy jó hangulatú, építő iskolai közösségnek.
- Kötelességünknek érezzük a magyarságtudat kialakítását tanulóinkban.
- Szeretnénk elérni, hogy diákjainknak legyen igényük a szűkebb és tágabb környezetük fejlesztésére és megóvására.
- Törekszünk az egészséges életmód és a rendszeres testmozgás igényének kialakítására, az életkornak megfelelő állóképesség kifejlesztésére.
- El szeretnénk érni, hogy tanulóinkat jellemezze a tudás, a műveltség, a kulturális értékek tisztelete.

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás céljai

Kiemelt célnak tekintjük, hogy tanulóink megismerjék és elfogadják az általános emberi értékeket és nemzeti érzelmeket, melyet az iskola is közvetít feléjük, ezért céljaink:

- Megismertetnünk a tanulókat a XXI. század modern tanítási tartalmával. Olyan tudással és kompetenciákkal ellátni diákjainkat, melyek birtokában képessé válnak a társadalom és a piacgazdaság jelen és jövőbeli igényeinek megfelelni, azokhoz folyamatosan alkalmazkodni.
- Megismertetnünk tanulóinkat szülőföldjükkel, szűkebb és tágabb lakókörnyezetükkel, annak történelmével, természeti szépségével.
- A szülőföld és Magyarország, a német nemzetiség lakta vidékek megismerése, szeretete, megóvása.
- Egészséges nemzeti-nemzetiségi önbecsülés és hazaszeretet kialakítása. A nemzeti-nemzetiségi kultúra ápolása iránt érzett felelősségtudat kialakítása.

- Minden kisebbségben élő népcsoportért érzett felelősség és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az intézményünk számára fontosak a hagyományaink; azok megjelennek az intézmény alapdokumentumaiban, tetten érhetők a szervezet működésében, és a nevelő-oktató munkánk részét képezik.
- Képességüknek és érdeklődésüknek megfelelően olyan ismeretekhez, információkhoz juttatnunk a tanulókat, amely segítik továbbtanulásukat, életüket.
- Képességüknek megfelelően olyan alapfokú nyelvi ismeretekkel felruháznunk tanulóinkat, amely szilárd alapot nyújt számukra a nyelvi kompetenciáik középiskolában való továbbfejlesztéséhez.
- A tanulók személyiségét úgy kell fejlesztenünk, hogy kialakuljon a helyes önismeretük, legyenek nyitottak más emberek elfogadására.
- Megismertetnünk és elfogadtatnunk tanulóinkkal a testi és lelki egészség megtartásának fontosságát.
- A tanulókban kialakítanunk a tudás önálló elsajátításának képességét, ezzel is lehetővé téve az egész életen át történő tanulást.
- Törekszünk tanítványaink környezettudatos magatartásának kialakítására.
- Biztosítjuk a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerinti- egyénre szabott fejlesztését.
- Olyan tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, amelyek növelik a tanulók motiváltságát, önállóságát a tanulási folyamatokban.
- Bővítjük a digitális technológiával támogatott módszertárunkat.

Az intézmény rendszeresen felméri a pedagógiai program megvalósításához szükséges infrastruktúra meglétét, jelzi a hiányokat a fenntartó felé. Az intézmény a belső infrastruktúrafejlesztésére vonatkozó tervezésénél figyelembe veszi az intézmény képzési struktúráját, a nevelőmunka feltételeit és pedagógiai céljait.

Az intézmény kiemelt nevelési céljaihoz kapcsolódó eredmények alakulását figyelemmel kíséri, visszacsatolásokat végez, hogy azok az elvártaknak megfelelőek legyenek. A fent jelölt célokat egy humánus, gyermekek érdekeit, a személyiségek sokszínűségét szem előtt tartó iskolában kell megvalósítanunk, ahol az értékes az értéktelentől elkülönül, kialakul a szép és a jó iránti igény. Ennek megfelelően vizsgáljuk felül és alakítjuk pedagógiai feladatainkat, céljainkat, azok megvalósításának eszközeit.

Pedagógiai feladatok

Alapelveinknek, céljainknak, értékrendünknek megfelelően feladataink sokrétűek. Komplex folyamat révén a nevelési-oktatási folyamat összefonódik, összekapcsolódik a cél és feladat, amelyek meghatározzák a módszer, eljárás és eszköz kiválasztását, alkalmazását.

Az intézményi pedagógiai folyamatok (pl. tanévre, tanulócsoportra, tervezett egymásra épülő tevékenységek) a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt tanulási eredmények elérését, a szülők, tanulók és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.
Az intézmény munkatársai képességük, szakértelmük, érdeklődésük szerint javaslatokkal segítik a fejlesztést. Az intézmény alkalmazotti közösségének munkájára, együttműködésére a magas szintű belső igényesség, hatékonyság jellemző.

- Intézményünk kiemelt feladatának tartja a tanulás-tanítás eredményesség megtartását és növelését. A cél érdekében nyilvántartjuk és folyamatosan elemezzük intézményi eredményeinket.
  Pedagógusaink nyilvántartják és elemzik az alábbi eredményeket:
  - ➔ kompetenciamérések,
  - ➔ tehetségmérések,
  - ➔ tanév végi tantárgyi eredmények,
  - ➔ versenyeredmények, elismerések,
  - ➔ továbbtanulási mutatók,
  - ➔ vizsgaeredmények,
  - ➔ lemorzsolódási mutatók,
  - ➔ elégedettségmérés eredményei.
- Gondoskodunk a tanulási eredményességről szóló információk belső nyilvánosságra hozataláról. Az éves beszámolókban, statisztikákban rögzítjük az év végi eredményeket, azok eredményességét vizsgáljuk, tanulságokat vonunk le belőlük, s a következő tanévi munkánkba tapasztalatainkat, megállapításainkat beépítjük.
- Az intézmény törekszik a kölcsönös kapcsolattartás kiépítésére és az információcsere fenntartására. A tanulók további eredményeit felhasználjuk a pedagógiai munka továbbfejlesztésére.
- Minden tanév pedagógia feladatainak tervezésénél nagy hangsúlyt fektetünk a mérések eredményeinek figyelembe vételére.
- A tanítás-tanulás átfogó tervezésénél kerettantervi követelményekből, alapelvekből és az iskola pedagógiai programjából eredő célokból indulunk ki. A tantestület egésze részt vesz az intézmény pedagógiai programjában megjelenő nevelési oktatási alapelvek, célok és feladatok meghatározásában, amely alábbi feladatok megvalósítására terjed ki:
  - Az önálló tanulás, a fegyelmezett munkavégzés, az önellenőrzés képességének növelését tanórai munkánk részévé tesszük.
  - A tanulók alapvető képességeit, készségeit (írás, értő olvasás, alapvető számolási készségek, helyesírás, írásbeli és szóbeli kifejezőképesség stb.) a tanórák hatékony szervezésével, új módszerek bevezetésével minél magasabb szintre fejlesztjük.
  - A nyelvi kulcskompetenciák (írás, olvasás, hallott és írott szövegértés, beszédkészség) kialakítása és fejlesztése tanórákon belül új nyelvtanítási módszerek bevezetésével, és tanórán

kívüli programok szervezésével, amelyek révén diákjaink német nyelvi környezetbe kerülnek, ahol a német nyelv használatára nyílik lehetőség.

- Tanórákon és azon kívül is fontosnak tartjuk, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei, valamint a hazai német kisebbség megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit, továbbá ismerkedjenek meg a német nyelvű országok kultúrájával, életformájával és hagyományaival.
- Tanórákon és azon kívül nagy gondot fordítunk az indulási, szociális eredetű hátrányok csökkentésére, a tehetség ígéretek felismerésére és fejlesztésére.
- Fejlesztjük gyermekeinkben a társadalmi együttműködéshez, az önneveléshez, a munkavégzéshez, az egészséges testi és lelki fejlődéshez, valamint a továbbtanuláshoz szükséges alapvető képességeket és készségeket.
- Tanítványainkat segítjük abban, hogy az iskola elvégzése után legyenek képesek a testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelre. Ehhez felkutatjuk, és folyamatosan finomítjuk azokat a módszereket, amelyek alkalmasak a szellemi fogékonyság, az érzelmi gazdagság, erkölcsösség, az akaraterő és fegyelmezettség, a konfliktusmegoldás és kudarcleküzdés, a megújulás és alkalmazkodás képességeinek kialakítására és fejlesztésére.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük a tanulók magatartáskultúrájának alakulását, segítjük a társas emberi léthez, együttéléshez szükséges szokások, magatartásmódok és tulajdonságok (mint: a tágabb és szűkebb haza szeretete, a közösséghez tartozás érzése, felelősségvállalás önmagukért és másokért, határozottság és tolerancia, következetesség és állhatatosság, illendő viselkedés stb.) kialakulását és fejlődését.
- Segítjük a gyerekeknek a továbbtanulásra, munkavállalásra való felkészülését. Igyekszünk elérni, hogy az iskolából kilépő tanítványaink elsajátítsák a korszerű társadalmi, természettudományos, esztétikai és technikai műveltség alapjait és szilárd alapkészségekkel és képességekkel rendelkezzenek minden műveltségi területen. Jellemezze őket a tanulni vágyás és tanulni tudás, legyen a világról és önmagukról reális képük, tudjanak rövidebb és hosszabb távra tervezni, reális mérlegelés alapján dönteni.
- Ki kell alakítani tanítványainkban a tanulási folyamatot megkönnyítő alapképességeket és készségeket.
- Alapvető feladatunk a kompetencia alapú oktatás mind szélesebb kiterjesztése.
- Eszköztárunkban a játékosság, mint motivációt növelő tényező nagyobb hangsúlyt kap.

Nevelési-oktatási, nevelési-módszertani feladatok megvalósulásának területei

- Az *osztályfőnöki munka* új tartalommal való megtöltését és a hagyományos tennivalók végzését összehangoljuk úgy, hogy az emberismeret, az egészséges életmód, a környezeti és az

egészséges életmódra nevelés, az élet- és pályatervezés, valamint az osztályban felmerülő nevelési kérdések képezzék az osztályfőnöki órák tananyagát.

- A *diákönkormányzat* munkára nagyobb hangsúlyt fektetünk a nevelőmunkát gazdagító tevékenység érdekében. Az önkormányzatot a szabadidő hasznos eltöltését, a helyi hagyományok ápolását, a gyerekek öntevékenységének fokozását szolgáló programok tervezésére ösztönözzük.
- A *magatartás- és környezetkultúra fejlesztése* alapvető és pedagógiai munkánkat minősítő kérdés. Ennek teljesítése érdekében a tanórák fegyelmének, az óraközi szünetek rendjének, az iskolakörnyék tisztaságának fokozása a legfőbb feladatunk.
- A *pályaorientáló* munkát továbbra is magas színvonalon végezzük, amely már 1. osztálytól folyamatosan történik.
- A *gyermek- és ifjúságvédelmi* munkában minden nevelőnek, különösen az osztályfőnöknek nagy szerepe van, ezen a területen a prevencióra helyezzük a hangsúlyt.
- Gyermekeink *egészséges életmódra* nevelésében arra törekszünk, hogy tanítványaink megismerjék az egészséges életvitel követelményeit. Kialakítjuk az egészségügyi szokásokat a testápolásban, a test védelmében és fejlesztésében. Odafigyelünk gyermekeink rendszeres tisztálkodására, a mozgásigényük kielégítésére, a szükséges levegőztetésre, az étkeztetésre, a megfelelő fényviszonyok biztosítására, az egészségügyi szükségletek kielégítésére. A káros szenvedélyek (dohányzás, italozás, drogfogyasztás) megelőzésére törekszünk. Nagy gondot fordítunk a gyermekbalesetek megelőzésére.
- Az *iskola állagának megőrzése* mindenki kötelessége: az ezzel kapcsolatos rendet és szokásokat fokozatosan alakítjuk.

Nevelési-oktatási, nevelési-módszertani feladatok megvalósításának keretei:

<u>a tanórai foglalkozások</u>

iskolai tanórai foglalkozások

- hagyományos tanórák
- projektfoglalkozások: német nemzetiségi nap, egészségnap, az iskola munkatervében tervezett projekt nap (hét)
- témanapok, témahetek

iskolán kívüli tanórai foglalkozások

- projektfoglalkozás: amennyiben iskolán kívüli helyszínen tartjuk, tanítási napként adminisztráljuk, mert tananyag feldolgozása történik. Pl. nemzetiségi nap, Kinizsi-nap/hét. Az iskola éves munkatervében tervezett ilyen jellegű programot külön jelöljük.
- osztálykirándulás: a tapasztalati úton történő élményszerű ismeretszerzésnek, és a közösség fejlesztésének egy rendkívüli lehetősége. Erre szervezett módon évfolya-

monként a továbbiakban is lehetőséget biztosítunk. 1-6. évfolyamig 1 napos, 7-8. évfolyamos tanulóinknak 2 napos osztálykirándulásra adunk lehetőséget. A tanulmányi kirándulásokat tanítási napokon bonyolítjuk le, a naplóba tanítási napként van adminisztrálva, a foglalkozások formájának megfelelő tanítási órákat jegyzünk be. A programon való részvétel nem kötelező, a diákok szülei írásban nyilatkoznak a költségek vállalásáról. Azon tanulók számára, akik a kiránduláson nem vesznek részt, szervezett foglalkoztatásukat biztosítjuk az iskolában.

- erdei iskola
- táborok

<u>a tanórán kívüli foglalkozások</u>

- szakkörök
- sportfoglalkozások
- másnapi felkészítést segítő foglalkozások (napközi, tanulószoba)
- középiskolai felkészítők
- tantárgyi korrepetálások
- egyéni és csoportos fejlesztő foglalkozások
- könyvtári foglalkozások
- iskolarádió szerkesztése
- tanulás tanítása
- múzeumi órák
- versenyekre-, fellépésekre felkészítő foglalkozások
- ünnepélyekre-, megemlékezésekre felkészítő foglalkozások

<u>iskolai hagyományok, ünnepek, megemlékezések</u>

- iskolai ünnepély
  - tanévnyitó,
  - tanévzáró, ballagás
- emlékműsor
  - az Aradi vértanúk (okt.6),
  - a kommunista diktatúrák - (febr.25),
  - a Holokauszt áldozatai (ápr.16),
  - a Nemzeti összefogás (jún.4) napján
- Kinizsi gála
- Nemzetiségi nap
- Fenntarthatóság hete
- Pénz7
- Apród-, és vitézavató
- Márton nap (nov.11),

- Mikulás (dec.6)
- megemlékezünk
    - a népmese napjáról (szept. 30.),
    - a magyar nyelv napjáról (nov. 13.),
    - a magyar kultúra napjáról (jan.22),
    - a víz világnapjáról (márc. 22),
    - a magyar költészet napjáról (ápr.11),
    - a Föld napjáról (ápr.22),
    - a madarak és fák napjáról (május 10).
- ünnepi műsorral emlékezünk (községi szinten is!)
    - az 1848-as forradalomról (márc.15),
    - az 1956-os forradalomról és a köztársaság kikiáltásáról (okt.23),
- játszóházak keretében készülünk
    - a húsvétra
    - a karácsonyra
- advent, karácsony
- farsang
- anyák napja
- gyermeknap
- témanap
    - Kinizsi-nap/napok
    - Medvenap (febr.2)
    - Luca nap (dec.13),

<u>szabadidős tevékenységek</u>

- színház-, hangverseny-, múzeum-, kiállítás-, rendezvény-, mozi látogatás
- német nyelvi tanulmányi kirándulás német nyelvterületre.
- osztályprogramok: játszóház, teadélután, sportdélután, osztálykarácsony
- sportprogramok: korcsolya, síelés, úszás, túrázás, kirándulás, jóga, iskolai bajnokságok

<u>saját szervezésű versenyek</u>

- Sudoku,
- anyanyelvi verseny,
- prózamondó-és szavalóverseny magyar és német nyelven,
- sportversenyek, bajnokságok

<u>táborok</u>

- nyári napközis tábor,

- német nyelvi tábor,
- osztály tábor,
- Erzsébet táborok
- tematikus táborok

Főbb feladataink

Ezek:

- Új tanítási módszerek és eszközök megismerése és alkalmazása a szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelően. A pedagógusok módszertani megújulását segítik egymás óráinak látogatása, közös hospitálások, óramegbeszélések, jó gyakorlatok megosztása, valamint a belső továbbképzések. Az intézmény munkatársai gyűjtik és megosztják a jó tanulásszervezési és pedagógiai gyakorlatukat az intézményen belül és kívül.
- Tanítványainkban kialakítani az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.
- Önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására nevelni.
- A legjobb gyakorlatok eredményeinek bemutatására, követésére, alkalmazására nyitott a testület és az intézményvezetés. A vezetés engedi, és szívesen befogadja, a tanulás-tanítás eredményesebbé tételére irányuló kezdeményezéseket, innovációkat, fejlesztéseket.
- Az intézmény lehetőségeket teremt az innovációt és a kreatív gondolkodást ösztönző műhelyfoglalkozásokra, fórumokra.
- A tanítási napok és tanórák védelme, a tanulói mulasztások csökkentése: ennek érdekében meggyőző munkát végzünk a szülők körében.
- A tanórák fegyelmének megerősítése, annak következetes betartása és betartatása a tanulók és a hatékony előrehaladás védelmében.
- Az iskola házirendjének és egyéb belső szabályzatának folyamatos és rendszeres felülvizsgálata.
- Az iskola külső és belső környezetének karbantartása, rendjének, esztétikailag igényes megjelenítésének biztosítása.
- Egészség-és környezettudatos magatartás igényének kialakítása

A nevelési-oktatási céljaink megvalósítása érdekében a pedagógusoknak:

- megfelelő nevelési módszerek megválasztásakor pontos, gazdag szaktárgyi, lélektani, pedagógiai tudással és tanítástechnikai készségekkel kell rendelkeznie;
- fel kell mérni a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát;
- hatékony tanuló-megismerési technikákat kell alkalmazni;
- munkáját a differenciálás megfelelő módja, formája jellemezi;
- az elméleti ismeretek mellett a tanultak gyakorlati alkalmazását is lehetővé teszi;

- alkalmazza a tanulócsoportoknak, különleges bánásmódot igénylőknek a megfelelő differenciálást megvalósító változatos módszereket;
- az életkori sajátosságok figyelembe vételével választja meg az órán alkalmazott módszereket;
- felhasználja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában;
- alkalmazott módszerei a tanítás-tanulás eredményességét segítik;
- a rendelkezésre álló tananyagokat, eszközöket a digitális anyagokat és eszközöket ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja;
- fogalomhasználata pontos, következetes;
- kihasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket (a szaktárgyi koncentrációt), igyekszik megteremteni a teamtanítás lehetőségét;
- rendelkezik a szaktárgy tanításához szükséges tantervi és szakmódszertani tudással;
- pedagógiai munkája során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására.

Állandóan változó világunkban újabb és újabb kihívásoknak kell megfelelnünk, ezért különösen nagy hangsúlyt fektetünk a pedagógusok továbbképzésére. A nevelői munkában fontos a bizalmas légkör megteremtése, a másik személyiségének megismerése, elfogadása. Nem a gyereket utasítjuk el, hanem a nem megfelelő viselkedést. A konfliktusok megoldásához erőszakmentes, konstruktív módszereket keresünk, és erre ösztönözzük tanítványainkat is. A jutalmazás-büntetés módjainak kidolgozott rendszere van iskolánkban. Fontos, hogy a tanulók tisztában legyenek tetteik következményeivel.

Eszközök, eljárások

Az iskola alsó tagozatán (1.- 4. osztály) a tanulók alapkészségeinek kialakítását szakmailag jól felkészült tanítók és német nyelvtanárok végzik. Teret adnak a gyermekek játék - és mozgás iránti vágyának. Változatos módszereket alkalmazva egyre bővülő ismereteket közvetítenek, alapvető képességeket és készségeket fejlesztenek. Ez a szakasz a kíváncsiságra és az érdeklődésre épít, és ez által motivált munkában fejlesztik a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét és érzelemvilágának gazdagodását. Mintát adnak az ismeretszerzéshez, a feladat-és problémamegoldáshoz, megalapozzák a tanulási szokásokat. A tanítók támogatják az egyéni képességek kibontakozását, segítenek a tanulási nehézségekkel való megküzdésben. Igyekeznek csökkenteni azokat a hátrányokat, amelyek a gyermek szociális, kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből adódnak. Tudatosítják a gyermekben a szűkebb és tágabb környezetéből megismerhető erkölcsi értékeket, megerősítik a humánus magatartásmintákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva szolgálják a személyiség érését.

Megvalósítást célzó eljárások:

- Az óvoda- iskola átmenet sikere érdekében óvodai hospitáláson, csoportmegfigyelésen vesznek részt a leendő első osztályt tanítók. Közös rendezvényeket szervezünk az óvodával. Az elsősöket ünnepélyesen fogadjuk a tanévnyitón.
- Fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus, gyógytestnevelő segíti a részképességek kialakítását, fejlesztését, a habilitációt és rehabilitációt.
- Német nemzetiségi nyelv és népismeret oktatása heti 5 +1 órában
- Ünnepélyeken, megemlékezéseken aktív részvétel: tanévnyitó, karácsonyi műsor
- Népszokások feleleventése: Márton-nap, Mikulás, Luca-nap, farsangi -, karácsonyi népszokás, húsvét, májusfaállítás és kitáncolás
- Játékházak kézműves foglalkozásain való tevékenykedés
- Pályázatokon, versenyeken való részvétel

Sporttevékenységek: foci, tenisz, játékos foglalkozások, népi tánc, judo, atlétika

Az iskola felső tagozatán az 5.-6. osztályban még elsősorban a tapasztalati úton szerzett ismeretek elsajátítása folyik, míg 7.-8. évfolyamon megjelenik az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás. A pedagógusok folytatják az előző szakasz nevelő-oktató munkáját, a készségek és képességek fejlesztését. Az iskola a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti a továbbtanulásra. A tanulási tevékenységek közben és tanulói közösségben való élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. E szakasz szocializációs folyamatában az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működésének értékét és szabályait. Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát.

– Az iskolának kiemelkedő feladata a nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosítása és ápolásukra való nevelés. Erre - a tantárgyi tartalmakon túlmenően- jó lehetőséget biztosítanak a német nemzetiségi nap és nemzetek napja programjai. Rendezvényeink többségén van német nyelvű műsor, megismerjük a világ más területén élők kultúrájának egy-egy elemét is.
– Iskolánk segíti a tanulási nehézséggel küzdők és a hátrányos helyzetű tanulók hátránykompenzálását. A törvény által biztosított óraszámban fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógypedagógus, gyógytestnevelő foglalkozik a tanulókkal. A tanulmányi felzárkóztatást tanórán és tantárgyi korrepetálásokon valósítjuk meg. A tehetséggondozást tanórán, szakkörön, egyéni foglalkozásokon, középiskolai előkészítőkön biztosítjuk.
– A testi és lelki egészség megóvását segítő programok: a mindennapos testedzés és mindennapos testnevelés megvalósítása, sportos szabadidős programok szervezése (korcsolyázás, úszás, túrázás), természetjáró szakkör működtetése, együttműködés helyi sportegyesületekkel (tenisz, lovas klub), egyéni döntés alapján táborok szervezése, egészségnap szervezése.
– A 8. osztályosok pályaválasztását iskolalátogatások, üzemlátogatások, pályaválasztási kiállítások, szakmabemutatók, középiskolák helybeni bemutatkozása segíti.

– Az igényes környezet kialakítását, a környezet megóvását, megismerését szolgálja a felelősi rendszer kialakítása (udvar rendben tartása), faültetés (minden 1. osztály ültet egy fát és azt gondozza), túrázás, vetélkedők, múzeumlátogatások, osztálykirándulások, táborozások.

– A tanórákon változatos tanulásszervezést alkalmazunk, játékos feladatok megjelenésével igyekszünk a tanulók motivációját megteremteni, figyelmét koncentrálni. A tanórákon alapvető a tevékenykedtetésre épülő tanulói munkaforma, a tanulói együttműködésen alapuló ismeretelsajátítási technikák alkalmazása, oktatási tevékenységünk részét képezi a projektoktatás, a témanap-témahét, a digitális technológia alkalmazása.

2. Nemzetiségi nyelvoktatásunk

A nemzetiségi oktatás szerepe és célja iskolánkban

Iskolánkba 1991-ben vezettük be a német nyelv és népismeret oktatását, mivel olyan faluban élünk és oktatunk-nevelünk, mely saját maga, de még inkább társközségei (Barnag, Pula, Vöröstó) gazdag német nemzetiségi hagyományokkal rendelkeznek. A második világháborút megelőző időszakban ezekben a falvakban még jelentős német ajkú lakosság élt, akik a 18. századtól, betelepítésüktől fogva őrizték és ápolták kultúrájukat, a mindennapjaikat megszínező hagyományaikat és sajátos nyelvjárásukat. Az 1945 utáni gazdasági átalakulás a nemzetiségi családokban, közösségekben nagymértékű „nyelvvesztés”-hez vezetett, a tájnyelv ismerete visszaszorult, elhalványultak hagyományaik, feledésbe merült őseik nyelve és származása. Mindezek tudatában felelősséggel vállalja fel iskolánk a német nemzetiségi nyelvoktatást és nevelést, hármas célt követve.

Egyrészt a német nyelv kommunikatív szintű elsajátítását és az elődök által használt tájnyelv megismerését. Másrészt a nemzetiségi öntudat kialakítását és erősítését a felnövekvő, német nemzetiségi származású gyerekekben, történelmük és hagyományaik megismerése által. Harmadrészt pedig a tolerancia, a kisebbség és a másság megismerése iránti igény kialakítását és annak elfogadását a többséget képviselő felnövekvő nemzedékben.

A német nemzetiségi oktatás megszervezése iskolánkban

Iskolánkban a német kisebbségi oktatást a nemzetiség nevelés-oktatás kerettanterve alapján a hagyományos nyelvoktató nemzetiségi oktatás formája szerint szerveztük meg. Ebben az oktatási formában a tanítás nyelve a magyar nyelv, a német nyelv és irodalom tantárgyat heti 5 órában, a német nemzetiségi népismeretet heti 1 óra keretében, külön tantárgyként, német nyelven oktatjuk az első évfolyamtól a nyolcadik évfolyamig. Csoportbontásra egy-egy évfolyamon belül a fenntartó engedélyével nyílik lehetőség a német nyelv és irodalom órákon. Abban az esetben, ha csoportbontásra nincs lehetőségünk, német középiskolai előkészítővel segítjük 7. és 8. osztályos tanulóink eredményes német nyelv tanulását.

Felvételkor, a képzés kezdetekor a szülők (törvényes képviselők) írásban nyilatkoznak arról, hogy ismerik és vállalják német nemzetiségi nyelvoktató programunkat. Intézményünk „nyitott” iskola, ahova nem csak nemzetiségi származású tanulókat várunk, hanem mindenkit, aki érdeklődik prog-

ramunk iránt és azonosulni tud azzal. A beiratkozó gyerekek anyanyelve többnyire a magyar, a német nyelvet e mellett sajátítják el az iskolai oktatás keretei között. A nagyfokú nyelvvesztés miatt sajnos nagyon kevés gyereknek van lehetősége családi körben is használni a nyelvet.

élok és feladatok

A német nyelv és irodalom oktatása révén célunk, hogy tanulóink jól megalapozott nyelvi kompetenciákkal, használható nyelvtudással hagyják el iskolánkat. Fontos feladatunk, hogy tanulóinkban keltsük fel a nyelvtanulás iránti érdeklődést, tudatosítsuk bennük a nyelvtudás jelentőségét, és alapozzunk meg olyan tanulási stratégiákkal, amelyek lehetővé teszik számára nyelvtudásának egész életen át tartó fejlesztését.

Nagyvázsony történelmi hagyományai, turisztikai jelentősége kötelez bennünket arra, hogy- különösen 7-8. osztályos- diákjaink német nyelvi idegenforgalmi ismeretekkel is rendelkezzenek. Korosztályuknak megfelelő nyelvi színvonalukon tudják bemutatni községük nevezetességeit, látnivalóit, a németül beszélő turistákat útba tudják igazítani.

A nyelvet nem csak nyelvtani elemek, didaktikus vagy autentikus szövegek feldolgozása révén tanítjuk, hanem hangsúlyt helyezünk a német irodalom kiemelkedő alakjainak a megismerésére, egy-egy - a korosztály sajátosságainak megfelelő – mű feldolgozására, versek megtanulására is. Érdekessé teszi tanulóink számára a nyelvtanulást a német nyelvű országok földrajzával, történelmével, kultúrájával való ismerkedés a célnyelven. Ezáltal is gazdagítjuk tanulóink lexikális tudását, elmélyítjük idegen nyelvi kompetenciáikat.

Iskolánk nyelvoktatásának eredményességét minden évben mérjük. Erre szolgál a 8.-ik évfolyamon a német nemzetiségi oktatásban résztvevő diákok idegen nyelvi kompetenciájának mérése egy helyileg megszervezett vizsga keretén belül. A helyi nyelvvizsga egy szóbeli részből, ahol a tanulók egy háromtagú vizsgabizottság előtt tesznek tanúbizonyságot megszerzett tudásukról. Ezen kívül fontosnak tartjuk a tehetséggondozás biztosítását is. A 7-8. évfolyamokon német nyelvi felvételi előkészítéssel is foglalkozunk azokkal a tanulókkal, akik német tagozatos, nemzetiségi vagy kéttannyelvű középiskolában szeretnének továbbtanulni.

Fontosnak tartjuk iskolánk német nyelvi és nemzetiségi profiljának az erősítését olyan programok szervezésével, amelyek révén a nyelvtanulást kimozdíthatjuk a tanórák megszokott keretei közül és életszerűbbé tesszük a nyelvhasználatot.

Évente kerül sor (amennyiben pályázati forrásból az anyagi feltételeink ezt lehetővé teszik) német nyelvi tábor megszervezésére, lehetőség szerint német nyelvterületen. Diákjaink ezúton megtapasztalják, milyen jó és hasznos dolog egy idegen nyelvet tudni. Ez a tapasztalat jó motivációt jelent számukra a további nyelvtanulásban.

Ugyancsak ezt a célt szolgálják a különböző német nyelvi versenyeken való részvételeink, amelyek jelentős mértékben fejlesztik a gyerekek nyelvérzékét és szókincsét, sőt motiválják őket a további nyelvtanulásra.

Iskolánkban a német nyelv nem csak tanóra keretében jelenik meg, hanem része mindennapi életünknek.

A német nemzetiségi népismeret oktatása az 5 német nyelv és irodalom órán kívül – 17/2013.(III.1) EMMI rendeletében foglalt nemzetiségi irányelvek szerint - heti egy órában népismeret megnevezéssel, különálló tantárgyként, német nyelven folyik.

A német népcsoport kultúrájának, történelmének, a nemzetiségi jogoknak és azok gyakorlásának megismertetésével, a hagyományőrzéssel hozzájárulunk a pozitív azonosságtudat kialakításához és erősítéséhez, megismertetjük tanulóinkkal nemzeti és nemzetiségi kultúránk és történelmünk eseményeit, kiemelkedő személyiségeit és hagyományait, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk bennük a haza, a nemzetiségi közösség, a szülőföld iránti szeretetet.

Tanórákon belül hangsúlyt helyezünk arra, hogy a német népismeret oktatása során a gyerekek

- ismerjék meg a magyarországi németek hagyományait, történelmét, az általuk lakott területek földrajzi adottságait,
- ismerjék a naptári évhez és a valláshoz kötődő legfontosabb ünnepeket,
- ápolják a német népdalkincset,
- ismerkedjenek meg a magyarországi németek nyelvjárásaival,
- nyerjenek betekintést a magyarországi német paraszti és iparos világ mindennapi életébe,
- ismerkedjenek meg a magyarországi német írók, költők műveivel,
- ismerjék a Magyarországon élő kisebbségek legfontosabb jogait.

A népismereti tartalmak átadása érdekében a tanórán kívüli tevékenységekre is hangsúlyt fektetünk. Jelentős keresztény hagyományokat, mint a Márton-nap, Mikulás, egyházi ünnepeinket, mint karácsony, húsvét, vagy népi hagyományokat, mint a farsang, igyekszünk német nyelvű előadásokkal is megjeleníteni. Barnag, Vöröstó, Pula és Nagyvázsony német népszokásait, népdalait, dialektusát és épületeit diákjaink kirándulások, múzeumi és levéltári látogatások, gyűjtő- és projektmunkák és az évente megrendezendő nemzetiségi nap keretein belül ismerhetik meg. A nemzetiségi napokon olyan projektmunkák elkészítését, foglalkozásokat tervezünk, amelyek a Magyarországon élő németek múltjába és jelenébe adnak betekintést, interaktív módszerekkel megismertetik a gyerekekkel a magyarországi németek népi kultúráját, hagyományaikat, irodalmukat, sajátos dialektusaikat.

Kapcsolataink

Nagyon jó kapcsolatokat ápolunk a Vöröstói, Pulai és a Nagyvázsonyi Német Nemzetiségi Önkormányzatokkal, Veszprém Megyei Nemzetiségi Iskolák Egyesületével, a Deutsches Haus veszprémi regionális irodájával. Ezen kívül fontosnak tartjuk a más nemzetiségi iskolákkal való szakmai kapcsolataink ápolását is. Részt veszünk német nyelvi versenyeken, nemzetiségi rendezvényeken, továbbképzéseken. Ezek a kapcsolatok számunkra módszertani tapasztalatcserét, gyerekeink számára nyelvi fejlődést is jelentenek.

Tárgyi feltételeink és a rendelkezésünkre álló infrastruktúra

A pedagógusok az intézmény IKT-eszközeit rendszeresen alkalmazzák a nevelő-oktató munkájukban.

Az oktatás korlátozott anyagi lehetőségei ellenére iskolánk tárgyi feltételei nagyrészt adottak a színvonalas nyelvoktatás és a nemzetiségi tartalmak közvetítésére**.** Interaktív tábla, interaktív panel, projektor, számítógépek, CD-lejátszók, TV-készülékek, gazdag német nyelvű könyvállomány, játékok, nyelvi CD-k, térképek, táblázatok és az általunk készített plakátok segítik mindennapi munkánkat. Szükségesnek tartjuk - az anyagi lehetőségekhez mérten - interaktív tananyag- és nyelvi játék- gyűjteményünk gazdagítását.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Fejlesztési feladatok és azok megvalósítását szolgáló eszközök

A pedagógusok munkájukban a nevelést és az oktatást egységben szemlélik és kezelik.

Feladataink:

- A tanulók személyiségének megismerése, megfelelő módszerekkel való sokoldalú feltárása. A tanulók személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléljük.
- Fel kell ismernünk a tanulók tanulási és/vagy személyiségfejlődési nehézségeit, segítséget nyújtani - vagy a megfelelő szakembertől segítséget kérni.
- A tanuló hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási folyamat részét kezeljük.
- Csoportos tanítás esetén is figyelünk az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.
- Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoport számára hosszabb távú fejlesztési feladatokat dolgozunk ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítjuk.
- Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeljük. Pedagógiai gyakorlatunkban az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítására törekszünk.
- Módszereink közül külön figyelmet kell fordítanunk azokra, amelyek fejlesztik a tanulók kommunikációs készségét, szövegértését, véleményalkotását.
- Fejlesztenünk kell tanulóinknál az érzelmek, indulatok kezelésének elfogadott módozatait. Ennek érdekében szélesíteni kell nevelői eszköztárunkat, gyakrabban alkalmazni a csoportépítést, személyiségfejlesztést célzó gyakorlatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeretet, a tanulók helyes énképének kialakítását, az önuralom, az önfegyelem fejlesztését.
- Ösztönözzük az egyéni érdeklődés, a tehetség kibontakozását. Tudatosítjuk, hogy az önmegvalósítás csak hosszú és türelmes erőfeszítéssel lehetséges.
- Arra neveljük tanítványainkat, hogy viselkedésüket és egész életüket az erkölcsi normák irányítsák.

– A társas kapcsolatok kialakításához szükséges készségeket: az empátiát, a toleranciát, a másság elfogadását, a kommunikációs készségeket fejlesztjük. Színes, sokoldalú iskolai programot biztosítunk gyermekeinknek, hogy a tanulás, a játék, a munkavégzés során tudásuk, képességeik, egész személyiségük fejlődjön.

A beszámolókban és az intézményi önértékelésben követhetők az eredmények (különös tekintettel az osztályfőnök tevékenységére, a diák-önkormányzati munkára, egyéni fejlesztésre).

A személyiségfejlesztés területén eredményeink vizsgálatára a megfigyelést, beszámolókat, a magatartás és szorgalom jegyek alakulását, a lemorzsolódási mutatókat, méréseket (szociometria, kompetencia stb.), kérdőíveket használunk.

Az alsó tagozat fejlesztési feladatai

- ***1-2. osztály:***

A gyerekek nagy része iskolaéretten kerül az első osztályba, tele várakozással az iskolai élet iránt. Ebben a korban a gyermekek kapcsolatait erősen meghatározzák a számukra fontos személyekhez való kötődésük. A gondok tanulási nehézségekben és beilleszkedési zavarokban, magatartás- problémákban nyilvánulhatnak meg, ezért nagy hangsúlyt fektetünk a preventív vagy korrekciós feladatokra. Fontosnak tartjuk ebben a szakaszban a szakszerű szűrővizsgálatot, mely segít a dyslexiás, dysgráfiás és dyscalculiás, a beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdő gyerekek korai felismerésében.

- Feladataink

Az iskolába belépő tanulók mind teljesebb megismerése, hogy az egyénre szabott legmegfelelőbb módszerekkel segítsük iskolai élete kezdeti szakaszában. A sajátos nevelési igényű tanulók minél korábbi beazonosítása, ha szükséges, speciális szakemberek, módszerek minél előbbi megkeresése. Olyan tevékenységek változatos alkalmazása, melyek során minden tanulónak alkalma nyílik saját, eltérő személyisége kibontakoztatására. Feladatunk a helyes napirend, a jó szokások kialakítása. A tanulócsoport már a szakasz vége felé fokozatosan osztályközösséggé formálódik.

- Eszközeink

A leendő iskolások többszöri meglátogatása és különböző helyzetekben való megfigyelése óvodai környezetben. Beszélgetés az óvónőkkel, tapasztalataik megismerése, felhasználása. Az iskolaérettségi szakvélemények tanulmányozása. Óvodai szülőértekezleten való részvétel, kapcsolatfelvétel a szülőkkel. Óvodások látogatása az iskolában, közös óra, a leendő tanítóval való ismerkedés, elsősök általi ajándékkészítés az óvodások számára.

Az elsősök megkülönböztetett figyelemmel való fogadása.

A beszoktatás időszakában a szülőkkel szinte napi a kapcsolat. A személyiségfejlesztő feladatok előtérbe helyezése a tanítás során./ beszélgetés, dramatikus és szerepjátékok, egyéni megoldások elfogadása /, játékos tanulási formák alkalmazása.

Közösséggé formálódást elősegítő eszközök: iskolai- és osztályprogramok, versenyek, fellépések, pályázatok, iskolai -és osztályfeladatok.

- ***3 - 4. osztály:***

Erre a korra a beilleszkedési nehézségek nagy része már megoldódik. Elkezdődik egy önállósulási törekvés, és egyre nagyobb szerepe lesz a társas kapcsolatoknak, a közösségnek.
A személyiség formálásában itt nagyon nagy szerepe van az iskolának, hogy a kortárskapcsolatokat a megfelelő módon irányítani tudja.

- Feladataink

A személyiség és közösség fejlesztés egyaránt fontos, párhuzamosan jelenlévő feladat. Ugyanakkor a tágabb közösség, a társadalomba való beilleszkedés, az egyénnek a világban elfoglalt helye is ebben az életkorban lesz kérdés, ennek formálása a feladatunk.

- Eszközeink

Az iskola nagyobb közösségének programjaiban való egyre aktívabb részvétel / tanulmányi versenyek, rendezvények, DÖK /. Osztályhagyományok, szokások kialakítása. Önállóan vállalt feladatok segítése, ösztönzése / levelezős versenyek, vetélkedők, iskolai gála, Ki mit tud? pályázatok, fellépések, pályázatok /.

A felső tagozat fejlesztési feladatai:

Ez a legkritikusabb időszak, a legtöbb magatartási probléma ekkor jelentkezik a kamaszkor sajátosságai miatt. A lázadás, a mindent megkérdőjelezés időszaka ez, amikor a személyiség önmagával is küzd, az egyéniség helyet keres, és ez óriási jelentőségre tesz szert a kamaszok életében. A tekintély, a szülők és tanárok véleménye mellé, sőt, elé a kortársak elfogadó vagy elutasító véleménye kerül.

- Feladataink

A tekintélyelvűség helyett a partneri viszony kialakítása. Az egyén törekvései mellett a társadalmi és intézményi normák következetes betartatása, a korrekt partneri viszonyra való törekvés erősítése, a jogok és kötelességek kölcsönös elfogadásának és tiszteletének szükségességét hangsúlyozva. Az osztály, mint közösség nem feltétlenül és mindenáron való színtere a tanulóknak – el kell fogadni az iskolán kívüli és magánéleti kapcsolatokat, kötődéseket, de arra kell törekednünk, hogy a többség érdeke és akarata érvényesüljön, és ezt az egyén önként, saját döntéseként el tudja fogadni.

- Eszközeink

Az osztályfőnöki órákon a vita, a tartalmas beszélgetés vagy érdekütköztetés kulturált formáinak és légkörének kialakítása. Személyes problémákra való nyitottság, nemcsak az osztályfőnök, hanem bármely nevelő részéről, akit a tanuló bizalmába fogad. Iskolai életük megszervezésében aktív közreműködés biztosítása, melynek egyik fő területe a diákönkormányzat munkájában való aktivitás. A deviáns viselkedés határozott elutasítása, a társadalmi tolerancia szükségességének, a világ proble-

máinak, kérdéseinek bemutatása. A pályaválasztás, továbbtanulás kérdésének egyénre szabott, odafigyelő segítése.

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos általános teendőink főbb területei

A pedagógus alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján:

- Kommunikációs kopmetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

- Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

- Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

- A tanulás kompetenciái

Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése, hatékony tanulási módszerek megismertetése alapfeladataink egyike.

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló megtanulja felismerni és önállóan követni az iskolai közösség életét meghatározó és a társadalmi csoportok működését szabályozó normákat. Megtanulja felismerni szerepét és kibontakozási lehetőségeit a csoportban. Képes arra, hogy segítséget kérjen és elfogadjon, illetve másnak segítséget nyújtson. Életkorának megfelelően saját döntéseket hoz, ezzel növeli önállóságát, felelősséget vállalva döntéseinek következményeiért. Megtanul kölcsönösségen és etikus magatartáson alapuló kapcsolatokat kiépíteni. A társas problémahelyzetekben –a problémák azonosításán túl –megoldási lehetőségeket keres, ötleteket fogalmaz meg, illetve mások ötleteit elismeri és mérlegeli. Elfogadja és tiszteletben tartja a szabályokat, elsajátítja a kialakult nézeteltérések, viták során alkalmazandókonfliktuskezelési módszereket. A pedagógusok a nevelőtestületen belüli együttműködésük által modellt nyújtanak, továbbá segítik a tanulókat a közös tevékenységekre épülő és a kölcsönös tiszteletadáson nyugvó társas kapcsolatok kialakításában. A nevelés-oktatás során előnyben részesítjük a tanulói kooperációt lehetővé tevő munkaformákat, módszereket. A tanulókat ösztönözzük a közösmegoldások keresésére, a szociális érzékenységre, az alkalmazkodásra, a felelősségmegosztásra, illetve a másokért való felelősségvállalásra, a toleranciára és egymás kölcsönös tiszteletére.

- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A tanulók képessé válnak a továbbtanulással, az életpálya-választással kapcsolatos, érveken alapuló döntések meghozatalára.

A pedagógusok támogatást nyújtanak a tanulóknak abban, hogy fejlesszék készségeiket, és ösztönzik őket, hogy értékesnek tekintsék a kezdeményezőkészséget, a vállalkozói szellemet, a kihívásokkal való szembenézést, a kreativitást, a sokoldalúságot, az önálló munkára való és az együttműködési képességet egyaránt. Erősítik az aktivitást, a kitartást, az önfegyelmet, a bátorságot, a felelősségvállalást, támogatják a hibák belátásából következő tanulást, továbbá a változásokhoz és a változó szerepekhez való alkalmazkodás képességét, a minőség iránti igényt, a kiválóságra törekvést, az optimizmust, valamint a jövőbe vetett hitet. A pedagógus folyamatos szakmai fejlődésével és igényességével hiteles példát mutat az élethosszig tartó tanulásra, mint a megújulás és a fejlődés lehetőségére.

- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely min-

den műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészeti nevelés a EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben" projekthez történő csatlakozás következtében:

„A projekt keretében, a Magyar Képzőművészeti Egyetem partnerintézményeként, a partner egyetem által biztosított tananyag és módszertani támogató dokumentumok ismeretében az intézményünk által kiválasztott szakmai programok tananyagát a helyi tantervünknek megfelelően felhasználjuk, alkalmazzuk a tanórai tevékenységben (beleértve a fakultációkat, a projekt alapú vagy az epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb oktató-nevelő munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban."

Személyiségfejlesztésünkben a klasszikus műveltség és a korszerű műveltség összehangolására törekszünk. Tanítványainkat a korszerű műveltségnek megfelelően neveljük értelmes, intelligens, kreatív emberekké, akik rendelkeznek informatikai ismeretekkel, megfelelő kommunikációs képességgel, akik kulturáltan viselkednek és beszélnek. Tudatosítjuk tanulóinkban az egy életen át való tanulás szükségességét. Felhívjuk a gyerekek figyelmét az önképzés, az olvasás fontosságára.

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban.
- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása, konfliktuskezelés, együttműködés képessége.
- Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés. Toleranciára, a másság elfogadására nevelés.
- Alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- Az esztétikus megjelenésre, az ízléses öltözködésre, a lakáskultúrára, az élet minden területén a jó ízlésre neveljük tanítványainkat; valamint arra, hogy tudjanak különbséget tenni az ízléses, igényes művészeti alkotások és az ízléstelen alkotások, a giccs között. Fedezze fel, őrizze meg és alkosson szépet a természetben, a társadalomban és a művészetekben!

Az iskolába járó gyermek fő tevékenységformája a tanulás, így elsősorban ebben, valamint más iskolai és iskolán kívüli tevékenységeiben tükröződnek képességei, jellemvonásai, személyiségének

egyéb tulajdonságai. Ezért a tanuló személyiségének megismerésében, fejlesztésében az osztályban és iskolában tanító valamennyi nevelőnek együtt kell működnie. Jó kapcsolatot kell kialakítani a szülőkkel, a családokkal, az iskola közvetlen és közvetett partnereivel.

A tanórán kívüli tevékenységeknek igen fontos szerepük van a személyiség fejlesztésében. Ezeken a foglalkozásokon / sport, programok, szakkörök, zenetanulás, néptánc / a tanulók más-más képességeinek, tulajdonságainak megismerésére és fejlesztésére eltérő lehetőségek kínálkoznak. Törekszünk a tanórán kívüli foglalkozások bővítésére, s arra, hogy tanulóinkat minél szélesebb körben vonjuk be ezekbe. Támogatjuk az iskolán kívül szervezett, a gyermekek neveléséhez hozzájáruló programokat, nyitottak vagyunk ezek iránt, partneri kapcsolatra törekszünk.

A fejlesztésre vonatkozó feladataink:

- A figyelmünk középpontjában a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztése áll az alkalmazott pedagógiai módszerek segítségével.
- A pedagógusok módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére.
- A pedagógusok megosztják egymással ez irányú módszertani tudásukat.
- A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követjük, s ha szükséges, fejlesztési korrekciókat hajtunk végre.

A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető

- az intézmény alapdokumentumaiban,
- a tanmenetekben,
- munkatervekben
- a mindennapi gyakorlatban (tanórai és tanórán kívüli tevékenységek),
- DÖK programokban.

A személyiségfejlesztés eredményességét a következő kritériumok alapján írhatjuk le:

- a tolerancia-szint emelkedése
- szilárdabb, pozitív értékrend
- reális ön- és társértékelés
- az önbizalom növekedése
- közeli és távlati célok megléte
- a frusztrációtűrési képesség javulása
- a konfliktuselkerülő, - megoldó képesség fejlődése
- az érzelmi intelligencia emelkedése
- képességeinek megfelelően teljesítés
- kitartás, munkafegyelem
- magasabb szintű szocializálódás, beilleszkedés a közösségbe

3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés az egyén teljes testi, lelki, szociális állapotának fenntartására, megőrzésére, javítására irányul

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljes körű, ami a következőt jelenti:

- mindegyik fő egészség-kockázati tényezőre hat
- az iskola mindnapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van
- az iskola minden tanulója részt vesz benne
- a teljes tantestület és az iskola minden dolgozója részt vesz benne
- ha nem szűkül le az iskolán belüli közösségekre, részt vesznek benne az egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, szülők, civil szervezetek stb.
- A tanórán kívüli tevékenységek alkalmával a tanulók a gyakorlatban alkalmazzák a téma elemeit.

Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés elmélete és gyakorlata a pedagógiai programban előírtak szerint a munkatervben szerepel, a beszámolókból követhető.

A téma megjelenik a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon, nyomon követhető a tanulói produktumokban.

Feladataink:

- a személyiségfejlődés és az érzelmi élet zavarainak kiküszöbölése
  eszköze: rendszeres előadások a dohányzás, a drog-és alkoholfogyasztás egészséget károsító hatásairól, a prevenció megkezdése már kora iskolás korban; drámajáték (tanulj meg nemet mondani), stressztől, feszültségtől mentes iskolai légkör biztosítása; a siker elismerése, jobb agyféltekét fejlesztő tevékenységek (zene, ének, mese, tánc, rajz, sport-és népi rítusjátékok) a tanórákon, tanórán kívüli foglakozásokon, az iskolai közösségi életben
- általános fizikai teljesítőképesség növelése, a mozgás jelentősége
  eszköze: mindennapos testnevelés bevezetése, sportversenyek szervezése, sportkör működtetése, délutáni sportfoglalkozások, a szabadidő hasznos eltöltésének igénye
- gerincproblémák, elhízás, szív- és érrendszeri stb. megbetegedések kialakulásának megakadályozása, illetve a már kialakult problémák megoldásának segítése
  eszköze: a mozgásszegény életmód helyett aktív, sportos életvitelre ösztönzés, táncoktatásban való részvételi lehetőség; a helyes táplálkozásra nevelés, egészségnapok, sportnapok szervezése; iskolai gyümölcsprogramban való részvétel
- gyógytestnevelés biztosítása
  eszköze: kiscsoportos foglalkozások az iskolaorvos által kiszűrt tanulók számára
- a családi életre, a gyermekáldás fogadására, a biztonságos szexuális életre nevelés előtérbe kerülése
  eszközei: témához kapcsolódó felvilágosító előadások, felelősségteljes magatartásra nevelés

- az egészséges környezet, a személyes higiénia jelentősége
  eszköze: a környezeti ártalmak egészséget érintő hatásainak bemutatása, saját felelősségünk egészségünk védelmében, a tisztálkodás az egészség alapvető eleme
- fejleszteni kell a tanulók elfogadó és segítőkész magatartását a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránt.
  eszköze: integrált tanulók részvétele az iskolában, az iskolai dolgozók személyes példája.

Az iskola az egészségfejlesztés terén egy olyan keretet adhat, melynek segítségével mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és gyakorlására, az egészség, mint érték tudatosítására.

Ezen a területen is meghatározó a pozitív példamutatás a pedagógusok részéről. Az egészségfejlesztésre irányuló feladataink során minden tantárgyban meg kell keresni az egészségfejlesztéshez csatlakozó pontokat. A fejlesztés alapja a prevenció, fel kell ismernünk és másokkal is fel kell ismertetnünk, hogy könnyebb megelőzni a káros hatások kifejlődését, mint kezelni a problémákat. Már kisgyermek kortól fontos a tudatosság, az automatizmusok elsajátítása, a gyakorlás. A szociális segítő, az osztályfőnök, az iskolaorvos, az iskolai védőnő, a gyermekjóléti szolgálat munkatársa, az iskolarendőr között szoros kapcsolat kialakítására törekszünk. Az iskola személyi és tárgyi feltételeivel segíti a pozitív magatartásformák és szokások kialakítását, melyek javítják a fiatalok testi és lelki egészségi állapotát. Meg kell tanítani diákjainknak, hogy saját egészségük iránt milyen nagy a felelősségük: mozgás, tisztálkodás, vitamindús táplálkozás, az ellenálló képesség megszerzése. Feladatunk a hátrányos helyzetű tanulók ellátásának, gondozásának segítése, támogatása. Neveljük tanulóinkat az egészség értékként való tiszteletére. Fejlesszük ki tanulóinkban a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartását.

Egészségfejlesztő programunk megvalósítása

Szeptember

Téma: A házirend óvó-, védő előírásai. Balesetek megelőzése – elsősegélynyújtás. Közlekedési ismeretek elsajátítása

Alsó tagozat: A gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályainak megismerése. Az iskola eszközeinek, berendezésének megfelelő használata. Mit kell tenni játék közben a biztonságért?

Felső tagozat: Személyi biztonság. Egyedül a közlekedésben. A szabályok szerepe és fontossága. Az alapvető elsősegély nyújtási ismeretek felelevenítése és gyakorlása.

Megvalósítás lehetőségei:

Osztályfőnöki órák, környezetismereti órák, technika óra. Védőnő, rendőr előadása. Tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek.

Módszerek: Film megtekintése, közlekedési TOTÓ kitöltése, előadás, szituációs játékok, rajz készítése „Jogosítvány” szerzése kerékpár ügyességi és közlekedési ismeretek alapján.

Értékelési módok: Gyermekrajzok bemutatása, a közlekedéssel kapcsolatos feladatok értékelése iskolarádión keresztül.

Felelősök: Osztályfőnökök, szaktanárok az intézmény technikai dolgozói.

Várt eredmények: Tudja a pontos címét, telefonszámát és szüleinek elérhetőségét. Ismerje fel és értse a közlekedési jelzéseket. Ismerje a segélyhívó telefonszámokat és azt, hogy mit kell közölni. Játék közben egymás és saját testi épségére vigyázni kell. Tudja, hogy a segítségnyújtás és a segélykérés alapvető kötelesség. Ismerje az elsősegélynyújtás alapvető követelményeit. Meg kell tanulniuk a lehetséges veszélyek és kockázatos helyzetek felismerését és kezelését.

Október

Téma: Testápolás – személyi higiéné – öltözködés

Alsó tagozat: Ismerjék meg az évszakoknak megfelelő öltözködési szabályokat. Tisztálkodás fontossága. A tisztálkodás eszközei. A fejtetvességgel kapcsolatos ismeretek.

Felső tagozat: A testápolás alapja a tisztaság. A bőr a haj, a köröm ápolásának módjai. A kozmetikai szerek használatának veszélyei. A bőrbetegségek. Az életkornak megfelelő öltözködés. Ebben az életkorban a megváltozott fizikai sajátosságok következtében különös figyelmet igényel a személyes higiénével való fokozott foglalkozás. Fejtetvesség.

Megvalósítás lehetőségei: témanap, osztályfőnöki órák, tantárgyi órák, külső előadó

Módszerek: Beszélgetés, kiselőadás az öltözködés kultúrájának változásairól, testápoló szerek bemutatása, könyvek ajánlása.

Értékelési módok: Rajzok, képek, tréfás plakátok az osztályok faliújságján.

Felelősök: Osztályfőnökök, szaktanárok

Várt eredmények:

Az öltözködést ne a szépségideáloknak való megfelelés motiválja, hanem a célszerűség. A személyi higiéné szabályok betartásával betegségeket előzhetünk meg.

November

Téma: Személyi higiéné – fogak ápolása

Alsó tagozat: Védd meg a fogat! Mese a fogról. „Vendégségben" a fogorvosnál. Miért olyan fontos, hogy fogaink egészségesek legyenek? A lyukas fog.

Felső tagozat: Fogászati problémák. Néhány szó a fluoridokról. A táplálkozás és a száj higiéné. A fogak alaki rendellenességei. Fogbalesetek.

Megvalósítás lehetőségei: Témahónap. A tevékenységekkel kapcsolatos feladatok megoldása egy hónapon át.

Módszerek: A fogászati szűrővizsgálatok lebonyolítása. Plakátok, faliképek az egészséges fogakról. Mese írása az első tejfog elvesztéséről. "Első élményem a fogorvosnál" címmel rajz készítése. Feladatlap megoldás, melynek témája a szájápolás. Kiselőadások szervezése osztályszinten. Plakátok készítése a fogak védelmével kapcsolatban

Értékelési módok: Az elkészült művekből kiállítás készítése. A legeredményesebb munkák jutalmazása.

Felelősök: Osztályfőnökök, szaktanárok,

Várt eredmények: A tanuló napirendjének része a napi fogmosás, helyes fogápolási szokások kialakítása. Ezzel összefüggésben helyes táplálkozási szokás kialakulása: sok rágni való, édességek minél ritkább fogyasztása, édes üdítők kerülése. Gondos fogápolás. Fluoridok alkalmazása.

December

Téma: Családi élet jelentősége.

Alsó tagozat: A baráti és családi kötelékek, a személyiség tisztelete. Munkamegosztás a családban. Családfa, generációk története.

Felső tagozat: Én és a családom. A családi kötődések fontossága. Barátság. Az önismeret jelentése, szerepe és fontossága. Konfliktusok a kapcsolati rendszerben. Családon belüli erőszak.

Megvalósítás lehetőségei: osztályfőnöki óra, részvétel a Debreceni Nagycsaládosok Alapítványának „ Életmesék” című pályázatán

Módszerek: Anekdota gyűjtés a család életével kapcsolatban. Ötletbörze: Mi a család szerepe? Szituációs játék: Hogyan oldhatók fel az összeütközések? Rajz készítése: Milyen a családod? Milyen családot szeretnél? Családfa készítése.

Értékelési módok: Pályázat értékelése, jutalmazása

Felelősök: Osztályfőnökök, szaktanárok

Várt eredmények: A családi életre szóló háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása. Legyenek képesek felismerni az önmagukban és másokban ébredező érzelmeket, feszültségeket, esetleg azok létrejöttének okát. Legyenek képesek újraépíteni és karbantartani széttöredező kapcsolataikat.

Január

Téma: Káros szenvedélyek – helyes döntések

Alsó tagozat: Önismeret. Tükör rólam Egészséges és biztonságos élet. A szabadidő hasznos eltöltése. Veszélyeztető tényezők: élvezeti szerek, környezeti hatások, reklámok hirdetések.

Felső tagozat: Önismeret: Változásaim, pozitív én bemutatás, helyem az iskolában, az osztályban. Kísértésnek kitéve: dohányzás, alkohol, veszélyes és tiltott szerek. Viselkedési problémák: számítógép, játékgép függőség. A legális és illegális szerek, függőség, hozzászokás, fogalma, törvényi szabályozása. Büntethetőség (12 éves korhatár)

Megvalósítás lehetőségei: témahét, osztályfőnöki órák, tantárgyi kapcsolódások, Mondj „nem”-et szituációs játék

Módszerek: Előadások, film, szakkönyvek, beszélgetés, külső előadó, kérdőíves felmérés

Értékelési módok: Kérdőív értékelése

Felelősök: Szaktanárok, osztályfőnökök,

Várt eredmények: Az önnevelésre való képesség kialakítása. A változások nyomon követése és tudatosítása, önjellemzés. Az egészség megőrző szokások kialakítása. A függőség válfajai és fokozatai, társadalmi megítélésük. Ismerjék fel azokat a társadalmi helyzeteket, amelyekben – legális vagy tiltott – „ anyagokkal" kínálhatják őket , és hogy ilyen esetekben megfelelő döntéseket tudjanak hozni.

Február

Tevékenység megnevezése: Napirend - szabadidő helyes felhasználása

A helyes napirend kialakításának módja a tanulás, pihenés, a kötött munka és a kötetlen foglalkozások váltakozása. A napirend tervezésének alapvető feladata az időmérleg betartása, a különböző tevékenységek időigényeinek összehangolása. Veszélyforrások: számítógép, internet

Megvalósítás lehetőségei: Korcsolyázás. Testvérosztályok: társasjáték party. Osztályfőnöki óra. Jégkarnevál, Hóember-szépségverseny. Szánkózás.

Módszerek: Beszélgetés, a tanulók tapasztalatainak csoportosítása. Pihenési módok. Napirendek készítése.

Értékelési módok: A helyesen összeállított napirendek az osztály faliújságjára kerülnek ki

Felelősök: Osztályfőnökök.

Várt eredmények: A helyes napirend lehetőséget ad a mozgásra, a tanulásra, a szórakozásra és háttérbe szorítja az egyoldalú informatikai eszközök használatát. Tudatosítsuk, hogy az ember nem csak alvással pihen.

Az idő okos kitöltése, a tevékenységváltás pihenteti a testet és a lelket.

Március

Tevékenység megnevezése: Kortárskapcsolatok – szexualitás

Alsó tagozat: Az önismeret fejlesztése az osztály támogató légkörében. A csoportba tartozás, befogadás, kölcsönös megbecsülés. Helyük a kortárscsoportban: lehetőségek, kilátások. Az érzelmi kapcsolatok tudatosítása. A barátság és szerelem ismérvei, azonosságok és különbségek.

Felső tagozat: A kortársak pozitív befolyásoló szerepének hangsúlyozása, figyelemfelhívás a negatív hatás formáira. A megfelelő ellenállókészség kialakítása. Nemi szerepek vállalása. A testi kapcsolatok kölcsönös felelőssége. A választás ízlés- és értéktükröző mivoltának megláttatása.

Megvalósítás lehetőségei: Osztály teadélután: közösségépítő játékok. Külső előadó. Biológia tantárgy, osztályfőnöki óra.

Módszerek: Beszélgetés, irodalmi szöveg, idézetgyűjtemény, előadás, szerep és szituációs játékok.

Értékelési módok: A közösségi játékban való aktivitás.

Felelősök: szaktanárok, osztályfőnökök.

Várt eredmények: A nemi érés tudatosulása, a nemi identitás kialakulása. Ismerjék a serdülőkor biológiai aspektusa mellett a szexualitás társadalmi és érzelmi változásait is. Nemi szerepek, helyes viselkedési formák.

Április

Téma: Egészség. Egészséges környezet és védelme

Alsó tagozat: A környezet állapota és az egészség közötti összefüggés megláttatása. A természeti és az épített környezet védelme. Az érintetlen környezet szépségeinek megláttatása. A szűk környezet megóvása, ápolása. Természeti értékeink.

Felső tagozat: A jelen hatása a jövőre.

Megvalósítás lehetőségei: Pályázat kiírása: Így védem a környezetemet (rajz, bemutató, makett,..)

Módszerek: környezetvédő szakember előadása, szemétszedés,

Értékelési módok: A legjobb pályamunkák értékelése, jutalmazása.

Felelősök: Szaktanárok, osztályfőnökök.

Várt eredmények: Az egészség megőrzése. A közvetlen környezetünk megóvása.

Május

Téma: Táplálkozás – mozgás

Alsó tagozat: Az étrend és a mozgás szerepe az egészség megőrzésében. A mozgás = élet! A gyermek alapvető igénye.

Felső tagozat: Mitől függ az étrendünk? (anatómiai és élettani sajátosságok) Az étrend összeállítás követelményei: a tápanyagok mennyisége és aránya. A mozgás és a sport szerepe: erőnövelő, állóképesség és ügyesség fokozó, keringés és légzésjavító, személyiségfejlesztő. A rendszeres testmozgás megtervezése. Energiaegyensúly. Testképzavarok: anorexia, bulimia

Megvalósítás lehetőségei: Témahét. Osztályfőnöki óra. Gyűjts egészséges recepteket! Sportoló szülő előadása a sportos életmódról. Táplálkozási szokások- kérdőíves felmérés.

Módszerek: Kiállítás egészséges ételek receptjeiből. Táplálkozási tanácsok. Előadás: A táplálkozás és a mozgás összefüggéseiről. A rendszeresen sportolók beszámolója a mozgás pozitív hatásairól. Helytelen táplálkozással kapcsolatos betegségek gyűjtése.

Értékelési módok: Táplálkozási kérdőívek eredményének összesítése.

Ételreceptek értékelése. Versenyek szervezése.

Felelősök: Szaktanárok, osztályfőnökök.

Várt eredmények: A tanulóknak meg kell ismerni az egészséges táplálkozási szokásokat. Nincsenek tiltott táplálékok, csak kerülendő mennyiségek. A tanulók legyenek fittek. A fittség olyan testi és lelki állapot, amely rendszeres testedzéssel, célszerű táplálkozással és kedvező életmóddal lehet megszerezni.

Az aktuális információk elhelyezésére, egy erre a célra kialakított faliújság szolgál, melyet a tanulók érdeklődésének felkeltésére, motiválására alkalmas módon jelenítünk meg.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az iskolának korszerű, a mindennapi gyakorlatban jól hasznosítható ismereteket kell nyújtani. Ebben a körben az egészséggel kapcsolatos ismeretek és kompetenciák is beletartoznak. Az elsősegélynyújtás alapismereteinek megismertetésére és alkalmazására tanórákon és tanórán kívüli az alábbi lehetőségeket biztosítjuk:

- osztályfőnöki órákon
- tanítási órákon
- egészségnapon, projekthét alkalmával
- szakköri keretben
- táborok programjaiban
- versenyek kapcsán
- előadások, bemutatók keretében

Ennek a feladatunknak a megoldásában együttműködünk az iskolai védőnővel, a szociális segítővel, az iskolaorvossal, a helyi polgárőrséggel, a helyi mentőszolgálat munkatársaival, a rendőrséggel, civil szervezetekkel. Továbbképzéseken veszünk részt, önképzéssel bővítjük ismereteinket.

Céljaink:

- ✓ ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ✓ ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ✓ ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- ✓ tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- ✓ sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ✓ ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- Ismerje a segélyhívó telefonszámokat és azt, hogy mit kell mondania
- Tudja, hogy a segítségnyújtás és a segélykérés alapvető kötelesség
- Ismerje az elsősegélynyújtás alapvető követelményeit.
- Meg kell tanulniuk a lehetséges veszélyek és kockázatos helyzetek felismerését és kezelését.
- Meg kell tanítanunk gyerekeinket a maguk és mások iránt érzett felelősségre.

Az elsősegély-nyújtás megjelenése:

a) tanítási órákon
   - természetismeret 6. osztály: elsősegély-nyújtás elemi ismeretei, az ájult beteg ellátása, sebellátás, vérzéscsillapítás gyakorlása

- biológia-egészségtan 7-8.osztály: teendők bőrsérülések, mozgássérülések, rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés esetén, komplex újra élesztés.
- kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- fizika: égési sérülések, forrázás.
- testnevelés: magasból esés.
- technika órán: égési, vágási sérülések

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a tantervek tartalmazzák.

b) Önkéntes jelentkezés formájában, tanórán kívüli csoportfoglalkozásokon, tanfolyamon

5. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók.

Rendkívül fontosnak tartjuk a *közösség nevelő szerepét*, melyben kiemelkedő jelentőségű területek az osztályközösség, a testvérosztályok és az iskolai diákszervezet. Az iskolarádió szerkesztésében való részvétel, aktivitás a közösség formálás eszközei. A mai atomizálódó világban az egyén szocializációja, társadalmi beilleszkedése a valahová tartozás élményén keresztül valósul meg leginkább. Ennek lehetséges területei a család, az iskolai és iskolán kívüli ifjúsági szervezetek, amelyekkel az iskola kapcsolatait szükséges szorosabbra fűzni. Azok az évszázadok óta elfogadott emberi értékek, amelyek a hűség, az önzetlenség, a megértés, egymás egyéniségének elfogadása, a segítőkészség, a titoktartás, a kölcsönösség fogalmával írhatók le, amelyeknek értéke csak az egymás közötti kapcsolatokban létezik, csak kisebb-nagyobb közösségekben alakíthatók ki és gyakorolhatóak. Erre a legmegfelelőbb terep az iskola, nekünk tehát, mint az iskolai nevelés egyik legfontosabb részét kell kezelnünk ezt a kérdéskört.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amelyben a különböző tulajdonságokkal rendelkező egyének képessé válnak arra, hogy egymás elfogadásával és a szokásrend betartásával közös értékek mentén azonos célok megvalósítására szervezzék életüket.

A közösségi nevelés területei:

- a család,
- az iskola,
- az iskolán kívüli közösségek.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanítási órák,

- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. napközi, tanulószoba, kirándulások, sportfoglalkozások, ÖKO-iskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, hittancsoportok)
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diákönkormányzati munka),
- szabadidős tevékenység.

Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.

Tanulói közösségek

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése.

A tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása és ápolása.

- *Osztályközösségek:*

Az osztályközösségek a tanulók fő iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának a kerete, melyek spontán módon jönnek létre. Legfontosabb célunk, hogy a csoportból valódi közösséget formáljunk, melyek képesek a közös cél érdekében a közös értékrend elfogadására és az iskola szervezeti keretein belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni. Ennek a célnak a megvalósításához több esztendő kitartó, türelmes munkájára van szükség.

- *Testvérosztályok:*

Egy felsős és egy alsós osztály alkot testvérosztály közösséget. Több iskolai program kapcsán együtt kapnak feladatot, jó alkalmat biztosítva az egymásért való felelősségvállalás, a kisebbek segítése, a jó példa követése, az egymásra figyelés, a toleráns viselkedés gyakorlására.

- *Diákönkormányzat:*

A diákönkormányzat kiemelt feladatot kap a tanulók közösségi nevelésében, az iskolai házirend elkészítésében, az európai közéleti normák elfogadtatásában, a demokrácia, önrendelkezés, szociális felelősség tanulásában, kialakításában.

- *Diáksportkör:*

Az iskolai sportkör a tanórai testnevelés órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, részt vesz a mindennapos testnevelés feladatának megoldásában.

- *Napközi otthonos és tanulószobás közösségek:*

A délutáni szabadidős tevékenységek szervezésével jó lehetőséget teremt a közösségformálásra. Tevékenységi formái: ajándékkészítő délutánok, játszóházak, csoportalakító és formáló játékok, kommunikációs képességet és kreativitást fejlesztő játékok.

- *Szakkörök:*

A csoportok legfőbb összetartó ereje a közös érdeklődés.

Közösségfejlesztési feladataink

1) Az önkiszolgáló tevékenység fejlesztése.
2) A DÖK munkájának állandó fejlesztése, segítése, a demokratizmus tanulása.
3) Az együttműködés szorosabbá tétele a szülői szervezetekkel.
4) Az iskolai hagyományok megélése, hagyományteremtés.
5) Az együttműködési technikák fejlesztése, a szolidaritás erősítése, az egymásrautaltság felismerése és kezelése.

Közösségfejlesztési céljaink:

a) előkészítés a felnőtt életpályára,
b) pozitív irányú magatartásváltozás,
c) közösségi kötődések erősödése élményszerű programok biztosításával,
d) pótcselekvés helyett értelmes időtöltés biztosítása.

A közösségfejlesztés fő területei

- a tanórák
- a tanórán kívüli foglalkozások
- a diák-önkormányzati munka
- a szabadidős tevékenységek
- kirándulások, táborok

Valamennyi terület feladata azonos, mivel az iskola szereplői nem egymástól függetlenül fejlesztik a tanulók személyiségét, hanem közösen, egymást erősítve, a gyermekek egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve.

Kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen

- megjelenésükkel,
- viselkedésükkel,
- beszédstílusukkal,
- társas kapcsolataikkal mintaadó értékként jelennek meg a tanulóink előtt.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok tevékenységek:

- A pedagógus tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit.

- Munkájában vegye figyelembe a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.
- Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremtsen.
- Alkalmazzon együttműködést támogató, motiváló módszereket mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.
- A pedagógus építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, külső szakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Hozzon létre az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségeket, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén.
- Törekedjen az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel.
- A csoportjaiban felmerülő konfliktusokat ismerje fel, értelmezze helyesen, kezelje hatékonyan.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.
- Segítse a tanulók kezdeményezéseit.
- Adjon lehetőség a közvetlen tapasztalatszerzéshez, a közösségi cselekvések kialakítására, fejlesztésére (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- Különböző változatos munkaformákkal (kooperatív csoportmunka, differenciált egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítse.
- Versenyekkel tegye lehetővé egymás munkájának, tudásának, tehetségének elismerését, a csapatszellem erősödését.
- Biztosítson lehetőséget a hasznos, közösen eltöltött szabadidő megszervezésére, megvalósítására.
- Ösztönözze a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak megismerésére, továbbvitelére.
- Éreztesse meg az elvégzett közös munka közös örömét.
- Erősítse az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.
- Segítse a tanulóközösség, diákönkormányzat programjainak megvalósítását.

6. A pedagógus helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusoknak – szerepkörüknél, megbízatásuknál fogva- különböző feladataik vannak az intézményi célok elérésében. A munkatársak felelősségének és hatáskörének meghatározása egyértelmű, az eredményekről rendszeresen beszámolnak. A feladatmegosztás a szakértelem és az egyenletes terhelés alapján történik.

Napjainkban az iskola, ezáltal a pedagógus feladata nagyon sokrétű. Fontos, hogy a pedagógus példaértékű legyen, mintaként szolgáljon a diákjai előtt. Magatartásával, értékképviseletével, világnézetével, jellemével jelentős hatást gyakorol az iskolahasználók széles körére.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait, elvárásainkat az alábbiakban határozzuk meg:

- Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.
- Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.
- Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.
- A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.
- Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.
- Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.
- Felkészül az órákra, elkészíti óravázlatait, tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket.
- Az órát a céloknak megfelelően, logikusan építi fel.
- A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt.
- Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.
- Alkalmazza a differenciálás módszereit.
- Kijavítja az írásbeli felmérőket, dolgozatokat.
- Tanulók munkáját rendszeresen ellenőrzi, értékeli, osztályozza.
- A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.
- Szükség esetén helyettesítenie kell.
- Különbözeti, osztályozó-és javító vizsga lebonyolításában közreműködik.
- Feladata a kísérletek előkészítése, dolgozatok összeállítása, tanulmányi versenyek szervezése és értékelése.
- Fel kell ismernie a szaktárgyában kiemelkedő tehetségű tanulókat, biztosítani kell számukra az egyéni fejlesztési lehetőségeket.
- Felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken.
- Közreműködik a szaktárgyát érintő szabadidős tevékenységek szervezésében, lebonyolításában.
- Közreműködik az iskolai-, kulturális- és sport rendezvények szervezésében, lebonyolításában.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken, ahol kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető
- Részt vesz az iskolai szintű szülői értekezleteken; szülőértekezleteket, fogadóórákat tart.

- Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.
- Továbbképzéseken vesz részt.
- Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, alkalmazza az oktatástámogató digitális technológiát.
- Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.
- Élő szakmai kapcsolatrendszert alakít ki az intézményen kívül is.
- Ellátja a tanulók felügyeletét az óraközi szünetekben és ebédeléskor.
- Aktívan részt kell vennie az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal.
- Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (projektoktatás, témanap, tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények) szervezésében.
- Iskolai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.
- A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.
- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
- Aktívan közreműködik az iskolai dokumentumok elkészítésében és felülvizsgálatában.
- Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.
- Ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellát.
- Feladata az osztályterme rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- A lassabb tempóban haladó gyermekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez.
- Ellátja a feladatkörével járó adminisztrációs tevékenységeket, vezeti az óráira, foglakozásaira vonatkozó digitális naplót, beírja az érdemjegyeket vezeti a vizsgák jegyzőkönyveit.
- Szervezi a szaktárgyával kapcsolatos tanórán kívüli tevékenységet.
- Folyamatosan ellenőrzi a tanulók füzetvezetését.
- Javaslatot tesz a szaktárgyában nehézséggel küzdő tanulók Nevelési Tanácsadóba való elküldésére.
- Óráin használja az iskolában rendelkezésére álló szemléltető eszközöket, szükség esetén maga is készít ilyeneket. Gondoskodik a szaktárgyához tartozó szertári anyag megfelelő tárolásáról, megőrzéséről, a szertár rendjéről és öntevékenyen részt vesz a szemléltető eszközállomány fejlesztésében. A rábízott leltári anyag- és eszközkészletet folyamatos felügyeli, felelősséggel tartozik a rábízott leltári eszközökért.

- Előzetes megállapodás szerint a kötött munkaidejébe beszámíthatók a következő feladatok: szakköri foglalkozások, középiskolai előkészítők, kézműves foglalkozások, énekkar, sportkör, versenyekre felkészítő foglalkozás, tehetséggondozó -, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztató foglalkozás, tantárgyi korrepetálások, műsorokra, az iskolarádió adásaira, megemlékezésekre a tanulók felkészítése.

  A kötött munkaidő fennmaradó részében

  - nevelést- oktatást előkészítő tevékenységet (iskolai programok előkészítése, múzeum, színház, hangverseny szervezése, kirándulások, táborozások, versenyek előkészítése) végez,
  - nevelés-oktatatással összefüggő egyéb feladatokon (műsorokra-, megemlékezésekre-programok szervezése, sportnap, gyereknap, egészségnap, nemzetiségi nap, iskolaújság szerkesztése, Kinizsi nap) dolgozik,
  - tanulói felügyeletet (óraközi szünetekben, versenyeken, rendezvényeken, étkeztetésnél, iskolai-és iskolán kívüli programokon, egészségügyi szűrővizsgálatokon, színházban, múzeumban) lát el.
- A balesetmentes munkavégzés érdekében minden tanév elején, - ha szükséges minden óra, program elején- felhívja a tanulók figyelmét a veszélyhelyzetekre.
- Segíti a tanulók sikeres pályaválasztását.
- Aktív részt vállal az iskolai külső és belső környezetének szépítésében, fejlesztésében, tisztán tartásában.
- Munkaközösségének munkájában aktívan közreműködik.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a digitális napló felületén rendszeresen értesíti a szülőket.

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és a munkaközösség-vezetők javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnök szerepe igen sokrétű, mely az alábbiakra terjed ki:

- ➔ A gyermek személyiségének fejlesztésére, értékközvetítésre irányuló nevelőmunka
- ➔ Az osztályközösség fejlesztését szolgáló feladatok

- ➔ Az osztályfőnöki órák megtartása
- ➔ Kapcsolattartási teendők
- ➔ Adminisztratív teendők.

Az osztályfőnök feladatai

1.) Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét, az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve.

2.) Együttműködik, összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat. Észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli.

3.) Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői közösségével, a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel.

4.) Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű és a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók segítésére.

5.) Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti. A gyerekek minden iskolai tevékenységét (beleértve a tanórán kívüli és szabadidős foglalkozásokat is) értékeli; bennük is kialakítja a reális önértékelés igényét.

6.) Szülői értekezleteket és fogadóórákat tart, szükség esetén családot látogat. A digitális napló felületén rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.

7.) Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (digitális napló naprakész vezetése, félévi- és év végi statisztikák, továbbtanulással, ifjúságvédelemmel kapcsolatos tennivalók stb.)

8.) Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai programokról, azokban való részvételre mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.

9.) Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére, elmarasztalására, büntetésére (a tanulók véleményét figyelembe véve).

10.) Részt vesz a munkaközössége munkájában. Javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

11.) A nevelő- oktató munkájához tanmenetet készít.

12.) Segíti a tanulók pályaválasztását, pályaorientációját, azok személyiségének ismeretében.

13.) Tanítási időn kívül közösségi programokat, osztálykirándulást szervez a tanulók mind jobb megismerése és az osztályközösség erősítése céljából.

14.) A szabadidő hasznos eltöltésére ösztönzi tanítványait.

15.) Szükség esetén Nevelési Tanácsadói vizsgálatot kezdeményez annak érdekében, hogy minden tanuló képességeinek megfelelő módon tudjon tanulmányi követelményeinek megfelelni.

A Pedagógiai Szakszolgálatoknak küldött véleményt (első vizsgálat + kontroll) elkészíti.

16.) Együttműködik a közösség kialakítása és fejlesztése érdekében a diákönkormányzattal, szülőkkel, szülői választmánnyal, segíti őket feladataik végrehajtásában.

17.) Törekszik az indokolatlan mulasztások, késések megelőzésére, visszaszorítására, ennek érdekében él az alapdokumentumokban lefektetett eszközökkel.
18.) Részt vesz tanulóival az iskolai rendezvényeken, felkészíti őket ezekre, majd ügyel részvételükre, kulturált viselkedésükre.
19.) Megismerteti az osztállyal a házirendet, nagy gondot fordít az óvó, védő előírások, balesetmegelőzési tudnivalók megértetésével. Ezt megfelelő módon adminisztrálja.
20.) Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adminisztratív teendőket; továbbtanulási lapjaikat szabályszerűen és pontosan továbbítja.
21.) Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
22.) Évnyitó, évzáró, ballagás szervezése.
23.) Az osztály tanulóinak színházba, rendezvényekre kísérése.
24.) Gyermekvédelmi feladatokban is közreműködik: az iskola szociális segítővel, az iskolai védőnővel, a Gyermekjóléti Szolgálat és a gyámhivatal munkatársával. A hátrányos és veszélyeztetett tanulókra nagy figyelmet fordít.
25.) Javaslatot tesz a tanulók segélyezésére, taneszközök beszerzésének támogatására.

7. A kiemelt figyelmet igénylő és a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a legjobban támogatni. A felzárkóztatás és a képességkibontakoztatásnak az a lényege, hogy minden gyermeknek meghatározzuk a fejlettségi szintjét, majd a haladási ütemét, képességeit, idegrendszeri és pszichikai adottságait is figyelembe véve fejlesztjük, segítjük abban, hogy a benne rejlő értékek felszínre kerüljenek. A hátrányok csökkenthetők, a tehetségek kibontakoztathatók, ha biztosítjuk a gyermek számára a megfelelő feltételeket, eszközöket, türelmet és szeretetet.
A vezető gondoskodik róla, hogy a kiemelt figyelmet igénylő tanulók speciális támogatást kapjanak. Az osztályfőnökök minden tanév elején felmérik a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók körét, folyamatosan figyelemmel kisérik tanulmányi előmenetelüket, feltérképezik a segítőket. A vezető nyilvántartja a korai intézmény elhagyás kockázatának kitett tanulókat, és aktív irányítói magatartást tanúsít a lemorzsolódás megelőzése érdekében.
Az intézmény az önértékelést követően rendelkezik intézkedési tervvel. Arra törekszik, hogy az intézkedési tervnek megfelelő fejlesztés megtörténjen, és ehhez rendelkezésre állnak a megfelelő tárgyi eszközök.

I. Kiemelt figyelmet igénylő tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek
  - sajátos nevelési igényű tanuló
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló
  - kiemelten tehetséges tanuló
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók mindegyikénél rendelkeznek a pedagógusok megfelelő információkkal, és alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban.
Az intézmény vezetése és érintett osztályfőnök rendelkezik a tanuló szociális helyzetét érintő információkkal.
Az intézmény támogató rendszert működtet:

- Felzárkóztatást célzó egyéni foglalkozást szervez.
- Integrációs oktatási formát tart fenn.
- Elfogadó iskolai környezetet biztosít.
- Kapcsolatot tart fenn a különböző szakmai támogató szervezetekkel.

Különleges bánásmódot igénylő gyermek

- **Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység**

Az intézményünk a jogszabályi és tartalmi elvárásokkal összhangban fogalmazza meg a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési-oktatási feladatait, céljait.
Iskolánk fogadja a beiskolázási körzetünkbe tartozó, a Szakmai Alapdokumentumban foglaltaknak megfelelő sajátos nevelési igényű tanulókat, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskolai életbe való integrálásukat.
Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.
A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételével folyik.
A szakértői javaslatnak megfelelően személyre szabott egyéni fejlesztést biztosítunk számukra. Sikeres integrációjuk megvalósulása érdekében

- a szakemberrel, a gyógypedagógussal, logopédussal, gyógytestnevelővel szoros, rendszeres együttműködés. Az együttműködés kiterjed a pedagógiai diagnózis értelmezésére, a tanulás-

hoz szükséges speciális tanulási segédeszközök és módszerek kiválasztására, a tanulók értékelésére.

- a tanórákon differenciált óravezetéssel biztosítjuk az egyéni haladási ütemüket.
- egyénre szabott tanulásszervezéssel segítjük saját képességeik kibontakoztatását és fejlesztését. A kooperatív technikák alkalmazásával könnyebben illeszkednek be közösségükbe, hisz részfeladatok megbízásával ők is a csoport hasznos tagjaivá válnak.
- önmagukhoz képest értékeljük fejlődésüket, feladathoz való hozzáállásukat.
- a siker éreztetésével pozitív önértékelésüket erősítjük.
- olyan helyzeteket kell teremtenünk, amelyben a tanulók kipróbálhatják magukat, ahol megmutathatják társaiknak azokat a területeket, amelyben erősek, jól teljesítenek.

A foglalkozások során:

- a gyerekek egymástól tanulnak,
- mód nyílik a helyes viselkedési szabályok elsajátítására,
- megtanulnak alkalmazkodni,
- „sajátosságuk" miatt nem lesznek kirekesztettek.

- **A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység**

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Beazonosításukat, kontrollvizsgálatukat a Veszprémi Pedagógiai Szakszolgálat végzi.

Fejlesztésük során együttműködünk a gyógypedagógusokkal, logopédussal, pedagógiai asszisztenssel, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

Cél: a tanulók felkészítése a közösségi életre, perifériára szorulásuk, kiközösítésük megakadályozása

Feladataink:

- A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók felismerése, a kiváltó okok felderítése.
- A tanulókban az önismeret, az önértékelés, és a pozitív énkép igényének kialakítása.
- Olyan környezet kialakítása, amely alkalmas az elfogadásra, a beilleszkedésre, az együttműködésre.
- Érzelmi kapcsolataik kialakításának és fejlesztésének segítése.
- Segítő szakember igénybe vétele (iskolapszichológus, fejlesztőpedagógus, logopédus, gyógypedagógus).
- Tanulmányi támogatás.
- A speciális feladat megoldását segítő továbbképzéseken való részvétel.
- Szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás.

– Az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével egységes nevelési elvek alkalmazása.
– A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködés.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus végzi a tantárgyfelosztásban meghatározott módon.

Módszerek:

- következetes, egyénre szabott nevelés,
- együttműködés a szülővel, speciális szakemberekkel (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat), szociális segítő, pszichológussal stb.
- szabadidő hasznos eltöltésére nevelés,
- sikerélmény biztosítása, a pozitív cselekedetek megerősítése,
- a közös játék, a közös munkavégzés fejlesztő hatásának kihasználása,
- kooperatív tanulócsoportokban való feladatmegoldás,
- differenciált óraszervezés,
- tapasztalaton alapuló, tevékenységközpontú foglalkoztatás,
- egyéni segítségnyújtás,
- IKT eszközök használata,
- fejlesztő értékelés, sok dicséret,
- felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások, korrepetálások biztosítása,
- elfogadó, türelmes, toleráns légkör,
- amennyiben indokolt a tanuló felmentése egyes tantárgyak, tantárgyrészek osztályzattal történő értékelése alól,
- szülők bevonása az otthoni felkészülést segítő speciális tanulási technikák alkalmazásába.

Elsődleges feladatunk a családdal, szülőkkel való szoros kapcsolat kiépítése. Ha szükségesnek látjuk, javasoljuk a Pedagógiai Szakszolgálat szolgáltatásainak igénybevételét.

A kulturális hátrányokkal küzdő tanulókat is nagymértékben segíti a családias légkörből adódó személyközpontú bánásmód.

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- szoros kapcsolattartás a helyi óvodával;
- kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal;
- együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- differenciált tanulásszervezés;
- felzárkóztató tanulócsoportok;
- másnapi órákra felkészítő napközi, tanulószobai foglalkozás;
- a nevelők és tanulók személyes szorosabb kapcsolatai;
- esetenkénti családlátogatások;
- a szülők és családok nevelési gondjainak segítése;

- **Kiemelten tehetséges tanulókkal való foglalkozás**

Igyekszünk időben felismerni és fejleszteni tanulóink azon tulajdonságait, melyek tehetségre utalnak. A tehetségesek képességeinek kibontakoztatásához meg kell találni a megfelelő foglalkoztatási formát, lehetőséget. Ezek:

- tanórán differenciált feladatok biztosításával
- választható tanórán kívüli foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások
- iskolai sportkör, szakkörök
- tanulmányi és kulturális versenyek
- szabadidős programok: színház, hangverseny, múzeum, kiállítás
- iskolai könyvtár
- középiskolára felkészítő foglalkozások
- iskolarádió szerkesztése
- szaktáborokba való eljutás segítése
- pályázatokon való részvétel
- művészeti iskola: zeneiskolai tanulmány
- Táltos művészeti iskola: népi tánc oktatása

A tehetséges tanulókkal való iskolai foglalkozások eredményei leginkább tanulmányi és egyéb versenyek eredményeiben jelennek meg. A tehetségek gondozásának nem szabhat határt az iskola véges lehetőségei. A felismert tehetségek számára a szülővel közösen kell megtalálnunk a kibontakoztatásuk lehetőségét az iskola falain kívül is.

A tehetség összetevőiről, fejlesztési módszereiről továbbképzéseken kell megismerkednünk. A tehetséges tanuló pályaválasztásánál nagy gondossággal kell eljárnunk.

A felvételi tantárgyakból 7. és 8. osztályban középiskolai előkészítő foglalkozásokat szervezünk. Az informatikát, nemzetiségi német nyelvet, a matematikát, a magyar nyelv és irodalmat lehetőség szerint, a fenntartó egyetértésével csoportbontásban tanítjuk, hogy középiskolák eltérő követelményeinek jobban meg tudjunk felelni.

A tanórákon differenciált órai munkával segítjük az iskolánkban folyó tehetséggondozást.

Az iskola délutáni foglalkozásai keretében minden tanuló számára biztosítjuk a sportfoglalkozásokon való részvételt, amelyen a tanulók életkori sajátosságaiknak és érdeklődési körüknek megfelelően vehetnek részt. A már megalakult sportcsoportok sportágak szerint működnek (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, atlétika stb.). A sportfoglalkozások a diákok igényei és a tárgyi feltételek adottsága szerint változhatnak.

Tehetséges tanulóinknak minden lehetőséget biztosítani igyekszünk, hogy tehetségüket kibontakoztathassák: szervezünk iskolánkban házi versenyeket (anyanyelvi, német, számítástechnika, történe-

lem, matematika), részt veszünk megyei, országos tanulmányi- (anyanyelvi, helyesírás, német, matematika, környezetismeret) és sportversenyeken.

A tanítási időn kívüli programok másik csoportja művészeti jellegű (szakkör, színjátszó csoport, néptánc szakkör, énekkar, zenekar). A művészeti szakkörösök részt vesznek Nagyvázsony kulturális életének színesebbé tételében (nemzeti ünnepeink, szüreti felvonulás, karácsony, hagyományőrző napok).

Márton nap, karácsony és húsvét előtt játszóházat szervezünk, ahol a gyerekek a pedagógusok irányításával különböző ajándéktárgyakat készítenek.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások:

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. Az egyéni fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások kiscsoportosak (1-3 fő).

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti 1-1 felzárkóztató órát szervezünk. A tanulók részvétele a tanító javaslatára, a szülővel történő előzetes megbeszélés alapján történik.
- Az 5-8. osztályosok tantárgyi korrepetálása heti 1-1 órában. A Nevelési Tanácsadó és a szaktárgyat tanító tanár javaslatára szerveződik. A félévkor elégtelen minősítést kapott tanulóknak kötelező az adott tantárgyban korrepetáláson részt venni. Az osztályismétlő tanulók korrepetálásra kötelezettek.

A rendszeres és az átmeneti (más iskolából való átvétel miatt) felzárkóztató foglalkozások a tantárgyfelosztásban szerepelnek, a foglalkozásokat a tanár a digitális naplóba rögzíti. A felzárkóztató foglalkozásra kötelezett tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a tanítók, szaktanárok jelölik ki. A tanulók részvétele a felzárkóztató foglalkozásokon, valamint az egyéni fejlesztő foglalkozásokon kötelező, ez alól felmentést csak a szülő írásbeli kérelmére az igazgató adhat. A fejlesztésre szoruló tanulók felzárkóztatása az egyéni sajátosságok figyelembevételével történik.

A 7-8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a tanulók részére képességfejlesztő órákat tartunk heti 1-1 órában a felvételi tantárgyakból. További tehetséggondozó foglalkozások indításáról – felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

<u>Iskolai sportkör</u>

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

<u>Szakkörök</u>

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészieks, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
A szakkörök szervezésénél rugalmasak vagyunk, tanulóink érdeklődésére igényt tartó foglalkozásokat szervezünk, ezért változhatnak az elkövetkező években.
Német nemzetiségi iskola vagyunk, a magas nemzetiségi óraszámok miatt más idegen nyelv oktatása nem fér az óratervbe, ezért szakköri keretben – a rendelkezésre álló idegen nyelvi szakos ellátottság függvényében – más idegen nyelvet, elsősorban angol nyelvet oktatunk. Az angol nyelvoktatás biztosításával a gimnáziumba tovább tanulni szándékozó tanulóinkat alapfokú angol nyelvtudás elsajátításával szeretnénk segíteni.
A szakkörökre minden évben május 20-ig lehet jelentkezni, minimálisan 5 fő jelentkezése esetén indítjuk. Az eredményes szakköri munka megkívánja, hogy a foglalkozások időpontja meghatározott és állandó legyen. Így szoktatjuk tanulóinkat a rendszerességre. A szakkörvezetők az órarend ismeretében egymással időpontot egyeztetnek az ütközések elkerülése miatt. A szakkört tartó pedagógus munkáját az éves szakköri munkaterv alapján tervezi. A szakkör dokumentációja a digitális naplóban történik. Minden szakköri munkatervnek tartalmaznia kell a sajátos nevelési célkitűzéseket, legfontosabb módszereket.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a szaktanárok végzik. A versenyek szervezésével kapcsolatos költségek (nevezési díj, útiköltség) a szülőket terhelik.

Iskolarádió működtetése

A tehetséges tanulók sokoldalú fejlesztésére nyílik lehetőség. A műsorszerkesztés a digitális technika mélyebb megismerését, irodalmi műfaj (riport)-, beszédtechnika elsajátítását, a csapatmunka fejlesztését szolgálják.

Erdei iskola

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Amennyiben az erdei iskola megszervezését a szülők számára ingyenesen tudjuk biztosítani (pályázati, szponzori forrás), az azon való részvétel kötelező. Ha a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes. Amennyiben a gyermek nem vesz részt a programon szülői hozzájárulás hiányában, ez idő alatt az iskolában biztosítunk számára foglalkozásokat.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha ez költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

Iskolánkban egy tehetségkoordinátor megbízatású nevelő irányítja tehetséggondozó tevékenységünket. A tehetség ígéretek kiszűrését, majd a tehetség kibontakoztatását, és annak fejlesztését fontos feladatunknak tekintjük. A koordinátor kapcsolatot tart iskolán kívüli tehetségfejlesztő csoportokkal, tapasztalatcserével, információval segíti munkánkat.

Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Mindenekelőtt helyzetfelmérést kell végeznünk, majd ennek ismeretében a konkrét feladatok meghatározása, azok megvalósítását szolgáló tevékenységformák kialakítása a feladatunk.

A konkrét tervezést évente meg kell ismételni.

Célunk:

Segíteni azon tanulók

- beilleszkedését az iskolai környezetbe,
- ismeretelsajátítását,
- egyéni ütemű fejlődését,

akik

- szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- családi mikrokörnyezetükből adódóan hátrányos helyzetűek,
- egészségügyi okok miatt hátrányos helyzetűek,
- családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek,
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- csonka családban felnövő gyermekek,
- munkanélküli szülők gyermekei,
- átmenetileg hátrányos helyzetűek:
    - áttelepült, beköltözött (új) tanulók

- hosszabb idejű betegség miatt hátrányos helyzetűek

A hátrányos helyzetű tanulókat érintő programunk során alapvetően fontosnak tartjuk a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve, hogy az érintetteket motiválttá akarjuk tenni saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejlesztjük a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik. Programunk a mások iránti nyitottságot és elfogadást segíti, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hatni kívánunk.

Céljaink megvalósítását az alábbi tevékenységek szolgálják:

- ➔ Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ➔ A hátrányt jelentő tényező feltárása (anyagi, mentális, morális);
- ➔ Felzárkóztató foglalkozások szervezése;
- ➔ Délutáni foglalkozás, másnapi tanulásra felkészítő foglalkozások igénybevételének kezdeményezése;
- ➔ Diákétkeztetés biztosítása;
- ➔ Egészségügyi szűrővizsgálat;
- ➔ Segélyezési lehetőségek ismertetése, szociális ellátások számbavétele (ingyenes étkeztetés, tankönyv stb.);
- ➔ Testi és lelki egészség megteremtése;
- ➔ Egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek nyújtása;
- ➔ Nyílt, bizalmi légkör megteremtése;
- ➔ Rendszeres kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálattal, a roma önkormányzattal, az iskolai védőnővel, iskolaorvossal;
- ➔ Szülőkkel való kapcsolattartás formáinak bővítése;
- ➔ Kompetencia alapú oktatás alkalmazása;
- ➔ Fejlesztő foglalkozások, tehetséggondozás;
- ➔ Pályaválasztás segítése, megfelelő középiskolába orientálás.
- ➔ Az eltérő kultúrából érkező tanulóknak lehetőséget adunk, hogy hagyományaikat értékként képviselhessék.
- ➔ Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetet biztosítunk.
- ➔ Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- ➔ A lemorzsolódás csökkentésére célzott feladatokat fogalmazunk meg.

II. Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 4. § 37. pontja értelmében az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

Az intézmény feladata a KIR jelző-és pedagógiai támogató rendszer működtetésén keresztül a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése. A jelzőrendszerben évfolyamonkénti és tantárgyankénti bontásban évente két alkalommal, az adott tanév első félévére febr. 10-ig, az adott tanév második félévére vonatkozóan június 30-ig kell továbbítani az OH számára.

Az intézményi beavatkozások:

- Prevenció
  Célja a probléma kialakulása előtt csökkentse a korai iskolaelhagyás kockázatát.
- Intervenció (beavatkozás)
  Célja reakciókkal és támogatásokkal elkerülni a lemorzsolódást.
- Kompenzáció
  Célja az iskolarendszert végzettség nélkül elhagyókat visszavezetni az iskolarendszerbe vagy végzettséghez juttatni.

Nekünk a beavatkozási tevékenységre kell koncentrálni, amely célja a (az)

- ✓ tanulmányi eredmények javítása
- ✓ tanulói motiváció növelése
- ✓ igazolatlan mulasztások csökkentése
- ✓ igazolt hiányzások csökkentése
- ✓ szociális hátránykompenzálás
- ✓ testi, lelki, mentális fejlesztésre, illetve a szenvedélybetegség kialakulásának és a bántalmazásnak a megelőzése
- ✓ befogadó, együttnevelő oktatás-szervezési formák megteremtése
- ✓ tanulási-, magatartási nehézségek kezelése
- ✓ közösségfejlesztés, közösségépítés

Lemorzsolódást csökkentő tevékenységcsoportok:

- ➔ tanulói előrehaladást támogató tevékenység
  - egyéni készség -és képességfejlesztés (egyéni terv szerinti fejlesztés, gyógypedagógusi habilitáció, rehabilitáció)
  - egyéni tanácsadás biztosítása (pl. pszichológusi segítség, Nevelési Tanácsadóba küldés)

- hiányzó alapkompetenciákat pótló, fejlesztő programok (fejlesztő foglalkozások, logopédiai megsegítés, gyógytestnevelés biztosítása)
- kulcskompetenciákat fejlesztő tanórai tevékenységek
- tanulásmódszertani támogatás tanórákon
- bevont szervezetek szakembereivel együttműködésben támogatás nyújtása a veszélyeztetett tanulók részére
- önismeret, szociális képességeket fejlesztő foglalkozásokon való részvétel biztosítása.
- tanulást segítő szakember bevonása (fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, pedagógiai asszisztens),
- a mindennapi életben való eligazodást segítő tevékenységek
- a sikeres pályaválasztás segítése, pályaválasztási tanácsadás, pályaismeret
- a szülőkkel való szorosabb együttműködés
- mentálhigiénés tevékenységek, foglalkozások biztosítása
- tantárgyi előrehaladás támogatása személyre szabott módszerekkel (korrepetálások)
- esetkonferencián részvétel (gyermekjóléti szolgálat, szociális segítő, családsegítő, pszichológus)
- gyermekvédelmi jelzőrendszeren keresztül történő beavatkozás
- veszélyeztetettség jelzése
- külső támogató segítség felé irányítás
- szenvedélybetegség kialakulásának megelőzésére irányuló tevékenységek, foglalkozások
- konfliktuskezelési módszerek megismerése
- bűnmegelőzési előadás szervezése
- egészségügyi előadások szervezése
- szabadidős, közösségfejlesztő foglalkozások szervezése
- szociális támogatás tanácsadás

➔ Pedagógustámogató tevékenységek
- szakmai szolgáltató (POK) segítsége
- iskolai lemorzsolódást csökkentő jó gyakorlatokról tájékozódás intézményen belül és azon kívül
- továbbképzéseken való részvétel

➔ Intézményvezetést támogató tevékenység
- a KIR jelző-és pedagógiai támogató rendszer működtetése, adatszolgáltatás
- tájékozódás a bevált jó gyakorlatokról, mely elősegítik a lemorzsolódás csökkenését
- szakmai szolgáltatók (POK) segítségének igénybe vétele

➔ Intézményt támogató tevékenység
- az országos kompetencia mérések nyomán fejlesztendő területek meghatározása

- lemorzsolódás témában önképzést segítő felületek, alkalmazások bemutatása, a tudásmegosztás támogatása
- tanulói előrehaladást segítő esetmegbeszélések kezdeményezése
- a lemorzsolódásban érintett köznevelési intézmények, szervezetek együttműködésének biztosítás
- iskolán kívüli támogató szervezetek, civil szereplők között együttműködés kiépítése és bővítése az érintett tanulók sikeres életútjának megteremtésére

8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A nemzeti köznevelési 2011.évi CXC. törvény 48. § szerint a tanulók, érdekeik képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre.

A tanuló személyesen vagy képviselői útján részt vesz az érdekeit érintő döntések meghatározásában.

A tanulók ezen jogának fóruma a Diákönkormányzat (DÖK).

- A DÖK tagja lehet az iskola minden tanulója.
- A képviselőket a tagok választják meg.
- A DÖK munkáját egy DÖK- tanár segíti, aki eljár képviseletükben.
- A DÖK véleményét ki kell kérni:
  - az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a tanulók szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - a pedagógiai program elkészítésekor,
  - a házirend elfogadása előtt.
- Dönt:
  - saját szervezeti és működési szabályzatáról.
  - a diákközgyűlés összehívásáról, annak napirendjéről.
  - minden tanévben egy tanítás nélküli nap programjáról.

A diákképviseletbe 4 - 8.-ig minden osztály 2 képviselőt delegál, akiket minden év elején az osztályok közössége jelöl és választ meg. Ezek a megválasztott képviselők alkotják a diákönkormányzatot. Maguk közül választják meg az iskolai diákönkormányzat vezetőjét, helyettesét. A DÖK minden tanév végén diákközgyűlést tart, melyen az iskola igazgatója a felmerülő kérdésekre érdemi választ ad. A DÖK-nek érdeksérelem esetén joga van eljárást kezdeményezni, minden tanulókat érintő kérdésben.

A DÖK-gyűléseken felmerült észrevételeket, problémákat a DÖK-segítő pedagógus a nevelőtestület elé tárja, majd a pedagógusok állásfoglalását a tanulók felé közvetíti.

9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái

A tanuló, a szülő, a pedagógus az iskolai tanítás – nevelés - tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat és sok türelmet kíván mind a három féltől. Egy kölcsönös bizalmon alapuló partnerkapcsolat kialakítására kell törekedni a szülőknek és a pedagógusoknak. Ebben a partnerkapcsolatban a pedagógusnak el kell fogadni, hogy a szülő a gyermek legjobb ismerője, aki egész életen át felelősséggel van iránta, és mint ilyen, joga van (sőt kötelessége) gyermeke mellett kiállni, benne bízni, érte szót emelni.

Célunk egy olyan légkör kialakítása, ahol a partnerek (szülő, tanuló, pedagógus) jogaik kölcsönös tiszteletben tartásával oldják meg faladataikat, illetve a felmerülő problémáikat.

Feladataink:

- Tájékoztassuk a szülőket nevelési céljainkról, az alkalmazott eljárásokról, módszerekről!
- Kérjük ki a szülők és a tanulók véleményét az őket is érintő iskolai döntésekben!
- Biztosítsunk minél több alkalmat arra, hogy a szülők gyermekeikkel együtt tevékeny résztvevői legyenek intézményünk életének!
- Folyamatosan tájékoztassuk a szülőket az iskolai programokról!
- Mérjük fel igényeit, hogy elvárásaiknak meg tudjunk felelni!
- A tanórai hiányzások okait derítsük ki, folyamatosan kövessük nyomon!

Az iskola és a család kapcsolatában a következőket tartjuk fontosnak:

a) Tisztában kell lennünk a család értékrendjével, amelyből a diák az iskolába érkezik.
b) Az iskola és a család egyenrangú, partneri kapcsolatára törekszünk.
c) Elsődleges szempontunk, hogy az iskola segítségével tanulóink munkaképes, a társadalomba beilleszkedni képes felnőtté válhassanak.
d) A szülőnek jogában áll, hogy megismerhesse a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programját, SzMSz-t, házirendjét és tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról.
e) Intézményünk megteremti mindazokat a feltételeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a szülők a szükséges információkhoz hozzájuthassanak. (honlap, üzenő füzet, digitális napló)

A szülőkkel való kapcsolattartás főbb formái

Közvetlen kapcsolattartás lehetőségei:

- szülői értekezlet: iskolai (a tanév elején)
  osztály szülői értekezletek (tanévenként 2 alkalommal)
- fogadóóra: közös, a tanév rendjében előre megadott időpontban (félévenként 2 alkalommal)
  egyéni, az érintettel előre egyeztetett időpontban
- nyílt nap: tanév rendjében előre meghatározott időpontban
- családlátogatás (előzetes egyeztetést követően)
- KRÉTA felület-, tájékoztató füzet útján

A közreműködés leggyakoribb formái:

- a házi feladatok ellenőrzése és az otthoni felkészülés koordinálása, a tanulási környezet kialakítása
- a különféle iskolai rendezvények megszervezése és lebonyolítása
- az iskolai események megbeszélése a gyerekkel
- kapcsolattartás a pedagógusokkal
- a szülők részéről önkéntes feladatok vállalása az iskolában
- szülői részvétel a gyermek iskolával kapcsolatos problémáinak megoldásában

Az együttműködés területei

- Műsoros bemutatók a szülők előtt / Kinizsi-gála, megemlékezések/
- Szülők-nevelők bálja
- Szülőértekezletek, fogadóórák
- Nyílt tanítási napok
- Szülői kérésre hiányzás esetén az órai feladatok elküldése
- Értesítések, szülői levél (év eleji tájékoztató, nyilatkozatok, kérelmek)
- Családlátogatás
- Osztálykiránduláson kíséret biztosítása
- Táborokba, versenyekre való szállítás
- Pályaválasztási tanácsadás, segítségadás
- Rendezvényeken szülői részvétel
- Előadás „külső" szakember által nevelést érintő kérdésekben
- A hátrányos helyzetű tanulók, SNI-s tanulók szüleinek tájékoztatása a jogaikról, törvényi lehetőségeikről
- Alkalmi esetmegbeszélések

Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetősége

- A szülői támogatás elismerése: ismerjük el azoknak a szülőknek a munkáját, akik sokat tettek az iskoláért, az iskola céljainak megvalósításáért (honlapon történő megjelenítés, gálára külön meghívás, tanévzáron).
- Családnap szervezése: együttes programok a szülőkkel
- Szülői fórumok: szülők által felmerült témában külső előadó felkérésével
- A pedagógusok részéről a témával kapcsolatos továbbképzéseken való részvétel
- Az osztályfőnökök szerepének erősítését a szorosabb kapcsolat kiépítésében. A szabadidős tevékenység jobb kihasználása a fejlesztésre.
- Az osztály dekorálásában nyújtott segítség, hangsúlyozottan az alsó tagozaton.
- Az iskola udvara, környezete rendezése.

- Az SNI-s tanulókkal és szüleikkel folyamatos kapcsolattartás.

Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az iskola vezetői folyamatos szakmai kapcsolatot tartanak

- a központi tankerülettel (kapcsolattartó: igazgató, igazgató-helyettes, iskolatitkár)
- helyi önkormányzatokkal (kapcsolattartó: igazgató)
- nemzetiségi önkormányzatokkal (kapcsolattartó: igazgató, német munkacsoport-vezető, német tanárok)
- roma önkormányzattal (kapcsolattartó: igazgató)
- rendőrséggel, iskolarendőrrel, helyi polgárőrséggel (kapcsolattartó: igazgató, igazgatóhelyettes)
- gyermek és ifjúságvédelmi szervezetekkel (kapcsolattartó: igazgató, szociális segítő, osztályfőnök)
- gyámhatósággal (kapcsolattartó: igazgató, iskolatitkár, osztályfőnök, szociális segítő)
- szakmai szolgáltató szervezetekkel (kapcsolattartó: igazgató, osztályfőnök)
- szakszolgálatokkal (kapcsolattartó: igazgató, igazgató helyettes)
- iskola-egészségüggyel (kapcsolattartó: szociális segítő, ig. helyettes, osztályfőnök, iskolatitkár)
- kulturális és sportszervezetekkel (kapcsolattartó: igazgató, ig. helyettes, tanárok)
- civil szervezetekkel (kapcsolattartó: igazgató, ig.helyettes)

10. A tanulmányok alatti vizsgák

Részletes törvényi szabályait a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 64. § - 78. §- s tartalmazza.

A tanulmányok alatti vizsgák (egyéni tanrend szerint haladók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében) funkciójuk szerint szummatívak, tehát lezáró, minősítő értékelést adnak.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Osztályozó vizsga

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól (pl. egyéni tanrend szerint tanuló),
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- aki vendégtanuló,
- az 51.§ (7) a),e), f) pontjában meghatározottak alapján,
    - ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot,
    - illetve év végén, ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet vagy - ha elégséges számú jegy áll rendelkezésre - a jegyek alapján kerül megállapításra a félévi, illetve az év végi osztályzata.
- Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, ebben az esetben magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga letétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.
- Iskolaváltáskor olyan tantárgy esetén, melyet az előző iskolájában nem tanult (pl. más nyelv), az igazgató által engedélyezett egyéni ütemű felzárkóztatást követően a félévi és az év végi osztályzat megállapítására.
- a tanuló a félévi, illetőleg az év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben (szep.1-jún.15) kell megszervezni.

Osztályozó vizsga letételére az aktuális munkaterv alapján meghatározott félévi és az év végi osztályozó értekezlet előtti 10 tanítási napon belül van lehetőség.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsga az iskolaváltáshoz kapcsolódik. A tanuló abban az iskolában tehet különbözeti vizsgát, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

A különbözeti vizsga célja annak megállapítása, hogy a tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges ismeretekkel. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározásához mindig egyedileg kell határozatot hozni a tanuló ügyében.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet az a vizsgázó, aki neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetke-

zése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek a feltételei megteremthetők. Pótló vizsga letételére az igazgató a tanév tetszőleges időpontjában vizsgaidőszakot szervezhet. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsga

A javítóvizsga tanév végén (aug. 15 - aug. 31-ig) tehető.

Nevelőtestületi határozat alapján javítóvizsga tehető, ha

- a tanév végén - legfeljebb 3 tantárgyból- elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga pontos időpontjáról a szorgalmi időszak lezárását követően augusztusban a szülőt levélben értesítjük. A javítóvizsga témaköreiről, a teljesítendő követelményekről a szaktanár legkésőbb az év végi bizonyítvány kiosztásakor írásban értesíti a szülőt.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola részéről a szaktanár a nyár folyamán előzetes egyeztetést követően konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán a legalább elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

A vizsgaidőszakot az iskola éves munkatervében rögzítjük, és arról a tanulókat és szüleiket írásban tájékoztatjuk.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben ez lehetséges a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A tanulmányok alatti vizsgabizottság elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

A vizsga reggel 8 óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb 17 óráig tarthat. A vizsgateremben az ülésrendet úgy kell kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék. A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként max. 60 perc. A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó esetében a szakvélemény alapján az igazgató engedélyével az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb 30 perccel, a szóbeli vizsgánál a 30 perc gondolkodási időt legfeljebb 10 perccel meg kell növelni, illetve a tanulmányok során alkalmazott segédeszköz használatát lehetővé kell tenni. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb 3 írásbeli vizsga tartható. Egy napra legfeljebb 3 tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga, a vizsgateremben

egyidejűleg legfeljebb 6 vizsgázó tartózkodhat. Minden vizsgázónak legalább 30 perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbelei feleletet megelőzően, a feleltetés ideje 15 percnél nem lehet több.

Német nyelv záróvizsga 8. osztályban (kimeneteli mérés)

A vizsga célja:

- a 8. osztályos tanulók tudásszintjének mérése,
- annak biztosítása, hogy a tanulók vizsgahelyzetben adjanak számot tudásukról,
- tanulóink felkészítése a középfokú tanulmányokra.

Nemzetiségi német nyelvből szóbeli záróvizsga segíti a tanulók tudásszintjének mérését. A vizsga időpontját az éves munkaterv tartalmazza. A vizsga anyagának összeállítását a német tanárok együttesen végzik. A szóbeli vizsgán elért teljesítményt osztályzattal értékeljük. A tantárgy év végi értékelésekor a vizsga eredménye a témazáró dolgozatok mértékének megfelelően (x2-en) kerül beszámításra. A vizsgát háromtagú bizottság bonyolítja le. A vizsgabizottság elnöke a 8. osztály némettanára.

A tanulmányok alatti vizsgák értékelési rendjét iskolánk helyi tanterve tartalmazza, mely tartalma nyilvános (megtalálható az iskola honlapján).

A tanulmányok alatti vizsgák részeit a helyi tantervben szabályozzuk, melynek elemei:

- az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és a választható tanórai foglalkozások, valamint azok óraszámai, az előírt tananyag és annak követelményei,
- az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei,
- az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló teljesítménye minősítésének formája,

A vizsgák témaköreit írásban kapja meg a diák a szaktanártól.

- ✓ osztályozó vizsgák esetén az első félév anyagából októberben, a második félév anyagából februárban.
- ✓ javítóvizsga esetén júniusban, az osztályozó értekezletet követően.

A vizsgakövetelmények a helyi tantervben szereplő ismeretek, tevékenységek, műveletek összessége, amelyeket a tanulónak a vizsgán tudnia kell.

Ezekkel szemben támasztott követelmények:

- könnyen érthető, egyértelmű
- mérhető és értékelhető
- konkrétan meghatározott eredményre utal,
- reálisan teljesíthető legyen!

A különböző témakörhöz kapcsolódó és különböző szintű feladatok arányának meghatározásánál tekintettel kell lennünk arra, hogy a helyi tanterv mennyi időt szán egy- egy témakör tanítására, továbbá az adott témakörben szereplő tudáselemek fontosságára.

Az értékelésnek egységben kell lenni a helyi tantervvel, ezért a vizsgateljesítmény minősítésének formái is a helyi tantervben meghatározott szerintiek lehetnek.

Az iskola nevelőtestületének egységesnek kell lennie abban is, hogy mit vár el az elégséges, a közepes, a jó és a jeles érdemjegyekért.

Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

1.) A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az iskola helyi tantervében található követelményrendszerével.

2.) Az értékelés rendje

Ha a vizsgatantárgy szóbeli és írásbeli (valamelyik helyett gyakorlati) vizsgarészt is tartalmaz, akkor a két rész külön kerül %-os értékelésre, majd a vizsgatantárgy végső jegyét a kettő %-os eredmény átlaga adja. Nem egész százalékos eredmény esetén a kerekítés szabályainak megfelelően kerül a vizsgajegy megállapításra. Az írásbeli dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjen, az egyes részpontokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Az írásbeli vizsgákra a 20/2012 EMMI rendelet 67.§- 69.§-át kell alkalmazni.

Az **írásbeli** vizsgák rendje:

- A vizsga feladatlapját a szaktanár készíti el nyomtatott formában és a vizsgát szervező igazgatóhelyettesnek adja át legkésőbb az írásbeli vizsgát megelőző napon.
- A vizsgateremben egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat. Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti. A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszközről a vizsgázók maguk gondoskodnak.
- Az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc, magyar nyelv és irodalomból 60 perc.
- Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsga szervezhető.
- Az írásbeli vizsga eredményének kijavítása legkésőbb a vizsganap másnapján megtörténik.
- Az elégtelen írásbeli vizsgaeredmény - amely tantárgynál van mindkettő- a szóbeli vizsgán javítható.

A szóbeli vizsgákra a 20/2012 EMMI rendelet 70.§-71.§-át kell alkalmazni.

A **szóbeli** vizsgák rendje:

- A szóbeli vizsgák tételeit (kérdéseit) a szaktanár állítja össze és a vizsgabizottság elnökének adja át legkésőbb a szóbeli vizsgát megelőző napon.

- A szóbeli vizsgák legalább 3 tagú vizsgabizottság előtt történik. A szóbeli vizsgán a tanulók 3-4 fős csoportokban folytatólagosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgáznak. A tanuló a kérdező tanár által kiadott kérdések megválaszolására gondolkodási időt kap. Ezt követően a válaszát 10-15 percben önállóan fejti ki.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatárgyból történő tétel húzása előtt, legalább 30 perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Egy napon legfeljebb 3 szóbeli vizsga szervezhető egy tanuló számára.
- Ha a vizsgázó a kihúzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot mutat, azaz a felelete nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Az ez esetben kapott teljesítményt meg kell felezni.
- A szóbeli vizsga eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik.

A **gyakorlati** vizsga alkalmával követendő szabályokat 20/2012 EMMI rendelet 72.§-a ismerteti.

Tájékoztatásként röviden ismertetjük a legfontosabb szabályokat:

- A gyakorlati vizsgafeladatot- legkésőbb a vizsgát megelőző két héttel- az iskola igazgatója hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges feltételek megléte esetén kezdhető meg.
- A vizsga megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a vizsga rendjéről, a vizsgával kapcsolatos tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A vizsgafeladat végrehajtásához a vizsgázónak a helyben meghatározott idő áll rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladat ismertetése nem számít bele.
- A gyakorlati vizsga részt-a vizsgafeladatok számától függetlenül- egy érdemjeggyel kell értékelni.

Akár egy, akár több vizsgarészt tartalmaz a vizsgatárgy, az egyes vizsgarészekre elért teljesítmény %-ának az átlagából az érdemjegyek a következőképpen határozandók meg:

0-30 % elégtelen
31-50 % elégséges
51-70 % közepes
71-85 % jó
86 %-100 % jeles

A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai:

- A vizsgák az iskola épületében az igazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak.
- A vizsgák nem nyilvánosak.

- A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztáson pontosan megjelenni.
- Javítóvizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni az osztályfőnöknek.
- A tanulók a vizsgatermekben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják. Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke- jegyzőkönyv felvétele mellett- az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti.

A vizsgák eredményének kihirdetése:

- A tanulmányok alatti vizsgák eredményének kihirdetése a vizsga napján, vagy ha ez az írásbeli vizsgák száma miatt nem lehetséges másnapján történik.
- Az augusztusi vizsgák eredményének ismertetésével egyidejűleg a megfelelő záradékkal ellátott bizonyítvány kiadása is megtörténik.

A vizsgáztató tanárok magbízása és a vizsgák dokumentálása:

- ➔ A vizsgáztató tanárokat, a vizsgabizottság tagjait az igazgató bízza meg feladatuk elvégzésével, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel írásban értesíti az érintetteket.
- ➔ A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt.
- ➔ A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskolairattárában 5 évig megőriz. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülése alatt készített jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumokba betekinthet.
- ➔ Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.
- ➔ A dolgozatok egy év múlva selejtezhetők.

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgát minden évfolyam anyagából külön kell teljesítenie.

3.) A vizsgatantárgyak részei és követelményei

Alsó tagozat

Vizsgatárgy	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Gyakorlati vizsga
magyar nyelv	x		
magyar irodalom	x	x	
matematika	x		
környezetismeret	x		
ének-zene			x
testnevelés			x
vizuális kultúra			x
technika és tervezés			x
német nemzetiségi nyelv	x	x	
idegen nyelv	x	x	
német népismeret	x		
etika		x	
digitális kultúra	x		x

Az 1. osztályban a szöveges értékelésben kell meghatározni, hogy a tanuló a továbbhaladás feltételeit teljesítette vagy sem. Vizsgát számára nem írunk elő.

Osztályozó vizsgára kötelezett, ha egyéni tanrend szerint halad, vagy egyéb okból (hosszabb hiányzás) nem lehet szöveges értékelését megtenni. Ez esetben az alsó osztályokban meghatározott számonkérést alkalmazzuk.

2., 3. és 4. osztályban:

- **Magyar irodalom**

Az írásbeli vizsga az adott évfolyamra a helyi tantervben meghatározott követelmény (tanulási eredmény) alapján szövegértési-szövegalkotási képességet mérő feladatlap megírásából áll. Hat feladat az adott évfolyam minimum szintjéhez tartozó feladatok, kettő feladat pedig összetettebb, nehezebb feladat.

A szóbeli vizsgán – előzetes felkészülés alapján - egy szöveg (mese, elbeszélés) felolvasása történik. Majd a tartalom elmondása következik, esetleg segítő kérdésekkel.

- **Magyar nyelvtan**

A nyelvtani ismereteket tartalmazó feladatlap a tanév vagy félév tananyagának 75 %-át kell, hogy érintse. A feladatlap 10 feladatból áll. Két feladat definíciók, fogalmak ismeretét ellenőrzi. Hat fe-

ladat az adott évfolyam minimumszintjéhez tartozó feladatok, kettő pedig a nehezebb feladatok közül kerüljön ki.

A helyesírás mérésére az adott évfolyam alapszókészletéből összeállított tollbamondás szolgál.

Az írás mérése időre történő másolással, emlékezetből írással történik.

- **Német nemzetiségi nyelv**

A nemzetiségi német nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll.

Az írásbeli vizsga számon kéri a helyi tantervben foglalt továbbhaladási feltételeknek megfelelő ismeretek 75%-át. Az írásbeli vizsga a következő részekből áll: nyelvhelyesség és olvasásértés. Az írásbeli vizsgán az elérhető pontszám 60 pont.

A szóbeli vizsga három részből áll: szókincsellenőrzés és szituációs beszélgetés adott téma keretén belül és képelemzés a helyi tantervben az adott évfolyam tantárgyi követelményeinek 75%-a alapján. Mindhárom feladatot tételhúzás alapján kapja a vizsgázó. A szóbeli vizsgán 40 pontot lehet elérni.

Az összes elérhető pontszám 100 pont.

- **Német nemzetiségi népismeret**

A népismereti vizsga egy írásbeli részből áll, amely 10 kérdésben ellenőrzi a helyi tanterv követelményei 75%-nak megfelelő tudásszintet. A vizsgán 40 pontot lehet elérni.

- **Matematika**

Az írásbeli vizsga egy feladatlap megoldásából áll. A feladatlap 10 feladatot tartalmaz, amely a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi. Öt feladat az adott évfolyam minimum szintjéhez tartozó feladatok, három feladat pedig az összetettebb, nehezebb feladatok közül kerüljön ki.

- **Környezetismeret**

Az írásbeli vizsga egy feladatlap megoldásából áll, melynek anyaga a félév vagy a tanév anyagának 75 %-át érinti. A feladatlap legalább öt feladatból áll, melyben szerepelnie kell természeti és társadalmi környezettel kapcsolatos feladatoknak.

4. osztályban térképismereti feladatot is tartalmazzon a feladatlap.

- **Ének-zene**

Gyakorlati vizsgán az adott évfolyam kötelező dalaiból kell kettőt elénekelni, egyet a vizsgázó, egyet a vizsgáztató választ. A ritmikai elemek ismeretét tapsolással, méréssel, kopogással megnevezéssel kell bizonyítani. Egy gyermekdal játékának szabályát el kell mondani.

- **Testnevelés**

Az adott félév vagy tanév tananyagában szereplő követelmények alapján gyakorlati vizsgát kell tenni. A gyakorlati vizsga ideje 15 perc. A bemutató a következő elemeket tartalmazza:

Gimnasztika, talajtorna, sportszerrel végzett gyakorlatok: labda, karika, ugrókötél.

- **Vizuális kultúra**

Gyakorlati vizsgán három adott téma közül kell a vizsgázónak választania, majd elkészíteni az alkotást.

- **Technika és tervezés**

A gyakorlati vizsga: adott munkadarab elkészítése minta alapján, közben az anyagismeret, eszközhasználat megfigyelése.

- **Etika**

Szóbeli vizsgán az adott évfolyam témaköréből az általuk átélt élményekhez (mesékhez) kapcsolódó érzések, gondolatok megfogalmazása. Legfontosabb személyes adataik ismerete.

- **Digitális kultúra**

Vizsga: írásbeli vagy gyakorlati (az érintett témaköröktől függően). Egy feladatlap írásbeli megoldásából vagy számítógépnél gyakorlati feladatok megoldásából áll.
Írásbeli: A feladatlap 5 feladatot tartalmaz, amelynek az adott időszak témaköreit legalább 75%-ban lefedik. A feladatok közül kettő a minimum szint, három pedig a további tudásszint ellenőrzésére szolgál.
Gyakorlati rész: Két feladat megoldására irányul: egy feladat a minimum követelményszintjének felel meg, a másik az értékelés árnyaltságát segíti az írásbeli részhez hasonlóan. (Egy összetett feladat is adható, ahol a részfeladatok ugyanezen az alapelven állnak össze.)

felső tagozat

Vizsgatárgy	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Gyakorlati vizsga
magyar irodalom	x	x	
magyar nyelv	x		
matematika	x		
történelem	x	x	
német nemzetiségi	x	x	
népismeret/honismeret	x		
digitális kultúra	x		x
biológia	x		
természetismeret	x		
fizika	x		
földrajz	x		
kémia	x		
ének-zene			x
testnevelés			x
vizuális kultúra			x
technika és tervezés	x		
idegen nyelv	x	x	
etika		x	
állampolgári ismeretek	x		
hon-és népismeret	x		
dráma és színház	x		

- **Magyar irodalom** tantárgyból a vizsga két részből tevődik össze: írásbeli és szóbeli megméretetésből. Az írásbeli vizsga az adott évfolyam műfaji ismereteire épített szövegalkotásból, ill. szövegértésből áll.

  A szóbeli tartalma: irodalomelméleti ismeretek, alapfogalmak

  memoriter

  műismertetés

  költői, írói pályakép

- **Magyar nyelv** tantárgyból írásban 10 feladatot old meg a vizsgázó, melynek anyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább a 75%-át érinti.

A feladatsor tartalma:

2 feladat: anyanyelvi szabályok, fogalmak,

4 feladat: nyelvhelyességi feladatokat, helyesírási feladatokat, nyelvtani elemzéseket a minimális szintűből

4 feladat: nyelvtani elemzések a nehezebb, összetettebb feladatokból.

Amennyiben nem éri el a minimumot, szóbeli vizsgát köteles tenni, amelyen a tananyag témaköreiből tételt húz.

- **Matematika**

Egy feladatlap írásbeli megoldásából áll. A feladatlap 10 feladatot tartalmaz, amely a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi. Öt feladat az adott évfolyam minimum szintjéhez tartozó feladatok, három feladat pedig összetettebb, nehezebb feladatok közül kerüljön ki.

- **Történelem**

A történelem vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli és a szóbeli vizsga a helyi tantervben évfolyamonként meghatározott továbbhaladási feltételek legalább 75%-nak megfelelően kéri számon a tanuló ismereteit. Az írásbeli vizsgarész egy rövid válaszokat igénylő részből és két röviden kifejtendő témából áll. A rövid választ igénylő kérdések topográfiai, kronológiai és fogalomhasználati kérdéseket tartalmaznak. A két fogalmazás közül az egyik egyetemes történeti, a másik magyar történelmi témát kell, hogy felöleljen.

A szóbeli vizsgán tíz tételből kell húzni a tanulónak, melyekből 5 tétel a magyar, 5 tétel az egyetemes történelemre vonatkozó ismereteket tartalmaz.

A vizsga pontjainak megoszlása:

Írásbeli vizsgarész: 60 pont, ebből a rövid választ igénylő feladatokkal 30 pontot, a kifejtendő feladatokkal 2x15 = 30 pontot lehet elérni. A szóbeli vizsgán elérthető pontszám 40 pont. Az összes elérhető pontszám 100 pont.

- **Német nemzetiségi nyelv**

A nemzetiségi német nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll.

Az írásbeli vizsga számon kéri a helyi tantervben foglalt továbbhaladási feltételeknek megfelelő ismeretek 75%-át. Az írásbeli vizsga a következő részekből áll: nyelvhelyesség és olvasásértés. Az írásbeli vizsgán az elérhető pontszám 60 pont.

A szóbeli vizsga három részből áll: szókincsellenőrzés és szituációs beszélgetés adott téma keretén belül és képelemzés a helyi tantervben az adott évfolyam tantárgyi követelményeinek 75%-a alapján. Mindhárom feladatot tételhúzás alapján kapja a vizsgázó. A szóbeli vizsgán 40 pontot lehet elérni.

Az összes elérhető pontszám 100 pont.

- **Német nemzetiségi népismeret**

A népismereti vizsga egy írásbeli részből áll, amely 10 kérdésben ellenőrzi a helyi tanterv követelményei 75%-nak megfelelő tudásszintet. A vizsgán 40 pontot lehet elérni.

- **Informatika**

Vizsga: írásbeli vagy gyakorlati (az érintett témaköröktől függően). Egy feladatlap írásbeli megoldásából vagy számítógépnél gyakorlati feladatok megoldásából áll.

Írásbeli: A feladatlap 5 feladatot tartalmaz, amelynek az adott időszak témaköreit legalább 75%-ban lefedik. A feladatok közül kettő a minimum szint, három pedig a további tudásszint ellenőrzésére szolgál.

Gyakorlati rész: Két feladat megoldására irányul: egy feladat a minimum követelményszintjének felel meg, a másik az értékelés árnyaltságát segíti az írásbeli részhez hasonlóan. (Egy összetett feladat is adható, ahol a részfeladatok ugyanezen az alapelven állnak össze.)

- **Biológia**

Az írásbeli vizsga legalább 5 feladatból áll, melynek anyaga a félév vagy a tanév fejezeteinek legalább a 75%-t érinti. A feladatok közül szerepelni kell az alábbiaknak:

- ábraelemzés
- rövid válaszos feladatok
- feleletválasztós (teszt) feladatok

– **Fizika**

Az írásbeli vizsga 5 feladatból áll, melynek tananyaga az éves tananyag legalább 75%-át érintik. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, további három a tananyag legfontosabb feladattípusait tartalmazza, melyek egy feladat könnyebb, rutinszerű, két feladat pedig az összetettebb feladattípusok közül való.

– **Földrajz**

Az írásbeli vizsga legalább 5 feladatból áll, melynek anyaga a félév vagy a tanév fejezeteinek legalább a 75%-t érinti. A feladatok közül szerepelni kell az alábbiaknak:

- alapvető térképi-topográfiai ismereteket ellenőrző
- alapfogalmakra, definíciókra vonatkozó
- természeti és/vagy gazdasági jelenségekkel, folyamatokkal kapcsolatos kifejtős feladat.

– **Kémia**

Az írásbeli vizsga legalább 5 feladatból áll, melynek anyaga a félév vagy a tanév fejezeteinek legalább a 75%-t érinti. A feladatok közül szerepelni kell az alábbiaknak:

- rövid válaszos feladatok,
- alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretére vonatkozó feladatok,

- legalább egy számításos feladat,
- egy feladat az összetettebb feladattípusok közül.

– **Idegen nyelv**

Az idegen nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll.

Az írásbeli vizsga számon kéri a megfelelő tanév vagy tanévek tananyagának 75%-át. Az írásbeli vizsga a következő részekből áll: nyelvhelyesség és olvasásértés. Az írásbeli vizsgán az elérhető pontszám 60 pont.

A szóbeli vizsga három részből áll: szókincsellenőrzés és szituációs beszélgetés egy adott téma keretén belül, képelemzés, a helyi tantervben az adott évfolyam tantárgyi követelményeinek 75%-a alapján. Mindhárom feladatot tételhúzás alapján kapja a vizsgázó. A szóbeli vizsgán 40 pontot lehet elérni.

Az összes elérhető pontszám 100 pont.

– **Ének-zene**

A gyakorlati vizsgán a tanulónak a tanult dalokból- egy maga által összeállított (legalább 10 népdalból vagy műdalból álló) listából – a vizsgabizottság választása alapján egy éneket el kell énekelnie. Az értékelés szempontjai: a stílszerű előadásmód, dallami és ritmusbeli pontosság.

– **Testnevelés**

Az adott félév vagy tanév tananyagában szereplő követelmények alapján gyakorlati feladatokat kell bemutatni sportáganként. A gyakorlati vizsga teljes ideje 30-45 perc. A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, gimnasztika, a labdajátékok közül választhatóan egy sportág a kézilabda, kosárlabda, labdarúgás vagy a röplabda elemei.

– **Vizuális kultúra**

A gyakorlati feladathoz kapcsolódó elméleti ismeretek, anyagismeret, eszközismeret. A gyakorlati vizsgához szükséges eszközök: A4-s rajzlap, puha grafit ceruza, körző, egy derékszögű és másik vonalzó.

– **Technika és tervezés**

A tanév (félév) tananyagához

- kapcsolódó fogalmak
- önálló vélemény megfogalmazása
- 2 kifejtős kérdés.

– **Természetismeret**

Az írásbeli vizsga egy feladatlap megoldásából áll, melynek anyaga a félév vagy a tanév anyagának 75 %-át érinti. A feladatlap legalább öt feladatból áll, melyben szerepelnie kell

- élőlények csoportosításának (hasonlóságok és különbségek alapján)

- ábraelemzésnek
- térképismeretnek
- röviden megválaszolható kérdéseknek.

– **Etika**

A szóbeli vizsgán az adott évfolyam témakörét érintően

- kérdésekre történő válaszadás
- 5 alapfogalom értelmezése
- szituációelemzés, érvelés
- saját gondolat megfogalmazása

- **Állampolgári ismeretek**

Az írásbeli vizsga legalább 5 feladatból áll, melynek anyaga a félév vagy a tanév fejezeteinek legalább a 75%-t érinti. A feladatok közül szerepelni kell az alábbiaknak:

- alapfogalmak
- rövid válaszos feladatok
- egyik nagy témakörhöz kapcsolódó kifejtős kérdés
- önálló véleményalkotás adott szöveg értelmezése kapcsán

- **Hon-és népismeret**

Az írásbeli vizsga legalább 5 feladatból áll, melynek anyaga a félév vagy a tanév fejezeteinek legalább a 75%-t érinti. A feladatok közül szerepelni kell az alábbiaknak:

- alapfogalmak
- rövid válaszos feladatok
- egy kifejtendő téma
- önálló véleményalkotás

- **Színház és dráma**

Az írásbeli vizsga legalább 5 feladatból áll, amely a helyi tantervi követelményeknek megfelelően a tudásszint 75%-át ellenőrzi a fogalmaktól a véleményalkotásig.

A feladatok az alábbi tematikájúak:

- Szabályjáték, dramatikus játék vagy népi játék ismertetése
- Fogalmak: dramaturgiai alapfogalmak, színház kifejezőeszközei, színházi műfajok és stílusok
- Kommunikáció eszközei
- Dramatikus szituáció elemzése
- Színházi előadás ismertetése, saját élmények, gondolatok megfogalmazás

Jelentkezés a vizsgára

- A tanuló a tanév munkatervében meghatározott időpontig, az iskolában beszerezhető formanyomtatványon jelentkezhet a vizsgára (szülő aláírásával)
- A diák tájékoztatást kap a vizsga időpontjáról, helyéről, a vizsgarészekről, továbbá a vizsgával kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekről.

11 . A felvétel és átvétel

Az intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

A tankötelezettség megkezdésének feltétele, a gyermek:

- hatodik életévét aug. 31-ig betölti

  Kivétel: ha a szülő kérelmére az Oktatási Hivatal másképp dönt. A tankötelezettség korábbi és későbbi megkezdéséről minden naptári év január15-ig van lehetősége a szülőnek kérelmet benyújtani az Oktatási Hivatalhoz megfelelő alátámasztó dokumentumok mellékelésével.

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

A beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót (TAJ- kártya, születési anyakönyvi kivonat)
- szülő lakcímkártyáját
- szükség esetén szakértői bizottság véleményét.

A szülő a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott általános iskola 1. osztályába március 1. és április 30.-a között az Oktatási Hivatal által közzé tett időpontban köteles beíratni gyermekét. Az iskola a szülőket a faliújságán, honlapján, a falu hirdetőjén és az óvodában értesíti a beiratkozás időpontjáról.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Más iskolából való átvétel a szülő írásbeli kérelmére történik. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szin-

tet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

A kérelmet személyesen kell az iskola igazgatójához benyújtani. Az iskola igazgatója (az igazgató-helyettes és az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével) az átvételről tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz 8 munkanapon belül. Az igazgató köteles értesíteni az átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indoklással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá az előző iskola igazgatóját is. Átvétel esetén a tanulónak a helyi tantervnek megfelelő tanulói felszerelést be kell szerezni. Ha az átvételre tanév közben kerül sor, akkor az igazgató a két iskola által tanított tantárgyak összehasonlítása alapján dönt arról, hogy a tanulónak kell-e különbözeti vizsgát tenni. Évközi átvételnél a tanuló érdemjegyeit a volt iskolája által megküldött hiteles dokumentumok alapján az osztályfőnök átvezeti a digitális naplóba. A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvételi kérelemhez a beiratkozásnál kért iratokat kell mellékelni.

Más település német nemzetiségi osztályából az iskolánkba érkező tanulót automatikusan átveszszük. A nem nemzetiségi osztályból érkező tanulót a német nyelvi tanár javaslata alapján felzárkóztatásban részesítjük, fél-egy évig az osztályzattal történő értékelés alól mentesítjük.

A *felvételi kérelmek elbírálása során* előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, tartózkodási helye az iskola székhelyén van, illetve akinek különleges helyzete azt indokolja. *Különleges helyzetűnek* tekintjük a jelentkezőt akkor, ha testvére is iskolánkba jár, vagy itt végzett, ha szülője az iskola alkalmazottja.

A szülő írásbeli kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy a tanuló az iskolában oktatottaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán vagy gyakorlati foglakozáson vegyen részt (vendégtanulói státusz).

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – nevelőtestület véleményének kikérésével az igazgató dönt.

Német nemzetiségi iskola vagyunk, ezért beiratkozáskor a szülőnek nyilatkoznia kell arról, hogy vállalja gyermeke számára a nemzetiségi oktatással járó – az általános nyelvi óraszámoktól eltérő – magasabb óraszámokat.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele

A magasabb évfolyamba lépés elbírálása: az év végi értékelésben a tanév során szerzett folyamatos értékelések alapján kialakított tanári vélekedés a döntő. Az értékelő döntést tagozatonként (alsó-felső) összehívott osztályozó értekezlet mondja ki, az értekezleten a tagozat teljes tanítói, tanári állománya részt vesz. *A magasabb évfolyamba lépés feltétele a tananyag legalább minimum szintű elsajátítása.*

Év végén nem megfelelő teljesítményt elért tanulók számára javítási lehetőség a javítóvizsga.

B) HELYI TANTERV

1. Tantárgyi rendszer és óraterv

- Az iskolában folyó oktató-nevelő munkát meghatározó pedagógiai elveket és célokat az óraterv tükrözi mind tartalmában, mind szerkezetében.
- A kötelező tanórai foglalkozások a minden tanuló számára kötelezően teljesítendő óraszámot tartalmazzák.
- Ezek során a tanulók elsajátítják a NAT-ban szereplő műveltségi terület, részterület megfogalmazott követelményeit, valamint a nemzetiségi nyelvoktatás követelményeit.
- A nemzetiségi tantárgyak óraszámai szabadon tervezhető órákat is tartalmaznak. Amelyik évfolyamon –a többlet nemzetiségi óraszám miatt- nem tudtuk másképp megoldani, ott a nemzetiségi német tantárgyba építettük be a szabadon tervezhető óraszámokat. A német nemzetiségi tantárgy követelményei csak ezen órák beszámításával sajátíthatók el, melyről a szülőket beiratkozáskor írásban tájékoztatjuk.
- Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A fennmaradó 10%-ban és a megemelt idő keretet a tanultak gyakorlására, elmélyítésére fordítjuk.

A tantárgyi tantervek

A tantervválasztás szempontjai

- a rendelkezésre álló órakeret, figyelembe véve a nemzetiségi irányelveket
- NAT kompatibilitás, jóváhagyottság
- helyi igényekhez illeszthetőség
- a tanulócsoportok igényei
- a tanári szabadság (egymásra épülés szempontját figyelembe véve)

2. Választott kerettantervek

tagozat		Tantárgy megnevezése	**2020-as kerettan-terv:** az Emberi Erőforrás Miniszté-riuma által jóváha-gyott kerettantervek
ALSÓ TAGOZAT	kötelező tantárgy	magyar nyelv és irodalom	x
	kötelező tantárgy	német nyelv	x
	kötelező tantárgy	német nemzetiségi népismeret	x
	kötelező tantárgy	német nemzetiségi nyelv	x
	kötelező tantárgy	matematika	x
	kötelező tantárgy	etika/hit-és erkölcstan	x
	kötelező tantárgy	környezetismeret	x
	kötelező tantárgy	ének-zene	x
	kötelező tantárgy	vizuális kultúra	x
	kötelező tantárgy	technika és tervezés	x
	kötelező tantárgy	testnevelés	x
	kötelező tantárgy	digitális kultúra	x
FELSŐ TAGOZAT	kötelező tantárgy	magyar nyelv és irodalom	x
	kötelező tantárgy	német nyelv	x
	kötelező tantárgy	német nemzetiségi nyelv	x
	kötelező tantárgy	német nemzetiségi népismeret	x
	kötelező tantárgy	matematika	x
	kötelező tantárgy	történelem	x
	kötelező tantárgy	etika/hit-és erkölcstan	x
	kötelező tantárgy	természettudomány	x
	kötelező tantárgy	biológia	x
	kötelező tantárgy	fizika	x
	kötelező tantárgy	kémia	x
	kötelező tantárgy	földrajz	x
	kötelező tantárgy	ének-zene	x
	kötelező tantárgy	földrajz	x
	kötelező tantárgy	digitális kultúra	x

	kötelező tantárgy	technika és tervezés (D)	x
	kötelező tantárgy	testnevelés	x
	kötelező tantárgy	vizuális kultúra	x
	kötelező tantárgy	állampolgári ismeretek	x
	kötelező tantárgy	hon- és népismeret	x
	kötelező tantárgy	színház és dráma	x

Amennyiben a feltételek szükségessé teszik (pl. szaktanár hiánya) a fizika, kémia, biológia tantárgyakat integrált természettudományok tantárgyként tanítjuk.

3. Óratervek

Nemzetiségi óraterv 2020/2021 tanévtől 2-4. osztályig kimenő rendszerben				
Tantárgyak	**1.évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	**7**	**7**	**6+1**	**6+1**
Nemzetiségi nyelv (német)	**3+2**	**3+2**	**3+2**	**4+1**
Nemzetiségi népismeret	**1**	**1**	**1**	**1**
Matematika	**4**	**4**	**4**	**4**
Etika/hit-és erkölcstan	**1**	**1**	**1**	**1**
Környezetismeret	**1**	**1**	**1**	**1**
Ének	**1**	**1**	**1**	**1,5**
Vizuális kultúra	**1**	**1**	**1**	**1,5**
Technika	**1**	**1**	**1**	**1**
Testnevelés	**5**	**5**	**5**	**5**
Informatika	**-**	**-**	**-**	**+1**
Összesen:	**25+2**	**25+2**	**24+3**	**26+3**
szabadon tervezhető:	**2**	**2**	**3**	**3**
Magyar nyelv és irodalom	**-**	**-**	**1**	**1**
Informatika	**-**	**-**	**-**	**1**
Német nemzetiségi nyelv	**2**	**2**	**2**	**1**
ÖSSZES tanórai foglalkozás:	**27**	**27**	**27**	**29**
Engedélyezett tanórai foglakozás:	**27**	**27**	**27**	**29**
Engedélyezett osztály óraszámok:	**52**	**52**	**52**	**55**

Nemzetiségi óraterv 2020/2021 tanévtől 6-8. osztályig kimenő rendszer-ben				
Tantárgyak	**5.évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	4+1
Nemzetiségi német nyelv	5	5	5	5
Német népismeret	1	1	1	1
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Etika/hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2	-	-
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Biológia-egészségtan	-	-	1,5	1,5
Fizika	-	-	1,5	1,5
Kémia	-	-	1,5	1,5
Ének	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel	1	1	1	-
Informatika	+1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
ÖSSZESEN:	27+3	28+2	31+2	31+2
Szabadon tervezhető	3	2	2	2
Informatika	1	-	-	-
Matematika	1	1	1	1
Magyar nyelv és irodalom	1	1	1	1
ÖSSZES tanóra	30	30	33	33
Engedélyezett tanórai foglalkozá-sok:	30	30	33	33
Engedélyezett osztály óraszámok	51	51	56	56

Nemzetiségi óraterv 2020/2021 tanévtől 1-4. osztályig felmenő rendszerben				
Tantárgyak	**1.évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5+1	5+1
Nemzetiségi nyelv (német)	3+2	3+2	1+3+1	2+2+1
Nemzetiségi népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4
Etika / hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra	-	-	1	1
Összesen:	21+2+3	21+2+3	22+2+3	22+2+3
szabadon tervezhető:	2	2	2	2
nemzetiségi iskolák többlet órái	3	3	3	3
ÖSSZES tanórai foglalkozás:	**26**	**26**	**27**	**27**
Engedélyezett tanórai foglakozás:	**27**	**27**	**27**	**28**

Nemzetiségi óraterv 2020/2021 tanévtől 5-8. osztályig felmenő rendszerben				
Tantárgyak	**5.évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	4+1
Nemzetiségi német nyelv	3+2	3+2	3+2	3+2
Német népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Etika/hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2	-	-
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Biológia	-	-	1,5	1,5
Fizika	-	-	1,5	1,5
Kémia	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel	1	1	-	-
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Dráma és színház	-	-	1	-
Hon-és népismeret	-	1	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1
ÖSSZESEN:	26+1+3	27+1+3	28+2+3	28+2+3
Szabadon tervezhető	1	2	2	2
Nemzetiségi Iskolák többletórái	3	3	3	3
ÖSSZES tanóra	30	31	33	33
Engedélyezett tanórai foglalkozások:	31	31	33	33

Nemzetiségi óraterv 2020/2021 tanévtől 5-8. osztályig felmenő rendszerben (természettudományok integrált oktatása esetén)*				
Tantárgyak	**5.évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	3+1
Nemzetiségi német nyelv	3+2	3+2	3+2	3+2
Német népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Etika/hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudományok	2	2	4	5
Földrajz	-	-	2	1
Ének	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel	1	1	-	-
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Dráma és színház	-	-	1	-
Hon és népismeret	-	1	-	-
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1	1	1
ÖSSZESEN:	26+1+3	27+1+3	28+2+3	28+2+3
Szabadon tervezhető	1	2	2	2
Német nemzetiségi nyelv (nemzetiségi iskolák többlet órái)	3	3	3	3
ÖSSZES tanóra	30	31	33	33
Engedélyezett tanórai foglalkozások:	31	31	33	33

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a fenti táblázatokban szereplő tantárgyakban növeltük meg azzal a céllal, hogy ezekből a tárgyból az alapkészségek fejlesztésére, az egyéni képességekhez igazodó fejlesztésre, gyakorlásra több idő jusson. Így ezt az órakeretet a kerettantervi követelmények megszilárdítására, a tanultak begyakorlására használjuk fel. Új tanítási tartalmakat ezek az órák nem tartalmaznak.

Német nemzetiségi nyelvoktató általános iskola vagyunk, így a kerettantervi óraszámokat (nemzetiségi +német népismeret) minden évfolyamon 3 órával megemeltük. Idegen nyelvként más nyelvet tanórai keretben nem tanítunk.

A mindennapos testnevelés megvalósítása az alsó tagozaton heti 5 tanórán, a felső tagozaton heti 3 tanórán és heti 2 óra délutáni sportköri foglakozáson történik.

A kerettanterv által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet a „+" jellel megjelölt óraszámokhoz tartozó tantárgy tanítására fordítjuk.

4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettsége

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tankönyveket, taneszközöket, tanulmányi segédleteket, ruházati és más felszereléseket alsó tagozaton az alsós munkaközösség, a felső tagozaton a szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán és az iskola honlapján írásban tájékoztatjuk a szülőket.

A tankönyvjegyzékben nem szereplő segédletek (foglalkoztatók, feladatgyűjtemények, munkafüzetek) beszerzéséhez a szülők jóváhagyását előzetesen beszerezzük.

A tankönyv kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- Tartalmazza a helyi tantervben előírt tananyagot
- Felépítésében, képanyagában alkalmazkodjék a gyermekek életkori sajátosságaihoz
- Adjon lehetőséget az önálló, felfedező tanulásra
- Ha lehet, legyen „tartós használatú"
- Olyan tankönyvet választunk, melyek illeszkednek a kompetencia alapú oktatáshoz, értékeihez.
- Az alsó és a felső tagozat közötti átmenet megkönnyítésére, egymásra épülő tankönyvet választunk

- A tankönyv szolgálja a tantárgyi cél és követelmény legjobb elérését.

Az iskolai tankönyvrendelés biztosítja, hogy a tanulók részére a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre.

5. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A vezető elvárása, hogy

- a pedagógusok a jogszabályi kereteken belül a helyi tantervet a kerettantervre alapozva az intézmény sajátosságaihoz igazítsák.
- a pedagógusok a tanmenetek kidolgozásánál és összehangolásánál lehetővé tegyék a helyi tanterv követelményeinek teljesítését valamennyi tanuló számára.
- az eredményes, hatékony nevelési-oktatási módszereket és eljárásokat a pedagógusok megismerjék és azokat tanulási - tanítási folyamatba alkalmazzák.

A helyi tantervvel szembeni egyéb elvárások

A helyi tantervben a szaktárgyi elvárások megfogalmazása mellett a társadalom részéről felmerül az igény, hogy a tanulók életkorához, az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva megismerkedjenek az alábbi területekkel is:

- egészségfejlesztés, egészséges életmód
- a munkára nevelés
- közösségi nevelés
- környezetvédelemre, környezettudatos életmódra nevelés
- fogyasztóvédelemi ismeretek
- társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülhetősége
- erőszakmentes konfliktuskezelő technikák
- hazafiságra nevelés
- Magyarországon élő nemzetiségek kultúrájának, jogainak és gazdasági fejlődésükben betöltött szerepének ismertetése
- tanulás tanítása
- pályaválasztás segítése
- közlekedési alapismeretek
- gazdasági, pénzkezelési alapismeretek

A felsorolt területekhez kötődő ismeretanyagokat minden pedagógus beépíti a szaktárgyába - a lehetőségek szerint- úgy, hogy a XXI. századnak megfelelő tudományos ismereteket ismerhessenek meg, egyben felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására is.

A szaktárgyi és osztályfőnöki órák keretén kívül is lehetőség nyílik a fenti ismeretek megismertetésére és terjesztésére.

- **A munkára nevelés**

Gyerekeinktől megköveteljük, hogy az elvállalt munkát becsületesen teljesítsék. Segítjük őket a továbbtanulásban, a megfelelő iskola-, illetve pályaválasztásban. A szaktudást elismertetjük, megbecsültetjük. Az önkiszolgáló, közvetlen környezetet rendben tartó munkavégzést alapkövetelménynek tartjuk.

- **Egészségfejlesztés, egészséges életmód**

Megismertetjük tanulóinkat az egészséges életmód alapjaival, tudatosítjuk a prevenció jelentőségét az egészség megőrzésében. A lelki egészség erősítésére és fejlesztésére nagy figyelmet kell fordítanunk.
Intézményünkben a védőnő az osztályfőnökökkel előre megtervezve foglalkozásokat tart a tanulóink számára. Minden tantárgyban megvan a lehetősége egészséggel kapcsolatos kérdések feldolgozásának, ezeket ki kell aknázni. Külső előadók segítségét vesszük igénybe a drog prevenció, a dohányzás, az egészséges táplálkozás, az egészséges életmód területén. A téma fontossága miatt egészségnapokat (hetet) szervezünk.

- **Közösségi nevelés**

Fontos feladatunk az emberi együttélés szabályainak megismertetése, az együttműködési készség kialakítása, a kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

- **„Hazafiság – Európaiság”**

Tudatosítsuk a tanulókban a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát. Tisztázzuk az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban. Fejlesszük a tanulókban a nemzeti azonosságtudatot, képviseljük az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt. Erősítsük az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is késztessük más népek, népcsoportok hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

- **Hon- és népismeret**

Tanulóinkkal megismertetjük népünk és Magyarország nemzetiségeinek kulturális örökségét, hagyományait, nemzeti kultúránk értékeit. Ennek érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a jeles napok megünneplésére, az emlékezésre. Hagyományink, népszokásaink felelevenítésével igyekszünk tanulóink számára bemutatni őseink életét.
A „Határtalanul!” program keretében erősíteni kívánjuk tanulóinkban a nemzeti összetartozás érzését. Meg szeretnénk ismertetni tanulóinkkal a magyarlakta területek kulturális, gazdasági, földrajzi jellemzőit, történelmét.

- **Környezetvédelem, környezettudatos életmód**

Arra neveljük tanulóinkat, hogy váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt, hogy később legyenek képesek a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, segítsék az élő természet fennmaradását. Ismerjék meg a víz, a talaj, a levegő szennyezésének veszélyét, a fák, az erdők hasznát. Alakuljon ki bennük bátorító, vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását. Meghatározó alapelv a tanulók környezetkímélő magatartásra nevelése.

A természetjáró szakkör, a tanulmányi kirándulások, a témához kapcsolódó vetélkedők és versenyek, külső előadók meghívása, valamint a pedagógusok személyes példája egyaránt nagy lehetőséget biztosít az ismeretek átadásának. A fenntarthatóság témahéthez csatlakozás nagyban segíti ez irányú tevékenységünket.

- **Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás**

A megfelelő prevenciós tevékenység érdekében a rendőrség és a helyi polgárőrség segítségével az iskolának több foglalkozást is sikerült szerveznie, amelyek témája a jogok, a lehetőségek, a „NEM”-et mondani tudás, az áldozattá válás jellemzői voltak. A médiákban folyamatosan szerepelnek az ehhez kapcsolódó esetek, problémák, amelyeknek közös megbeszélése, elemzése sokat segít a tanulók ismereteinek a bővítésében.

- **Közlekedési alapismeretek**

Az ismeretek átadására lehetőség nyílik a tanórai kereteken kívül a témához kapcsolódó előadók (iskolarendőr, polgárőrség) meghívásával, vetélkedőkön, versenyeken és rendezvényeken történő részvétellel.

A helyi közlekedési ismeretek kibővítésére jó alkalmat biztosítanak a tanulmányi kirándulások a nagyobb városokban. Ezek keretében megtapasztalhatják a falusi és a városi közlekedési helyzetek közti különbségeket, és gyakorolhatják azokat. A közlekedési ismeretek megfelelő elsajátítása és alkalmazása alapvető fontossággal bír a mindennapi életben. Településünkön nincs középfokú oktatási intézmény, így tanulóink a nyolcadik osztály befejezése után a közeli városokban folytatják tanulmányaikat, a beutazáshoz pedig elengedhetetlen a megfelelő közlekedési ismeretek elsajátítása.

- **Fogyasztóvédelem**

A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek elsajátítása fontos részét képezi a felnőtt életre történő felkészülésnek. Ennek keretében a gyerekeknek meg kell ismerniük a megfelelő fogyasztói kultúrát, a környezettudatos fogyasztói magatartást, jogaik érvényesítésének a lehetőségeit. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékosságot.

Tisztában kell lenniük azzal, hogy a fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez,
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz,
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között,
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.

Az ismeretek átadására lehetőség nyílik a tanórai kereteken kívül a témához kapcsolódó előadók meghívásával, vetélkedőkön, versenyeken és rendezvényeken történő részvétellel.
Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször, valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák.

- **Erőszakmentes konfliktus-kezelő technikák**

A tanórák közti szünetekben, közös rendezvényeken, otthon felmerülő problémák folyamatos elemzése komoly lehetőséget ad az erőszakmentes konfliktuskezelő technikák megismertetésére és állandó gyakorlására, gyakoroltatására. Konfliktuskezelő tréninggel igyekszünk a helyes, erőszakmentes technikákat tanulóinkkal megismertetni és alkalmazni különböző szituációk kapcsán.

- **A tanulás tanítása**

A tanulást, tanítást egységes, tervezett pedagógiai folyamatként kezeljük. A vezető az intézményi kulcsfolyamatok irányítása során elsősorban a tanulói eredmények javítására helyezi a hangsúlyt. Törekszünk az érdeklődés felkeltésére, az adott tantárgyat érintő helyes tanulási technikák elsajátíttatására.

- **Pályaválasztás segítése**

Ez nemcsak a 8. osztály osztályfőnökének feladata. Már kora kisgyermek korban el kell kezdeni ezt a munkát. A pályaismeret bővítésével és az önismeret fejlesztésével tudjuk tanulóinkat ebben segíteni. Olyan kompetenciák kifejlesztésére törekszünk, amely lehetőséget teremt szükség esetén pályamódosításra. az alábbi programokkal biztosítjuk ez irányú feladataink mind hatékonyabb megvalósítását: pályaorientációs nap, pályaválasztási kiállítások látogatása, üzemlátogatások, középiskolák bemutatkozása, külső előadók segítségével a szülőknek helyben tájékoztatók szervezése.

- **Gazdasági, pénzügyi ismeretek**

Osztályfőnöki, matematika, fizika, földrajz, technika tantárgyak keretében az adott tananyaghoz kapcsolódó gazdasági ismeretek nyújtásával, gazdasági számítások megtanításával készítjük fel a tanulókat későbbi életükben szükséges feladataik megoldásában. A PÉNZ7 témahéthez kapcsolódás sokat segít ennek megvalósításában.

A) <u>Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása</u>

Az alsó tagozat első két évében a tanulók közt tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a legfőbb feladatunk.

Ennek érdekében a következőkre helyezzük a hangsúlyt:

- Fokozatosan átvezetjük a kisgyereket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulásba.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat-és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a helyes tanulási módszerek kialakítását.
- Játékos ismeretszerzési módszerek alkalmazásával segítjük új feladatában, a tanulásban.
- A figyelem fejlesztését játékos eszközökkel fokozatosan végezzük.
- Sokféle közös tevékenységben való részvétellel sajátítja el a gyerek az alapvető magatartási formákat, szabályokat és szokásokat, amely a fegyelmezett iskolai magatartás alapja.
- Feladatainak elvégzéséhez fokozatosan fejlesztjük kötelességérzetét, a kitartás képességét.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.
- A fáradság leküzdésére, a figyelem fenntartására a tanító pihentető technikákat alkalmaz az órán.

B) <u>A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása</u>

Az alsó tagozat ezen szakaszában meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

Ennek érdekében

- a hangsúlyt a motivációra, a helyes tanulásszervezésre, a teljesítmények növekedésére, az önismeret alakítására, a fejlesztő értékelésre és önértékelés képességének fejlesztésére, az együttműködés értékének tudatosítására (a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban) helyezzük.
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A tanítási tartalmak felhasználása a haza fogalmának, a haza szeretetének, a környezettudatos életvitelnek, az egészséges életmódnak a megmutatása mellett egyre nagyobb hangsúly kap ezek tevékenységekben megnyilvánuló, szokásalakító gyakorlás. Egyre aktívabban vesznek részt a közösségi felada-

tokban, ezzel a közösségért vállalt szerepeknek megfelelő viselkedés megtanulását együtt formáljuk az együttműködés képességeivel.

C) A 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozása folyik.

Megvalósításuk érdekében:

- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük a tanulói együttműködésen alapuló tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.

D) A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat befejező szakaszán folyó nevelő-oktató munka alapvető feladata

- a kulcskompetenciák továbbfejlesztése, bővítése
- az egész életen át tartó tanulás megalapozása
- a pályaválasztás előtérbe kerülése
- a középiskolában történő továbbtanulásra felkészítés.

Ezek megvalósítására:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához gyakorlati jellegű ismeretek biztosításával kívánunk hozzájárulni;

6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Feladatunk a mindennapos testmozgás változatos lehetőségeinek biztosítása, a tanulók mozgás iránti igényének kialakítása, fenntartása.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatani az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A mindennapos testnevelést az alábbi szervezeti keretek között kívánjuk megvalósítani:

- **tantervi testnevelés órákon (**alsó tagozaton 5 óra/hét, felső tagozaton 3 óra/hét)
  A tanterv alapfeladatként fogalmazza meg a mozgásműveltség kialakítását, a kondicionális és koordinációs képességek fejlesztését. A tananyag tartalma, annak feldolgozása közvetlenül szolgálják az egészségvédelmet, a tanulók fizikai állapotának javítását, teherbíró képességük növelését.
- Az a tanuló, aki **versenyszerűen sporttevékenység**et folytató igazolt egyesületi tagsággal rendelkezik, vagy amatőr sportszerződés alapján sportol, kérelmére a tanévben évente megújított, adott tanévre szóló a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel ezt a két órát kiválthatja. A sporttevékenység teljesítését félévente az egyesület által leigazolt jelenléti ív alapján tudjuk elfogadni.
- 5-8. osztályban **délutáni sportköri foglalkozásokon**
  A délutáni sportfoglalkozások célja a tanulók iskolai leterheltségük ellensúlyozása, az önfeledt játék és a sportágban való elmélyülés biztosítása. A gyerekek iskolai leterhelése indokolttá teszi azoknak a mozgásformáknak az előtérbe kerülését, melyek alkalmasak a rekreációra, a kikapcsolódásra.

Lehetséges formái az éppen rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételek függvényében: labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, szivacskézilabda, röplabda, atlétika, jóga, tartásjavító foglalkozás, küzdősportok, tenisz, egyéb sportágak.

- A törvényben meghatározott legfeljebb heti két hiányzó órát a tanulók **táncoktatás**on való részvétellel is teljesíthetik.

A délutáni sportfoglalkozások, egyesületi sportolás, táncoktatás közül 5-8.osztályos minden tanuló 2 óra foglalkozást köteles választani, melyre a hiányzást és értékelést illetően ugyanolyan szabályok érvényesek, mint a tanórára.

- **úszás** heti 1 órával számolva tömbösítetten (lehetőség szerint 2. és 3. évfolyamon megszervezni 18-18 alkalom)

  Csak abban az esetben tudjuk megvalósítani, ha költségeit pályázat útján, vagy tankerületi forrásból biztosítani tudjuk.
- **Népi játékok** heti 1 órában az alsó tagozaton a tanító választásának függvényében

Mozgásos tevékenység során megismerkednek a népi hagyományokkal. A különféle ügyességi játékok, erőjátékok, fogócskák segítik a kapcsolatteremtést és az együttműködést.

- **Egyéb** mozgástevékenységek

Óraközi szünetekben, illetve a délutáni foglalkozások megkezdése előtt minden nap lehetőség van szabadon választott, vagy az ügyeletes nevelő által irányított, felügyelt sportos, játékos tevékenységekre. mely jó idő esetén az iskola sportudvarán, rossz idő esetén a tornateremben valósítható meg.

Intézményünk komplex mozgásprogramja

A gyerekek testi, lelki és szellemi egészségében a rendszeres, mennyiségileg és minőségileg is megfelelő testmozgás kulcsfontosságú szerepet tölt be.

A rendszeres mozgás preventív, fejlesztő hatása az egyén egészségére ma már bizonyított.

Ezek:

- szív- és vérkeringés rendszere
- légző rendszere
- energiaegyensúlyra
- csontozatra
- idegrendszerre, agyi fejlődésre
- mentális egészségre gyakorolt pozitív hatások

Célja:

- az egészséghez szükséges mértékű és minőségű testmozgás biztosítása
- a tanulók képernyő előtt töltött, improduktív idejének csökkentése.

Feladatink:

- ismereteket közvetítsünk a rendszeres, tudatos és élethosszig tartó fizikai aktivitás lehetőségeiről, szerepéről
- aktív cselekvésre ösztönözzük tanítványainkat.

Feladataink megoldásában nem csak a testnevelést tanítóknak, hanem az iskolában tanító minden pedagógusnak részt kell vállalnia.

A mozgásprogramok területei, jellemzői iskolánkban

A közlekedési szokások befolyásolását célzó intézményi programelemek

- A gyerekeket arra ösztönözzük, hogy lehetőségeihez mérten aktívan közlekedve jussanak el az iskolába
    - gyalog
    - kerékpárral közlekedve történik a közlekedés

Az aktív közlekedés támogatására

- az iskola udvarán kerékpártárolót építettünk
- felhívjuk a szülők figyelmét a kerékpárral történő közlekedés lehetőségére
- a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályainak elsajátítására a tanórákon és azokon kívül is lehetőséget biztosítunk.

Óraközi szünetek és a szabad játék

Az udvaron mozgásos aktivitást növelő környezet kialakítására törekszünk, pl. mászókák, mozgásfejlesztő eszközök, udvari sporteszközök, ugróiskola, felfestett játékterek kialakításával.

Testnevelés óra

Olyan mozgásélményeket biztosítunk, mely az egyéni adottságoknak és készségszintnek megfelel, változatos és siker gazdag gyakorlási lehetőséget teremt, amely pozitív tanulási környezetben zajlik és megfelelő kihívást jelent minden gyerek számára.

Tanórán kívüli mozgásprogramok

Széles tevékenységkínálat megteremtésére törekszünk. Célunk, hogy minél több tanuló vegyen részt ezeken a programokon. A sportkörökön nem a versenyeztetés az elsődleges célunk, azoknak a tanulóknak kell lehetőséget biztosítanunk a sportolásra, akik nem tudnak iskolán kívüli sporttevékenységet igénybe venni. Széleskörű partneri kapcsolat kiépítésre törekszünk azokkal az egyesületekkel, sporttevékenységet folytatókkal, akik vállalják iskolás tanulóink edzését is. Szükség szerin ingyenes teremhasználatot biztosítunk számukra. A természetjáró szakkörünk célja természeti értékeink megismerése

mellett a szabadban, a jó levegőn történő mozgás, séta, túrázás. A tanulószobai foglakozások, és a napközis foglalkozások megkezdése előtt kiemelt fontosságú elem a szabadban megjelenő játék.

Közösségi mozgás-programelemek

Jó lehetőséget teremtenek a szabadidő hasznos eltöltésére, a család és az iskola közötti kapcsolat elmélyítésére. Ennek az alkalomszerű mozgásos tevékenységeknek iskolánkban jó lehetőséget teremtenek az osztálykirándulások, a hétvégi osztályprogramok, a közös szánkózás, korcsolyázás, uszodalátogatás, túrázás, kerékpártúrák, jóga stb.

Egyéb iskolai, nagyobb gyerekszámot megmozgató rendezvényeink

Ezek közé tartozik a sportnap, az egészségnap, sportdélutánok, apród-és vitézavató. Iskolai rendezvényeinken lehetőséghez mérten igyekszünk helyet adni az mozgásos, ügyességi elemeknek is.

A más tantárgyak, tevékenységformák mozgáson keresztüli feldolgozása a tantárgyi koncentráció, illetve a komplexitás jegyében. (pl. ének-zene, matematika, idegen nyelv, környezetismeret, stb.)
A tevékeny ismeretelsajátítás alapvető módszereink egyike.

7. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Nkt.46.§(1)a) szerint a tanuló kötelessége, hogy részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a 16 óráig tartó egyéb foglalkozásokon .
Nkt 46.§ (6) b) kimondja, hogy a tanuló joga, hogy válasszon a pedagógiai program keretei között választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül.
Kötelezően választható tanórai foglalkozások:

- német nemzetiségi nyelv
- etika / hit-és erkölcstan

Mindkét esetben a tanulók szüleit beiratkozáskor nyilatkoztatjuk a választásról. A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint az általános iskola 1-8. évfolyamán az etika tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik A hit-és erkölcstan oktatás tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

- 2 óra sportköri foglalkozás az 5 – 8. osztályos tanulók számára

Minden tanév május 20.-ig van lehetőség a választásra.

Tanórán kívüli választható foglalkozások:

- napközi:

  A jelentkező alsó tagozatos gyermekek számának megfelelően alakítjuk csoportjainkat a fenntartó engedélyével. Évfolyamonként vagy két- két évfolyam együtt, a mindenkori létszám és összetétel alapján. Elsődleges szempont a munkaszervezés megkönnyítése, a kiegyensúlyozott, nyugodt légkör megteremtésének lehetősége

- tanulószoba:

  Az igényeknek megfelelően alakítjuk ki a csoportokat 5-8.osztályos tanulókból. Elsődleges feladata a másnapi felkészülés segítése.
- szakkörök:

  érdeklődés, igény alapján (természetjáró, kézműves, táblás játékok, fotó…), vegyes korcsoportban (színjátszó…), képesség szerint (énekkar, zenekar, informatika, matematika…)
- sportköri foglalkozások
- korrepetálások:
  - szaktárgyanként a meghirdetett évfolyamok részére
  - a szaktanárok a lemaradó tanulók részvételét esetenként elrendelhetik, a szülővel egyeztetve
  - az osztályt ismétlő tanulónak kötelezően az elégtelenre értékelt tantárgyakból.
  - a foglalkozások meghirdetése előtt a szülők igényeit feltérképezzük, a tantestületen belül egyeztetünk
  - alsó tagozaton a részvétel kötelező, az osztálytanító döntése alapján félévre szólóan vagy esetenként, többféle szaktárgyi képesség kialakítása, megerősítése a cél, ilyenek a számolási, olvasási, írási, stb. készségek.
- középiskolai előkészítők: a 7. ill. 8. osztály tanulóinak a felvételikre, illetve a középiskolai tanulmányokra történő felkészítés magyar nyelv és irodalom, matematika, német nyelv tantárgyakban.

A következő tanévre vonatkozóan a választható foglalkozásokra minden év május 20-ig kell jelentkezni írásban az osztályfőnöknél. Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A diák által választott, nem kötelező tanórai foglakozásokon a részvétel az adott tanévben kötelező. Az értékelés és a hiányzás tekintetében ugyanazok a szabályok vonatkoznak rá, mint a tanórára. Az iskola feltételrendszere nem teszi lehetővé a tanárválasztást. A választható tantárgyak meghirdetésekor közölni kell azt is, hogy a tárgyat várhatóan melyik pedagógus fogja tanítani. Ezeket a foglalkozásokat az igények felmérését követően nevelőtestületi megbeszélés, igazgatói döntés és fenntartói jóváhagyás után tudjuk biztosítani.

A nem kötelező órakeret felhasználásának szabályai

- Figyelembe véve a helyi körülményeket, elsősorban a tehetséggondozás és felzárkóztatás terén megfogalmazott feladatainkat segítse.
- Alapkompetenciák fejlesztését erősítse.
- Differenciálást tegyen lehetővé.
- A német nemzetiségi nyelv tanítását preferálja.

8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről. Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

A NAT által kijelölt célok elérését a **fejlesztő értékelés** támogatja. Ez a tanulók fejlődésének, illetve tudásának gyakori interaktív módon történő értékelése. Célja a tanulói szükségletek meghatározása, valamint a nevelési-oktatási folyamatokhoz történő igazítása.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg:

- az előzetes (diagnosztikus) értékelést: Egy tanóra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés, melynek fontos jellemzője, hogy előzetes tudást, illetve alapszintet mér, és lehetővé teszi a tanítási egység befejezését követő újabb felmérés eredményével való összehasonlítást, továbbá az eltérő tudással rendelkező tanulók önmagukhoz mért fejlődésének nyomon követését.
- a segítő (formatív) felmérés: A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés és az arra alapozott visszajelzés.
- az összegző, lezáró (szummatív) felmérést és értékelést: Célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje eléri-e a tanulási eredményelvárásokban foglalt kritériumokat. A szummatív ér-

tékelés minősítő jellegű, ennek megfelelően a felmérésben szereplő feladatok pontszáma osztályzattá válik, majd az elektronikus nyilvántartásba kerül. A szummatív értékelést egy tanulási egység, téma lezárásához, továbbá a félév vagy tanév végéhez kell rendelni.

A vezető irányításával az intézményben

- kialakítjuk a tanulók értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg.
- a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába.

Az intézményben folyó nevelési-oktatási munka alapjaként a tanulók adottságainak, képességeinek megismerésére vonatkozó mérési rendszer működik.

Intézményünkben a tanulói teljesítményeket folyamatosan követjük, a tanulói teljesítményeket dokumentáljuk, elemezzük, és az egyes évek értékelési eredményeit összekapcsoljuk, ennek ismeretében fejlesztési célokat határozunk meg. A témazáró dolgozatokat statisztikailag (átlag, szórás) kiértékeljük, elemzéseket követően megállapítjuk az osztály erősségeit és a fejlesztendő területeket, melyeket a tantárgy sajátosságainak megfelelően korrigálunk. A minimumszintet el nem érő tanulókra különös figyelmet fordítunk, hogy lemaradásaikat pótolni tudják. A pedagógiai programnak megfelelően történik az egyénre szabott értékelés, amely az értékelő naplóban nyomon követhető. A tanuló eredményeiről fejlesztő céllal folyamatosan visszacsatolunk a tanulónak és szüleinek/gondviselőjének.

Az intézmény pedagógusa

- jól ismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körül határolni, következetesen alkalmazni.
- a szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket, feladatlapokat) készít.
- céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.

Ezek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.

Az intézményben a tanulók teljesítményének értékelése a törvényi előírások, a pedagógiai programban megfogalmazottak alapján egyedi és fejlesztésközpontú. Az intézmény vezetése - a pedagógiai programban meghatározottak szerint - számon kéri a tanulói teljesítmények pontos feldolgozását és nyomon követését is. A fejlesztésben érintett tanulók esetében az értékelést a szakvélemény előírásainak megfelelően végzik.

Az értékelés helyi szabályai

I. A tanulmányi munka értékelése

a) az értékelés alapelvei:

- személyre szóló legyen
- sokoldalú legyen
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű
- folyamatosságot biztosítson
- az iskolai követelményrendszerre épüljön
- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát
- legyen tárgyszerű
- félelemmentes légkörben történjen.

b) Az értékelés funkciói:

- az adatok elemzésével tájékoztatja a *pedagógust* munkája eredményéről, aki az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használja, szükség esetén gyakorlatát módosítja
- tájékoztatja a *tanulót* a tanulásban elért teljesítményéről
- tájékoztatja a *szülőt*.

A kialakított *egységes értékelési rendszer* következetes alkalmazására törekszünk.

A nevelési-oktatási szakaszok váltásakor és a korábban nem tanult tantárgyak belépése esetén az első hónap folyamán csak fejlesztő értékelést alkalmazunk.

Az etika tantárgy esetében mindvégig fejlesztő értékelést alkalmazunk.

Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji diagnosztizáló, szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze.

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját az adott osztály tanulóival előzetesen egyeztetjük.

A *röpdolgozatok, szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók. Ezeket a röpdolgozatokat elég érdemjeggyel értékelni, a pontozási rendszertől el lehet tekinteni.

A témazáró dolgozatokat, a félévi- és az évvégi felmérőket 1 évig a pedagógus megőrzi. A tanuló ezeket az írásbeli dolgozatokat haza nem viheti, a szülő kérheti a betekintés lehetőségét, melyet szá-

ra a szaktanár jelenlétében biztosítani kell az iskolában. Értékelésüknél az alábbi pontozási rendszer alkalmazandó.

Témazáró dolgozatok, félévi és az év végi mérések osztályozása:

2-3-4.osztály				5-8.osztály			
100 %	-	91 %	5 (jeles)	100 %	-	86 %	5 (jeles)
90 %	-	76 %	4 (jó)	85 %	-	71 %	4 (jó)
75 %	-	51 %	3 (közepes)	70 %	-	51 %	3 (közepes)
50 %	-	36 %	2 (elégséges)	50 %	-	31 %	2 (elégséges)
35 %	-	0 %	1 (elégtelen)	30 %	-	0 %	1 (elégtelen)

Minden más írásbeli dolgozatot kijavítva hazavihet a tanuló, így a szülő nyomon követheti gyermeke iskolai munkáját.

Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor" az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével (Difermérés). Alapfeladat a tanulók hatékony és differenciált (egyénre szabott) fejlesztése.
  Cél, hogy 4. évfolyam végére minden tanuló biztos, automatizált alapkészségekkel (pl. írás. alapszókincs helyesírása, olvasás, szövegértés, matematikai alapműveletek) rendelkezzenek, és lépjenek tovább a felső tagozatra.
- „Átmenetkor" a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos kompetenciamérések szövegértés és matematika területén 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.
- Nyelvi mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.
- „Kimenetkor" német nemzetiségi záróvizsga 8. osztály végén.

A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozat első évfolyamán és a második évfolyam első félévében szöveges fejlesztő értékelést végzünk, majd ettől kezdve az ötfokozatú érdemjegy az értékelés eszköze. A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben

érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) történik. A Szakértői Bizottság javaslatára az igazgató határozatban felmentést ad egyes tantárgyakban az osztályzattal történő értékelés alól, melyet a szülőnek előzetesen írásban kérni kell. A részben vagy teljesen felmentett tanulók haladását a tanév végén szövegesen értékeljük, melyet a bizonyítványban megjelentetünk.

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / *Kiválóan megfelelt*

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / *Jól megfelelt*

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.
Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.
Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.
Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.
Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.
A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

Az értékelésre vonatkozó gyakorlatunk:

- 1.osztályban és 2. osztály első félévében a törvényben előírt szöveges értékelést alkalmazzuk,
- minden tanév elején ismertetjük a tanulókkal a tantárgyi követelményeket, értékelési módszereinket
- az érdemjegyek a hagyományos 5 fokú skálán helyezkednek el,
- tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük,
- a félévi osztályzat a félévi értesítőbe, az év végi a bizonyítványba kerül,
- a szóbeli feleletek értékelésénél anyanyelvi kifejezőkészség is értékelendő,
- a tanórai tevékenységet és az otthoni plusz munkákat is értékeljük,
- az értékelés alapja a tanulók folyamatos megfigyelése,
- értékelésnél figyelembe vesszük a tantárgy iránti érdeklődését, önmagához viszonyított előrehaladását, aktivitását,
- a füzet ellenőrzésére adható jegy, amely az írásbeli munka rendezettségét, áttekinthetőségét, olvashatóságát tükrözi,
- legfontosabb a tanórákon alkalmazott mérések eredménye, ezt egészítjük ki az otthoni munkában - és a különböző rendezvényeken, szaktárgyi versenyeken elért eredménnyel,
- a tanulók a házi feladat hiánya miatt fekete pontot, majd öt fekete pont után elégtelen érdemjegyet kapnak. Hiányosan elkészített házi feladat is az előbbi megítélés alá esik. Ha a feladat meg nem értése okozza a következő órára történő hiányos házit, akkor, abban az esetben nem minősül házi feladat hiánynak, ha az elkészítésre irányuló próbálkozásai megvannak, vagy helyette -az év elején megállapodottak szerint- más feladatot old meg. Nem szankcionálható a tanuló akkor, ha indokolt hiányzása miatt nem készítette el házi feladatát (ez csak a hiányzást követő órán fogadható el).
- az osztályzatokkal történő minősítésnél a tantervi követelményeket tekintjük irányadónak,

- az osztályzattal történő értékelés alól felmentett tanuló fejlődését nyomon követjük, azt szövegesen értékeljük.
- az érdemjegyek száma félévente legalább három (a heti 1 – 1,5 órás tantárgyaknál), a nagyobb óraszámban tanított tárgyak esetében pedig legalább havi egy legyen,
- a % - ban kifejezett teljesítmény mindenki számára érthető és egyértelmű legyen!

Az elmaradt dolgozatok pótlása

Amennyiben a diák betegsége, illetve egyéb indokolt hiányzás miatt nem írta meg a témazárót, félévi, ill. év végi felmérőt, akkor azt köteles pótolni a következő feltételek mellett:

- A pótdolgozat azonos hosszúságú és témájú legyen, mint az eredeti. A pedagógus azonos időtartamot biztosítson, mint amit a többi diáknak biztosított a dolgozat megírásakor.
- Amennyiben a diák az összefoglalás óráiról, vagy előtte hosszabb ideig hiányzott és elmaradása felhalmozódott, úgy a tanár köteles megfelelő időt (legalább egy hetet) biztosítani az elmaradtak pótlására.
- Azzal a tanulóval, aki csak a dolgozat napján nincs iskolában, az elmaradt dolgozat a következő órán az megíratható.

Az értékelés formái:

➔ szóbeli értékelés történik:

- a tanítási órákon, ahol a tanár folyamatosan megerősít, korrigál, segít, tanácsot ad a továbbhaladást illetően,
- a tanórán kívül (szakkör, versenyre készülés stb.),
- a szaktanárok által az évközi érdemjegyek megállapításakor,
- fogadóórán,
- szülői értekezleten,
- tantestület előtt,
- az igazgató által.

➔ Szöveges értékelés írásban:

- Szaktanítást végzők vagy az osztályfőnök által (kiemelkedő teljesítmény, fegyelmi vétség esetén).
- Dicséretek, illetve elmarasztalások beírása az ellenőrzőbe.
- A tanárok dolgozatokra írt véleménye.
- Külső felkérésre készített minősítés, vélemény (gyermekvédelem, rendőrség, bíróság stb.)

Ellenőrzési tevékenységünk leggyakoribb formái:

- szóbeli felelet,
- beszámoló
- teszt,
- röpdolgozat,
- esszé jellegű dolgozat,
- témazáró dolgozat,
- tanórai tevékenység,
- kiselőadások, önálló megfigyelések,
- házi dolgozatok, kutatómunka,
- szóbeli és írásbeli felmérés,
- félévi-, tanév végi felmérés
- projektfeladatok,
- IKT eszközökkel készített bemutató,
- a tanuló produktumának (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése,
- párban vagy csoportban végzett feladat.

Az értékelés specialitásai az alsó tagozaton

Az alsó tagozaton a szöveges értékelés célja az, hogy a szülők pontos képet kapjanak gyermekük képességeinek és készségeinek fejlődéséről.

A tanulók teljesítményét öt fokozatú skála alkalmazásával érdemjeggyel, kivétel 1.osztály év végén és 2.osztály félévkor szövegesen értékeljük. Ekkor szöveges értékelést adunk a tanulók előmeneteléről magatartásból, szorgalomból és minden tantárgyból az ellenőrző könyvben és a bizonyítványban.

- **tanórai viselkedés:**

Általános minősítése:	kiváló	jó	megfelelő	gyenge
Megfigyelőképessége:	jó	felületes	pontatlan	
Memória, emlékezőképesség:	pontos	hosszú távú	pontatlan	rövid távú
Figyelem:	tartós	aktivizálható	kalandozó	szétszórt felületes

- **Tanulmányi munkához való viszony:**

érdeklődés	érdeklődő	kitartó	aktív	folyamatosan aktivizálni kell
munkavégzés	tempósan dolgozik	sokat jelentkezik	lassú	érdektelen

kitartás	kiemelkedően kitartó	gyakran kér segítséget. önállótlan	hamar feladja, állandóan ösztönözni kell	feladatait nem fejezi be
aktivitás	mindig aktív	általában aktív	nem aktív	passzív, közömbös
tájékozottság	korához képest nagyobb a tájékozottsága	korának megfelelő a tájékozottsága	korához képest jól tájékozott	korához képest kevésbé tájékozott
írásbeli munkája	tiszta, rendezett, tetszetős füzet	rendetlen, igénytelen füzet	hibáit javítja	hibáit nem javítja

- **Társaihoz való viszony:**

- barátkozó segítőkész szépen beszél társaival aktív tagja a közösségnek
- agresszív durva csúnyán beszél csúfolódik
- verekedős társait kritizálja
- magányos

- **Tanítóhoz való viszony:**

tisztelettudó illedelmes segítőkész barátságos
sértődékeny visszabeszél visszahúzódó sokszor kell fegyelmezni
gyakran elutasító

Magatartást minősítő osztályzat tartalma:

Magatartás	**Példás**	**Jó**	**Változó**	**Rossz**
Aktivitás, példamutatás	igen magas fokú	általában aktív	néha aktív	passzív vagy romboló
A közösségi célok érdekeinek figyelembe vétele, munkában való részvétel	együttműködő, segítő, irányító	elfogadó, passzív	ingadozó közömbös	makacs, akaratos
Hatása a közösségre	pozitív	befolyást nem gyakorol	nem árt	negatív
Törődés társaival	gondos, segí-	segítőkész	ingadozó	közömbös, gátló

	tőkész			
Házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	betartja	részben betartja	sokat vét ellene
Viselkedés, hangnem	kifogástalan	kívánnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, goromba
Fegyelmezettség	nagyfokú	megfelelő	gyenge	gyakran szorul figyelmeztetésre

A szorgalmat minősítő osztályzat tartalma

szorgalom	**példás**	**jó**	**változó**	**hanyag**
Tanulmányi munka	igényes	figyelmes	ingadozó	hanyag
Munkavégzés	kitartó, pontos, megbízható	rendszeres	rendszertelen, bizonytalan	megbízhatatlan, állandó segítségre szorul
Általános tantárgyi munkavégzés	mindent elvégez	ösztönzésre dolgozik	önállótlan	feladatát nem végzi el
Szorgalmi feladatot vállal-e?	igen, szívesen	bíztatásra végzi	ritkán	nem
Munkabeosztás	igen, jó	jó	közepes	gyenge vagy nincs
Tanórán kívüli információk felhasználása	igen sokszor, rendszeresen	előfordul	ritkán	egyáltalán nem

<u>Szempontok a szöveges értékeléshez</u>

Tanulás: önálló, segítséget igényel, segítséggel is nehezen halad, önállótlan, intenzív segítségre szorul, motiválható, rendszeresen választ önművelő tevékenységet, segítség nélkül dolgozik, de lassú

Foglalkozás: aktív résztvevő, rendelkezik megfelelő felszereléssel, felszerelése hiányos, érdeklődő, igényes, kreatív alkotó

Udvari viselkedés: fegyelmezett, fegyelmezetlen, szertelen, durva verekedős, agilis, barátkozó, aktív, visszahúzódó, mozgékony, közösségi

Tantermi viselkedés: fegyelmezett, fegyelmezetlen, környezetét rendben tartja, kötelességét teljesítő, óvja a közös tárgyakat, ügyel társai dolgaira is

Társas viselkedés: segíti társait a tanulásban, betartja a játékszabályokat, jó közösségi ember, nem köt bele másokba, alkalmazkodó, gyakran kerül összetűzésbe társaival, érzelgős

Általános érdeklődés: tájékozott, tájékozatlan, sokirányú az érdeklődése, muzikális zenei érdeklődésű, manuális tevékenysége, témafelvető, kezdeményező

Beszéd: szépen beszél, 1-2 csúnya szót használ, csúnya kifejezéseket használ, durva kifejezéseket használ, csúfolódós, hangoskodó

A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei

- *Számon kérni* csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás – képesség – teljesítmény egységében kell *értékelni.*
- Az *értékelés és minősítés* során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a *tanuló teljesítményét tükrözze* (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.
- A bizonyítottan részképesség-zavaros, dyslexiás (olvasási nehézséggel küzdő), illetve dysgraphiás (írási nehézséggel küzdő) diákot az írásbeli számonkérés alól fel kell menteni.

A félévi és tanév végi – értesítőben, ill. bizonyítványban rögzített – értékelés funkciói

- félévkor: visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket.
- év végén: az osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.

A félévi és év végi értékelés összhangban kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott szóbeli, írásbeli és jegyekben kifejezett visszajelzésekkel.

Az év végi osztályzat a köznevelési törvényben foglaltaknak megfelelően születhet tanulmányok alatti vizsga eredményeként. Ekkor az értékelés az adott tanév tantárgyi követelményeinek elsajátítási szintjét jelzi.

Az ellenőrzés funkciói:

- folyamatos munkára készteti a tanulókat,
- folyamatos visszajelzést ad a tanárnak az egyes tanulók, illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről,
- a tanulók reális önértékelésének, következésképpen a reális pályaválasztáshoz vezető út megtalálásának eszköze,
- társértékelés fejlesztése.

Helyi szabályok:

- Bejelentés nélküli témazáró dolgozatot nem íratunk.
- Egy napon a tanulóval nem íratunk egynél több tantárgyból témazáró dolgozatot, félévi, illetve évvégi felmérőt.
- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokban a tantárgyakban, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére.
- A bizonyítottan részképesség-hiányos (dyslexiás), illetve dysgraphiás diákot az írásbeli számonkérés helyett szóban feleltetjük.
- Az írásbeli munkák ellenőrzése és a tapasztalatok visszajelzése során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni.
- Az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértendő az is, hogy megtanítjuk a diákokat az információhordozók használatára. (Pl. szövegszerkesztés, az internet használata levelezésre, forrásgyűjtésre, prezentáció készítése IKT eszközökkel stb.)
- A pedagógusnak minden esetben tájékoztatni kell a tanulót a dolgozat értékelésének módjáról.
- A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját 2 héten belül értékelni, javítani kell, ellenkező esetben a tanuló eldöntheti, hogy érdemjegye bekerüljön-e értékelési naplóba.
- A félévi és az évvégi felmérők osztályzata témazáró értékű jegynek felelnek meg, piros színnel kerül bejegyzésre a naplóba, amely azt jelzi, hogy ezek a jegyek a félévi és évvégi értékeléskor 2x-es szorzóval kerülnek beszámításra.
- Az értékelésre beadott tanulói munkák (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) a tanulók „szellemi termékei”, azokat vissza kell adni a készítőiknek, illetve azokat csak a tanuló engedélyével őrizheti meg a pedagógus.
- Az évközben kapott érdemjegyekről, tanulmányi előmeneteléről a tanuló szülőjét (gondviselőjét) a pedagógus fogadóórákon, személyes megbeszélések alkalmával, továbbá a KRÉTA felületén keresztül rendszeresen értesíti

A magatartás fogalma

A tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez, a Házirendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjei, a tanuló viszonya társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz. A magatartásjegy kialakításában a magaviselet, a morális tulajdonságok (becsületesség, kudarctűrés, önfegyelem, segítőkészség stb.) és a közösségi szerepvállalás játsszák a döntő szerepet.

A magatartásjegy kialakításának elvei

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- az iskolába járási fegyelme;
- társaihoz való viszonya (segítőkészség, szolidaritás stb.);
- a tanáraival szemben tanúsított magatartása (udvariasság, figyelmesség);
- beszédstílusa, a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken;
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás;
- óra alatti magaviselet (a fegyelmezettség szintje).

Alapelveink:

- Segítse az iskola oktatási és nevelési céljainak elérését.
- Segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre is.
- A tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon.
- Személyre szabott legyen.

A magatartás értékelés módja:

PÉLDÁS magatartású az a diák, aki:

- viselkedése ellen kifogás nem merül fel.
- az osztályközösséget pozitív irányba befolyásolja.
- nemcsak jó ötletei vannak, de azokat meg is valósítja.
- mindig számítani lehet rá.
- igazolatlan órája nincs.

JÓ magatartású az a diák, aki:

- ellen nem merült fel kifogás az iskolában, vagy az iskolán kívüli rendezvényeken,
- részt vesz az iskolai közösségek tevékenységében, a rábízott feladatot végrehajtja, de nem kezdeményező.

VÁLTOZÓ magatartású az a diák, aki:

- ellen kisebb kifogások merültek fel a viselkedésével kapcsolatosan,
- ingadozó rendszeretetű, de törekszik hibáinak kijavítására,

- egynél több alkalommal hiányzott igazolatlanul, de igazolatlan óráinak száma legfeljebb 6,
- igazgatói figyelmeztetésnél súlyosabb büntetése nincs.

ROSSZ magatartású az a diák, aki:

- fegyelmezetlenségével a közösség fejlődését akadályozza,
- a tanítási órán a munkát viselkedésével rendszeresen zavarja,
- társainak általában rossz példát mutat,
- tanáraival szemben tiszteletlen,
- a társaival durván viselkedik,
- ha 6-nál több alkalommal hiányzott igazolatlanul
- igazgatói figyelmeztetőnél súlyosabb fegyelmi büntetést kapott a félév során.

A szorgalom fogalma

A tanuló viszonya a tanuláshoz, aktivitás, érdeklődés.

A szorgalomjegy kialakításának elvei

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló tudás iránti igénye (szelektál-e a tárgyak között vagy minden tárgyat igyekszik tanulni),
- a tanuló *képességéhez mért* teljesítménye,
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),
- a tanuló részvétele az órák menetében (aktivitás),
- a tanuló írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. gyakran otthon hagy-e kötelező felszerelési tárgyat).

A szorgalomjegyben kifejezett értékelés alapelvei:

- az abszolút teljesítmény helyett a relatív, tehát a képességhez mért teljesítmény minősítésének eszköze,
- az órai aktivitás csak a személyiségből fakadó tulajdonságok figyelembevételével minősíthető (a zárt, csendes, lassú, elmélyült tanuló nem kaphat elmarasztalást, amiért az órákon ritkábban jelentkezik, nyilvános szereplést nem szívesen vállal önként),
- a szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak (a korábban tanúsított szorgalom javulásának vagy romlásának),
- a szorgalomjegytől el kell különíteni a magatartást.
- az órák alatti aktivitását, az iskolai felszerelések meglétét, a feladatok teljesítését, a szakkörök és korrepetálások látogatását tükrözze
- bukás esetén minősítése „hanyag”.

A szorgalom értékelés módja:

PÉLDÁS szorgalmú az a diák, aki:

- ♦ kötelességeit példamutatóan teljesíti,
- ♦ a tanítási órákra minden tantárgyból rendszeresen és pontosan készül
- ♦ az órákon aktívan részt vesz,
- ♦ bekapcsolódik a tanítási órákon kívüli foglalkozásokba.

JÓ szorgalmú az a diák, aki:

- ♦ rendszeres az iskolai és otthoni munkában,
- ♦ a kötelességeit teljesíti,
- ♦ a tanítási órákon igyekszik aktívan részt venni.

VÁLTOZÓ szorgalmú az a diák, aki:

- ♦ rendszertelenül dolgozik,
- ♦ kötelességteljesítése ingadozó,
- ♦ többszöri figyelmeztetés után vesz részt a munkában.

HANYAG szorgalmú az a diák, aki:

- ♦ a képességei és körülményei alapján keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- ♦ kötelességét folyamatosan elmulasztja,
- ♦ munkájában megbízhatatlan,
- ♦ bukik valamely tantárgyból.

A magatartás és szorgalom minősítésének (a jegy kialakításának) formái

Folyamatos minősítés:

- A pedagógusok folyamatosan, rendszeresen, következetesen reagálnak a tanulók megnyilvánulásaira (órán és órán kívüli szervezett foglalkozásokon).
- Kirívó magatartásbeli vétség, illetve a munkamorál feltűnő romlása esetén a szülőket szóban vagy írásban tájékoztatjuk.
- Kiemelkedő teljesítmény (versenyeredmény, rendezvényen való szereplés, szervezőmunkában való részvétel stb.) jutalma szóbeli és írásbeli dicséret.

Félévi és év végi minősítés, jegy kialakítása:

- a tanuló önértékelésének figyelembe vételével,
- az osztályfőnök a tanulók, az osztályközösség által elfogadott saját minősítésükre vonatkozó javaslatát figyelembe véve kialakítja javaslatát,
- az osztályban tanító tanárok testülete megvitatja azt,
- a döntést (vitás esetben szavazás segítségével) az osztályfőnök hozza meg.

A magatartás és szorgalom jegyekről az osztályban tanító szaktanárokkal való megbeszélés után, az osztály véleményének és a tanuló saját magáról alkotott önértékelésének figyelembevételével az osztályfőnök dönt. E döntés az osztályozó értekezleten megvitatható, ám a döntést itt is az osztályfőnöknek kell meghoznia.

9. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátiak

- A tanulónak feladott írásbeli és szóbeli feladatok a tanórán átvett tananyag gyakorlását, ismétlését, rendszerezését, elmélyülését kell szolgálnia, kivétel, ha egy adott tananyaghoz előzetes gyűjtő (kutató) munka céljából történik.
- A másnapra való felkészülési idő lehetőleg ne haladja meg az alsó tagozatban a napi 1, a felső tagozatban a napi 1,5 órát.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segítjük, számukra szorgalmi feladatot javaslunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- Hétvégeken és szünetekre adott házi feladatok mennyisége ne haladja meg a napi terhelést, annak érdekében, hogy a gyerekeknek legyen idejük pihenésre, feltöltődésre.
- A házi feladatokat az órán ki kell javítani.
- Legyen folyamatos, segítse elő a rendszeres munkavégzés és felelősségtudat kialakulását.
- A tanulók érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatását szolgálja.
- Az önálló ismeretszerzésre ösztönözzön.
- Az önművelési igényt keltése fel.
- Segítse a tanulók felzárkóztatását, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglakozást.
- Segítse a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatását, fejlesztését.
- Ismertesse fel a segédkönyvek, lexikonok, internetes tartalmak használatának segítségnyújtó szerepét, hasznosságát.
- Ösztönözzön önálló gyűjtőmunka végzésére.
- Önképzésre neveljen.
- Adjon lehetőséget csoportmunka elvégzésére a tanítási időn kívül.
- Önellenőrzésre, önértékelésre neveljen.
- A helyes tanulási technikák kiválasztását, fejlesztését segítse. Minden tanuló számára biztosítsa a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerését, az egyéni tanulásban az önállóság fokozását.

10. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontásban oktatott tantárgyak esetében a tanulók csoportokba sorolása a szaktanár joga. A csoportok közötti átmenet lehetősége a tanév során bármikor fennáll, a csoportváltást a szaktanár csak a szülővel előzetes megbeszélve teheti meg.

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk felső tagozaton a technikát, az informatikát, és a felső osztályokban a nemzetiségi német nyelvet, a matematikát és magyar nyelv és irodalom tantárgyat, amennyiben az erre a fenntartó lehetőséget biztosít.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a differenciált tananyag elsajátításra.

11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Iskolánk környezetében cigány népcsoport és német nemzetiség él.

Célunk, hogy tanulóinknak lehetőséget biztosítsunk a kultúrák sokszínűségének megismerésére.

Eközben az alábbi személyiségjegyek fejlesztése történik:

- tolerancia
- helyes önkép
- az egymás mellett élés normáinak kialakulásával egymás tiszteletben tartása
- nyitottság
- alkalmazkodóképesség

Cigányság kultúrájának megismertetését szolgáló tananyag

- a cigányság eredete, származása
- a cigányság nyelve, népviselete
- irodalom; cigány költők, írók
- képzőművészet
- zene
- kézművesség: kosárfonás, foltozás
- cigányhagyományok
- ősi, mai cigány mesterségek (teknővájás, jóslás, vályogvetők, körhintás)

Tevékenységformák:

- ✓ tananyagban megtalálható ismeretek kapcsán beszélgetések
- ✓ osztályfőnöki órán
- ✓ roma programok
- ✓ cigány rendezvények, programok látogatása

Kitűzött céljainkat a helyi roma nemzetiségi önkormányzat közreműködésével igyekszünk megvalósítani.

Német nemzetiség kultúrájának megismerésére szolgáló tartalom

- német betelepülések az Árpád korban
- későbbi német telepesek
- betelepítések Magyarországra
- kitelepítések a II. világháború után
- a magyarországi németek szerepe országunk gazdasági, társadalmi, kulturális életének fejlődésében
- a magyarországi németek dialektusai
- népművészet, hagyományok
- épített örökség
- népviselet, szokásaik
- irodalom, zene
- kézművesség, mesterségeik

Tevékenységformák:

- ❖ tananyag kapcsán beszélgetések
- ❖ népismereti óra
- ❖ nemzetiségi nap (hét)
- ❖ kultúrcsoportok műsorainak megtekintése
- ❖ nemzetiségi fesztiválon részvétel, bemutatkozás
- ❖ versenyeken részvétel

Német nemzetiségű programjainkat lehetőség szerint a német nemzetiségi önkormányzatok bevonásával igyekszünk megvalósítani.

12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

20/2012.EMMI rendelet 81.§

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként január - június hónapokra írják elő. El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon

követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

13. Az iskola egészségfejlesztési és környezetnevelési elvei

A környezet-és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

2015-ben elnyertük az ÖKO-iskola címet, amely a továbbiakban még inkább arra kötelez bennünket, hogy egy egészséges, élhető iskolai környezet megteremtésével és fenntartásával tanulóinkat az épített és természeti környezet tiszteletére, értékeinek megóvására, egészségük megőrzésére neveljük.

Egészségfejlesztési alapelveink

- Érjük el, hogy az iskola minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki, szociális fejlődését.
- Az egészségügyi kultúra váljon az általános műveltség részévé!
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életmódot kialakítani, mert az egészség nélkülözhetetlen eszköze a kiegyensúlyozott felnőtt életnek.
- Ismerjék fel, az egészség, a viselkedés, az életmód és az egészségi állapot ok-okozati összefüggéseit.
- Rendelkezzenek elegendő tudással és ismerettel, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de mások egészségének és életének védelmére is.
- Fejlődjön a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.
- Életkoruknak megfelelően ismerjék az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok szervezetre gyakorolt hatását, a sérülések, betegségek elkerülését, az egészség megőrzését.
- Legyenek ismereteik a prevenciós eljárásokról.
- Mindennapi életükben találják meg a munka és a pihenés helyes arányát, a pihenés különböző aktív formáját.
- A mozgás váljék mindennapi életük részévé.
- Tudatosítjuk gyermekeinkben, hogy testünk nem lehet egészséges, ha a lélek nincs megfelelő állapotban
- Az egészség, mint érték álljon a tanórai és tanórán kívüli, szabadidős foglalkozások középpontjában

Egészségfejlesztési feladataink:

- Egészséggel kapcsolatos ismeretek nyújtása.
- Segítsük azoknak a pozitív beállítódásoknak és szokásoknak a kialakítását, amelyek javítják a gyerekek, az ifjak egészségi állapotát.
- Meg kell tanítanunk a tanulókat arra, hogy felnőtt önálló életükben legyenek képesek életmódjukat illetően helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.
- Tanórán kívüli csoportos programjainkban a hangsúlyt az egészséges életmóddal kapcsolatos témákra, a csoportkohézió erősítésére, a kapcsolatteremtési képesség, a tolerancia növelésére helyezzük.
- Az iskolai környezet, mint élettér is biztosítsa a tanulók testi, lelki, szociális egészségét!
- Nagy figyelmet kell fordítanunk az egészségre káros szokások kialakulásának megelőzésére.

Egészségügyi prevenció az iskolában:

- az egészséget támogató életmód gyakorlása
- szűrővizsgálatok, kötelező védőoltások
  - iskolaorvosi vizsgálatok (testi fejlődés, mozgásszervek, pajzsmirigy)
  - fogászati szűrővizsgálat
  - védőnői vizsgálatok (látás, hallás, tetvesség)
  - gyógytestnevelés szűrővizsgálat
- kapcsolatépítő, konfliktuskezelő tréningek

Az egészségfejlesztési feladatok megoldásának területei:

- Tantárgyi programokon belül minden tantárgyban meg kell keresni ennek lehetőségét.
- Tanórai programokon kívüli tevékenységekben. (Pl. szakkörök, csoportfoglalkozások, osztálykirándulás stb.)
- Egészségnapok, egészséghetek, egészséghónap, sportnap szervezésében.
- Munkavédelmi szabályok megismertetése és alkalmazása.
- Szülők bevonása a programokba.
- Előadások, vetélkedők szervezése.
- A témát érintő pedagógus továbbképzéseken való részvétel.

A környezeti nevelés lehetőségei

Az iskolai környezet is jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására. Meg kell próbálnunk olyan körülményeket létrehozni, mely lehetővé teszi, hogy a gyerekek örömmel érkezzenek az iskolába, úgy érezzék, hogy az iskola értük van.

A pedagógiai program környezeti nevelésről szóló fejezetében rögzített elvek és szempontok szerint tervezi és valósítja meg a megfelelő tárgyi környezet kialakítását.

- Ügyelünk az iskola esztétikusságára, a termek, folyosók falait faliújságok, színes tablók, gyerekmunkák díszítik. Minél több lehetőséget biztosítunk, hogy a gyerekek maguk is részt vehessenek környezetük szépítésében. A tantermek dekorálásához lehetőség szerint természetes alapanyagokat használunk: színes karton, fa, textil, parafa. Kerüljük az egészségkárosító anyagokat tartalmazó termékeket (oldószeres ragasztó, alkoholos filc.). Műanyagokat csak indokolt esetben alkalmazunk. A dekoráció legyen tartós, máskor is felhasználható.
- Minél több zöld területet igyekszünk csempészni az iskola udvarára. Törekszünk rá, hogy legyen több fa. Minden első osztály ültet egyfát az iskola udvarára. Padokat helyezünk el az udvaron, hogy a gyerekek le tudjanak ülni.
- Minden tanévben szervezünk az iskolában papírgyűjtést, elektromos hulladékgyűjtést, használt elemgyűjtést.
- Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás: az épület és a nyílászárók megfelelő szigetelése, energiatakarékos izzók beszerelése, víztakarékos WC tartályok felszerelése. Fontos, hogy a gyerekek is figyeljenek oda, hogy a villanyok le legyenek kapcsolva ott, ahol nem tartózkodnak; a csapok megfelelően legyenek elzárva stb.
- Az iskolában megfelelő higiénés állapotok biztosítása.

Az iskola mindennapi élete a környezeti nevelés szempontjából

- Pedagógusok, iskola dolgozóinak példamutató magatartása (tartsák be ők is a hulladékkezelés, energia- és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait, a takarítók ügyeljenek a hulladékkezelésre, a technikai dolgozó munkavégzése, élete is legyen példamutató stb.). Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon és az irodákban egyaránt.
- Étkezés: terítés, étkészlet anyaga, minősége, kulturált étkezés szokásai (asztalnál ülve, csendben, az ételt megköszönve stb.)
- Szünetekben szellőztetés, minél többet legyenek a gyerekek az udvaron stb.
- Délutáni foglalkozások szervezése a friss levegőn, a szabadban.
- A téli madáretetéshez madáretetőket készítünk, és folyamatosan gondoskodunk azok kihelyezéséről, etetőanyag pótlásáról.

Az ember környezetéhez hozzátartozik mind a természetes, mind az épített és a társadalmi környezet. Ezért a környezeti nevelés olyan komplex személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét e környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak. Ennek céljából

fontos biztosítani mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.

A környezetben minden mindennel összefügg, ezért szerencsés, hogy a környezeti nevelés rendszerszemléletű, lehetővé teszi az egésztől a részek felé való megismerést, több tudományterület összekapcsolását. A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más színterein is (család, óvoda, más intézményes és intézményen kívüli terület).

A környezeti problémák igazából soha nem helyi jellegűek, mindig tágabb környezetre hatnak, mégis érzelmileg fontos, hogy a környezeti nevelés helyi problémákra, a helyi természeti-társadalmi jellemzők megismerésére támaszkodjon, miközben megláttatja ezek globális összefüggéseit. Az aktuális problémák szemléletformáló hatásán keresztül eljut a gyermekekben a jövő iránti erkölcsi felelősség kialakításáig. Cél olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni.

A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra odafigyelés, az egymás iránti szeretet kialakítása, a társadalomba való beilleszkedés képességének kifejlesztése.

A jövő problémái sok esetben még előreláthatatlanok, ezért fontos feladata a környezeti nevelésnek a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességének kialakítása, fejlesztése.

Stratégiailag kiemelt céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
- A természet szeretetére nevelés
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- Ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát
- Létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás

- A családi életre nevelés fejlesztése
- Az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése
- ÖKO- iskola cím megtartása.

Tevékenységekhez közvetlenül kapcsolható célok

- ❖ Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés
- ❖ A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése - Kerékpáros közlekedést népszerűsítő program
- ❖ Lakóhelyünk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése - Helytörténeti program
- ❖ Népi hagyományaink, népszokásaink megismertetése - Hagyományőrző program
- ❖ A természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása. A gyerekek lakóhelyének közelében található természeti értékek megismertetése.
- ❖ A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása - Kis kézműves foglalkozások, játszóházak.
- ❖ Legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése
- ❖ Az egészségre káros szokások biológiai – élettani - pszichés összetevőinek megismertetése
- ❖ Mindennapi testedzés: testnevelésórák, sportköri foglalkozások, edzések
- ❖ Délutáni szabadidős programok, óraközi szünetek, uszodai programok, korcsolyázás, túrák.

Egészség- és környezeti nevelési tevékenységeink során a következő módszereket és tanulás-szervezési formákat alkalmazzuk:

- ➢ A tanítási órák klasszikus módszerei
- ➢ Együttműködésen alapuló tanulási technikák
- ➢ Erdei iskola
- ➢ Osztálykirándulások
- ➢ Csoportszintű előadás délutáni szabadidős időszakban
- ➢ Csoportszintű gyakorlati foglalkozás délutáni szabadidős időszakban
- ➢ Múzeumi óra
- ➢ Szakköri foglalkozás (egészség-őr, természetjáró)
- ➢ Verseny
- ➢ Témanap, projekt hét
- ➢ Táborok
- ➢ Sportnap, egészség nap
- ➢ Egészségtani ismeretek a biológia tantárgyban
- ➢ Osztályfőnöki órákon környezet-és egészségvédelmi témák
- ➢ Testnevelés

Az egészség- és környezeti nevelés tantárgyi keretek közt

Az iskolai oktató-nevelő munka nem szorítkozik a tantárgyak óráira, de a feladatok zömét mégis csak e keretek között valósítjuk meg. Tanórákon történik azon ismeretek megalapozása, szemlélet formálása, amely során lehetőség van a helyes értékrend, természethez fűződő viszony kialakítására. Ez minden szaktanár feladata, a megvalósítást viszont nagymértékben befolyásolja, hogy milyen tantárgyról is van szó. Több tantárgy oktatását többé-kevésbé az egészség és környezeti nevelési komponensek eddig is tartalmazták, de ezek tervszerű alkalmazása, összehangolása gondos tervezést igényel.

Környezeti nevelés tanórán kívül

- **az erdei iskolában**

Az alsó tagozat lehetőséghez mérten erdei iskolai programban vesz részt. Ezek lehetnek szolgáltatótól megrendelt programok, vagy saját szervezésűek. Az állami támogatások feltételeihez igazodva az erdei iskolai programok bentlakásosak, több naposak és egész osztályközösségekben valósulnak meg. A programot csak akkor tudjuk megvalósítani, ha költségeit pályázati forrásból vagy szülői anyagi vállalással tudjuk megteremteni.

- **osztálykirándulásokon, táborokban**

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere az osztálykirándulások, táborok. A valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére támaszkodik. A kirándulásokon az érzéki-megismerő tanulás, a cselekvő- felfedező magatartás dominál. Ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabad idő megszervezése, az önkiszolgálás, a tanulási helyzeteken kívüli csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség és közösségfejlesztő hatású. Egy- vagy több napos tanulmányutjainkat egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából szervezzük. Ellátogatunk tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

- tanórán kívüli tevékenységeken

-"Tiszta udvar" figyelők

Az osztályok az iskola udvarának és környékének rendben tartásán, szépítésén csoportosan dolgoznak (szemétszedés, falevelek összegyűjtése stb.) Munkájukat a tanév végén értékeljük.

-Magaságyás gondozása, kertbarátok

Az iskola udvarán 4 db magaságyást gyógynövényekkel ültették be, és azokat folyamatosan gondozzák a kertbarátok. Munkájuk értékelése a tanév végén történik.

-"Madárbarát udvar" program

Madárodúk kihelyezése és kezelése, téli madáretetés, illetve mindezzel kapcsolatos ismeretterjesztés, szemléletformálás. A felső tagozatos önkéntes „természetbarátok" végzik. Munkájuk értékelése a Föld Napján történik.

Hagyományőrzőkézműves foglalkozások, játszóházak

A tanév során két alkalommal az aktuális jeles napokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó népi hagyományok megismertetését célzó foglalkozást rendezünk (lámpások, karácsonyfadíszek, tojásfestés).

-*Jeles napok*

Megemlékezünk „A víz világnapja", „Madarak és fák napja", „Föld Napja"-ról. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, iskola rádiós műsort vagy kirándulást szervezünk, illetve pályázatot írunk ki.

-*Témanap*

Medve nap a medvéhez fűződő népi megfigyelések megismerése.

-*Témahetek*

- Pénz7
- Fenntarthatóság hete (egészséghét)
- Digitális témahét

-*Tanulói pályázatok*

Írásos-és kézműves alkotások készítése kapcsán egy-egy téma mélyebb megismerésére nyílik lehetőség. Pl. víz

-*Vetélkedők, tanulmányi versenyek*

Az érdeklődő, ambiciózus tanulókat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.

-*Kézműves foglalkozás*

A természet adta anyagok (termések, levelek, tollak, csigaházak) illetve az újrahasznosítható hulladék-anyagok felfelhasználásával különböző díszeket, kompozíciókat készíthetünk, amelyekből kiállítás vagy vásár is szervezhető (pl.: karácsonyi vásár)

-*Kommunikáció, faliújság, rádió, iskolaújság*

Tanulóink, és természetesen a szülők, a pedagógusok figyelemfelkeltését, tájékoztatását biztosítja a faliújság, az iskolarádió, az iskolaújság. Így tudunk szóban, írásban, fotókon hírt adni a lakóhelyünkön, a régióban történő jelenségekről, folyamatokról, eseményekről, programjainkról.

-*Zöld könyvtár, zöld videofilm és CD-tár létesítése*

Az iskolai könyvtárban külön polcokat jelölhetünk ki a környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, videofilmeknek, CD-knek. Ezzel nem csak ezek használatát segítjük, hanem fölhívjuk a diákok figyelmét a téma fontosságára.

-*Tábor*

Lehetőleg olyan tábort szervezzünk, ahol konkrét gyakorlati problémát oldanak meg a tanulók. Az életmódtábor, tánctábor, sporttábor, sí tábor az egészségnevelés fontos színtere.

-Délutáni szabadidős foglakozások

Séta a környéken, termések gyűjtése

Jövőképünket meghatározó iskolai környezet kialakítása

A példamutató iskolai környezet tényezői

- a belső terek, termek, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása még inkább fejezze ki elhivatottságunkat az egészséges és fenntartható környezet iránt
- növények, élősarkok kialakítása
- az iskola udvarán a zöld területek gondozása, faültetés
- az udvari „tanterem" - tanórák megtartásának lehetősége az udvaron (kerti bútorok, meseház)
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása
- iskolai médiumok zöld rovatai
- ÖKO-iskolai cím magtartása, örökös ÖKO-iskolai cím elérése

Iskolánk a környezeti nevelési céljait külső és belső társadalmi kapcsolatainak aktív bevonásával valósítja meg. Ezeknek a kapcsolatoknak a szélesítése, fejlesztése folyamatos feladatunk. Az intézmény a környezetvédelmi szempontok megvalósulását folyamatosan ellenőrzi.

14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az oktatási rendszerbe belépő gyerekek családi háttere, egyéni jellemzője nagyon különböző, melyek nagyban befolyásolják iskolai sikerességüket.

Az oktatás szempontjából egyenlőtlenséget

- a család anyagi helyzete, befolyása
- a lakóhely,
- a csökkent egyéni képességek,
- az etnikai hovatartozás eredményez.

Ennek okai lehetnek:

- család gazdasági helyzetéből adódó lakásviszonyok
- egészségi állapotuk és/vagy fogyatékosságuk
- csonka családban felnövekvő
- munkanélküli szülők
- alacsony jövedelem
- kulturális helyzet
- a család életvitele, magatartása

Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések a nehéz anyagi körülmények között élő tanulóink számára:

- családokkal történő szoros együttműködés megvalósításával segítjük a tanuló szociális helyzetének feltárását
- kedvezményes vagy ingyenes étkezés biztosítása
- polgármesteri hivatalokkal szoros kapcsolattartás, hogy a szociális hátrányt szenvedők minél hamarabb részesüljenek segítségben
- pályázatok segítségével az iskolai kirándulásokon, táborozásokon való részvétel biztosítása
- a szülők tájékoztatása a lehetséges kedvezményekről, támogatási lehetőségekről
- alapítványi támogatása (nevezési díj befizetése, színház- koncertjegy támogatása)
- veszélyeztetett csoportok számára drog-, és bűnmegelőzési programok szervezése az iskolarendőr program kapcsán
- könyvtári kölcsönzés, könyvtárban való felkészülés motiválása
- szakköri, sportolási lehetőségek kihasználására ösztönzés
- együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal, az iskola ifjúságvédelmi felelősével, az iskolai védőnővel, ifjúsági egyesületekkel, civil szervezetekkel
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, annak érdekében, hogy együttműködjenek az iskolával
- a szülőket bevonjuk az iskolai programokba
- lemorzsolódást megakadályozó tevékenységek működtetése

A kistelepülésen élők esélyegyenlőségét megvalósító intézkedéseink:

- színház-, mozi-, hangverseny-, bábszínház-látogatás, kiállítások megtekintésének megszervezése
- korcsolyázás, úszás megszervezése
- úszótanfolyam szervezése
- kiállításoknak, gyerekelőadásoknak helyet adunk (pl. ásványkiállítás)
- bejárással kapcsolatos teendők megoldása: buszra és buszról kísérés, programjaink szervezésekor a bejárók hazautaztatása

Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések az eltérő egyéni képességekkel rendelkező tanulóink számára:

- a tanulók fejlesztésében differenciált egyéni bánásmód
- tanulást segítő módszerek alkalmazása: kooperatív technikák, projektmódszer, tanulás tanítása
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulásszervezés
- kis létszámú fejlesztő csoportok működtetése
- felzárkóztató foglalkozások biztosítása
- iskolaotthonos nevelés-oktatás

- délutáni foglalkozások (napközi, tanulószoba) szervezése, melyek a másnapi felkészülést segítik
- továbbtanulás irányítása, segítése
- pályaorientációs tevékenységek szervezése

Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedése a cigány tanulók számára

A cigány származású tanulóink összetétele nagyon vegyes a viselkedés és a tanulmányi munka terén egyaránt. A cigány családok többségében más az értékrend. Fontosnak tartjuk a cigány kultúra megismerését és megismertetését, mert ez segít megismerni a tanulót, személyiségének feltárását, nevelhetősége módszereinek kiválasztását, a szülőkkel való együttműködést. Célunk, hogy cigánytanulóink ne morzsolódjanak le, képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelően tudjanak középiskolában továbbtanulni.

Ennek érdekében:

- Szorosan együttműködünk a roma önkormányzattal.
- Szorosabb kapcsolatot alakítunk ki az iskolai védőnővel, a gyermekjóléti szolgálattal, az önkormányzat szociális ügyeket intéző munkatársával.
- Megkeressük és kibővítjük az együttműködési lehetőségeket a helyi ifjúsági egyesülettel.
- Programjainkon lehetőséget teremtünk a cigány kultúra bemutatására.
- Helyet adunk a roma programoknak, hogy megismertesse a cigány kultúrát és életmódot.
- Szorgalmazzuk cigány származású tanulóink részvételét a különböző versenyeken, fellépéseken.
- Ösztönözzük a tehetséges cigány tanulókat pályaválasztásukkor érettségit adó középiskolába.
- A másnapi felkészülésüket az iskolában, délutáni foglalkozás keretében segítjük.
- Hiányzásukat állandó kontroll alatt tartjuk.

A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánkban a gyermek- és ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik a pedagógiai tevékenységünkhöz. Igyekszünk kialakítani a jó légkört, lehetőséget adni a tehetségek, képességek kibontakoztatására, és segítséget adni a hátrányok leküzdésében.

Iskolánkban a *fő feladatnak a prevenciót tartjuk* az ifjúságvédelmi feladatok közül. Ezért egészségvédelmi témájú tanórákat, drog-és bűnmegelőzési előadásokat tartunk. Nagy szerepet szánunk a szabadidős programok szervezésének, ezért fontosnak tartjuk a jó együttműködés kialakítását a diákmozgalmat patronáló tanár és az ifjúságvédelmi felelős között. Erősítenünk kell az iskola és a szülői ház kapcsolatát, lehetőséget kell biztosítanunk arra, hogy kötetlenebb formában tudjanak együttműködni a tanárok és a szülők. Problémák felmerülése esetén azonnal keresnünk kell a közös utat a megoldáshoz. Szükséges az is, hogy a felmerült gondokról a tanárok tájékoztassák egymást, az osztályfőnököt és a szociális segítőt.

Intézményünk feladatai közé tartozik a kapcsolattartás a Nevelési Tanácsadóval, az iskolaorvossal, a védőnővel, a Gyermekjóléti Szolgálattal, és indokolt esetben eljárás kezdeményezése a gyermekvédelmi hatóságokkal. Problémáink megoldása érdekében együttműködünk a gyermekvédelemben résztvevő egyéb társadalmi szervezetekkel, egyházakkal. Feladatunk, hogy a Körjegyzőséget tájékoztassuk az iskolában tanuló hátrányos helyzetű diákokról és kezdeményezzük a rászorultak részére pénzbeli támogatás megállapítását. Ugyanakkor a szülőt is tájékoztatjuk erről a lehetőségről.

A pedagógusok elengedhetetlen feladata, hogy a hozzánk beiratkozott tanulók családi hátterét megismerjék, figyelemmel kísérjék és segítsék azokat a családokat, amelyek egyedül nem képesek eleget tenni a gyermekneveléssel kapcsolatos követelményeknek.

Az intézmény minden pedagógusának figyelemmel kell követnie, hogy a tanulók rendszeresen járjanak iskolába.

A pedagógusaink segítik az iskolába járás alól felmentett tanulók osztályozó vizsgára való felkészülését, és segítik a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkózását.

Iskolánkban a gyermekek napközbeni ellátása biztosított, napközi és tanulószoba működik. Rendszeresen tájékoztatást nyújtunk a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

Intézményünkben a szociális segítőre ifjúságvédelmi feladatok megoldásában is számíthatunk, de a tanulókat érő veszélyeztetéssel való foglalkozás nemcsak az ő, hanem minden pedagógus feladata. Ahhoz, hogy intézményünkben eredményesen végezzük ifjúságvédelmi tevékenységünket, fel kell tárnunk a problémákat, ki kell építeni a folyamatos kommunikációt a gyermekjóléti szolgáltatással, a körjegyzőséggel, a szociális segítővel és természetesen az iskolai pedagógusokkal és szülőkkel.

Kötelességünk minden esetben a gyermekek érdekeinek képviselete.

15. A tanuló jutalmazásával, fegyelmezésével összefüggő elvek

(Nkt. 58.§)

JUTALMAZÁS

Elvei:

Jutalom különböző szempontok figyelembevételével adható:

- tanulmányi eredmény,
- szorgalom,
- magatartás,
- sportteljesítmény,
- kulturális teljesítmény,
- közösségi tevékenység.

Formái:

A jutalmazás történhet:

- egyedileg, tanulónként, illetve
- csoportosan, adott közösség, illetve osztály számára.

A tanulók jutalmazásának főbb formái:

- szóbeli dicséret,
- írásbeli dicséret.

A TANÉV SORÁN:

- mosolycsekk adása
- szaktanári dicséret szóban
- szaktanári dicséret ellenőrzőbe (tájékoztató füzetbe)
- osztályfőnöki dicséret szóban
- osztályfőnöki dicséret ellenőrzőbe (tájékoztató füzetbe)
- igazgatói dicséret ellenőrzőbe (tájékoztató füzetbe)
- igazgatói dicséret az iskola ifjúsága előtt (rádióban, illetve ünnepélyen, iskolagyűlésen)
- oklevél, jutalomkönyv

A TANÉV VÉGÉN:

- bizonyítványba írt szaktanári dicséret
- bizonyítványba írt általános tanulmányi munkát elismerő dicséret
- tantestületi dicséret a tanévzáró ünnepélyen
- „Az iskola legeredményesebb tanulója” emlékérem: több éven át nyújtott kiemelkedő tanulmányi teljesítményért egy 8. osztályos tanulónak.

Az írásbeli dicséret mellé jutalom is adható.

A jutalmazás formái:

- egyén esetében: tárgyjutalom, elsősorban könyv,
- közösség esetében: tárgyjutalom, illetve jutalomkirándulás, egyéb kulturális, sport stb. tevékenységhez kapcsolódó anyagi kedvezmény, (pl. belépőjegy juttatása)

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek. Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi, sport és kulturális versenyeken eredményesen szerepelt, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

A szóbeli és írásbeli dicséret tanulói közösség előtt, nyilvánosan is történhet.

A szóbeli és írásbeli dicséret ünnepélyes keretek között is adható, ha arról a jutalmazó úgy dönt.

Jutalmazás, kitüntetés rendszere

A tanulói közösségek vagy az egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi- vagy egyéb irányú munkájában elért jó eredményeket jutalmazással kell elismerni.

Az egyes tanulók jutalmazása

a) Az osztályfőnök vagy szaktanár a tanulót példaként állítja a tanulócsoport elé, és dicséretét ellenőrző könyv útján indoklással a szülőnek is tudomására hozza.
b) Az igazgató az iskolája hírnevét teljesítményével növelő tanulót dicséretben részesíti és erről a szülőket írásban értesíti. Ezt a dicséretet az igazgató a tanulóifjúsággal mindenkor ismerteti.
c) Az osztályban tanító tanárok határozataként az osztályfőnök megdicséri a kötelességét huzamos időn át példamutatóan teljesítő, kiváló tanulmányi eredményt elérő tanulót és ezt a félévi értékelések során az ellenőrző könyvbe, a tanév végén az anyakönyv és a bizonyítvány jegyzet rovatába beírja.
d) A dicséretben részesült tanulókat a nevelőtestület oklevéllel, könyvvel megjutalmazhatja.
e) A tartósan (több éven át) kiemelkedő tanulmányi és közösségi teljesítményt nyújtó végzős diák „az év tanulója" elismerésben részesül.
f) A német nyelv tanulásában legeredményesebb tanulókat a Nagyvázsonyi Német Nemzetiségi Önkormányzat jutalmazza.
g) A nagyvázsonyi önkormányzat jutalmazza a közösségi tevékenységben legaktívabb, a közvetlen és tágabb közösségért tenni akaró és tudó diákot.
h) A tanulók egyéni jutalmazását a nevelőtestület bármely tagja, valamint a Szülői Munkaközösség, és a DÖK kezdeményezheti.

Tanulócsoportok jutalmazása

a) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, valamely nemes cél érdekében közösen kifejtett erőfeszítést, példamutató egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget (osztályt, zenekart vagy más csoportot) csoportos jutalomban lehet részesíteni. (kedvezményes autóbusz kirándulás, színházlátogatás stb.)

b) A tanulók csoportos jutalmazását a nevelőtestület bármely tagja, a diákönkormányzat, az SZMK is kezdeményezheti.

c) A tanulócsoportok jutalmazása mindenkor az iskola közössége előtt történik.

FEGYELMEZÉS

Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

Az iskola fegyelmező intézkedést alkalmaz azzal a tanulóval szemben, aki

- a tanulmányi kötelezettségeit nem teljesíti
- akadályozza az iskolában folyó oktató-nevelő munkát
- a Házirend előírásait megszegi

- igazolatlanul mulaszt
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

Fegyelmező intézkedések fokozatai

- szaktanári, osztályfőnöki figyelmeztetés szóban –Házirend megsértése
- szaktanári, osztályfőnöki figyelmeztetés írásban – Házirend megsértése, a tanuló fegyelme, magatartása a szaktanár óráin huzamosabb ideig nem megfelelő.
- szaktanári, osztályfőnöki intés- a Házirend többszöri, vagy súlyosabb megsértéséért,
- igazgatói figyelmeztetés – a Házirend további súlyos megsértése,
- igazgatói intés- a tanuló magatartásával kapcsolatos súlyos probléma
  (a tanórai vagy tanórán kívüli foglalkozást zavaró, illetve a tanuló vagy társai testi- lelki fejlődését veszélyeztető magatartás)

A fegyelmező intézkedés a fegyelmezetlenség mértékétől, gyakoriságától függ. A megfelelő dicséret a fegyelmező intézkedést ellensúlyozza a magatartás osztályzatának megállapításakor. Figyelmeztetésben többször, intésben maximum kétszer részesülhet a tanuló.

Vétkes és súlyos kötelességszegés:

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárást kell lefolytatni. A fegyelmi eljárás eredményeképpen írásbeli határozattal lehet a fegyelmi büntetést kiszabni.

A fegyelmi eljárást megelőzően egyeztető eljárásra van lehetőség, ha a sértett (kiskorú esetén szülője) és a kötelességszegő (kiskorú esetén szülője) ezzel egyetért és az egyeztető eljárás során megegyeznek.

A fegyelmi intézkedések fokozatai:

- megrovás
- szigorú megrovás
- áthelyezés más iskolába, ha az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik iskola igazgatójával megállapodott.

16. Az iskola írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az értékeléssel szemben támasztott követelmények

Legyen:

- nyilvános, azaz minden érintett számára hozzáférhető,
- személyre szóló, vegye figyelembe az értékelt egyén jellemzőit,
- szakszerű, feleljen meg a legszigorúbb pedagógiai és mérésmódszertani követelményeknek,
- ösztönző hatású, megerősítő jellegű,
- folyamatos és kiszámítható.

A beszámoltatás formái:

⇒ szóbeli értékelés

⇒ írásbeli értékelés

⇒ produktum értékelése

Szóbeli beszámoltatás formái:

- feleltetés
- önálló elbeszélés
- élménybeszámoló
- dialógus
- szituáció
- memoriter
- kiselőadás

Írásbeli értékelés formái:

→ teszt

→ tollbamondás

→ fogalmazás

→ feladatok

→ fordítás

→ témazáró

→ tudáspróba

→ szódolgozat

→ írásbeli felelet

→ félévi és év végi felmérések.

Írásbeli beszámoltatások rendje:

- Írásbeli felelet egy-két leckéből írt beszámoló. A nevelőnek nem kell bejelentenie előre. Tanév közben bármikor íratható.
- Témazáró dolgozat, egy adott témakört felölelő számonkérés. A témakör összefoglalása után, a dolgozat megírása előtti tanórán a tanulókkal közölni kell.
- Félévi és év végi felmérések, egy félév vagy egy tanév ismereteit kéri számon. Minden esetben az ismeretek rendszerezése után kerülhet rá sor. A nevelőnek bejelentési kötelezettsége van a tanulók felé.

Az írásbeli beszámoltatások korlátai:

- × Egy tanítási napon egy témazáró dolgozat, félévi, illetve év végi felmérés iratható. (Ez más írásbeli feleletre nem vonatkozik!)
- × Minden írásbeli beszámolót a nevelő köteles két héten belül kijavítani.

- Minden esetben tájékoztatni kell a tanulót a dolgozat értékelésének módjáról.

A tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe és súlya:

- Az írásbeli feleletek értéke megegyezik a szóbeli feleletekkel.
- A témazáró dolgozatok, félévi és az évvégi felmérők a digitális naplóba piros színnel kerülnek bejegyzésre.
- A piros jegyek a félévi és az év végi értékelésnél kétszeresen kerülnek beszámításra.
- A témazárókat, a féléves és éves ismeretanyagot számon kérő felméréseket százalékosan értékeljük.

17. Egész napos nevelés-oktatás rendszer (iskolaotthonos) nevelés-oktatás programja

1. Az iskolaotthon általános definíciója

Az egész napos nevelés a nevelési folyamat kiterjesztése a tanórán kívüli idő jelentős részére. Az egész napos nevelésben a nevelési-képzési folyamat részévé válik az önálló tanulás és a gyermek szabadidő-tevékenységeinek irányítása is. Megvalósulhat a nevelési-oktatási folyamat egysége, a gyermek tanórai és tanórán kívüli tevékenységének összefüggő rendszere. Az iskolaotthonos nevelésben a gyermekek egész napja pedagógiailag szervezett, irányított, ellenőrzött, értékelt.

Az iskolaotthonos osztályban délelőtt és délután tanítási órák, órákra való felkészülés és szabadidős tevékenységek váltakoznak.

Az iskolaotthon

- továbbfejleszti a gyermekek önállóságát társas életük irányításában, a képességeiknek megfelelő szintű tanulásban és önművelésben, a közvetlen környezetüket formáló munkában, a szabadidő személyiségfejlődésük szempontjából optimális eltöltésében.
- összehangolja a gyermekek tanórai és tanórán kívüli tevékenységét életkoruknak megfelelő követelmények figyelembe vételével.

Az iskolaotthonban a tanítók munkájában szoros együttműködést kell megvalósítani.

Az iskolaotthon megfelelő tárgyi feltételei: a tanulásra és a szabadidős tevékenységekre egyaránt alkalmas termek, játszóudvar, sportpálya.

2. Az iskolaotthoni nevelőmunka rendszere:

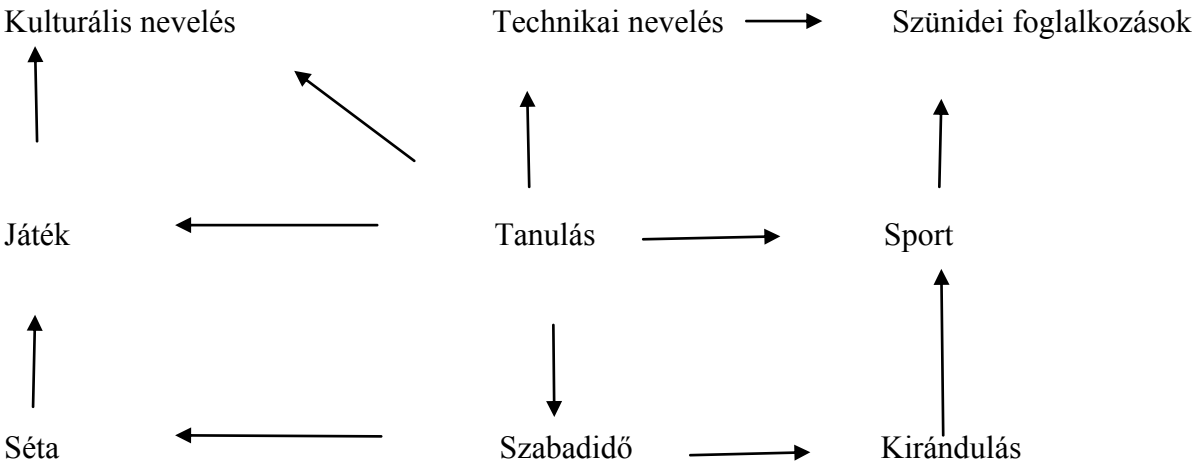

3. Az iskolaotthon szerkezete

Iskolánkban az iskolaotthon első és második osztályban működik. Naponta 8^{00}-16^{00} óráig. Tanulás: 5-6 óra, szabadidő: 3-4 óra (időben változhat). Ugyanúgy, mint a többi osztályban itt is nemzetiségi német nyelvoktatás van. Az iskolaotthonos osztályt két pedagógus vezeti: egyikük délelőtt, másikuk délután, csoportbontásnál, kirándulásnál mindketten együtt dolgoznak, naponta váltják egymást. Mindkettőjük irányít önálló munkát és szabadidős foglalkozásokat is vezet. A gyermekek étkezését felváltva irányítják. A szabadidős tevékenység alatt lehetőséget biztosítunk zeneiskolai és néptánc oktatáson való részvételre.

4. Az iskolaotthon működésének feltételei

4.1 Tárgyi feltételek

Az iskolaotthonos osztály tanterme alkalmas kell, hogy legyen szabadidős tevékenységek tervezésére (kis bútorok, polcok, játszósarok). A napközihez hasonlóan szükségesek kinti és benti játékszerek, sporteszközök, könyvek, kézműves foglalkozáshoz anyagok.

4.2. Személyi feltételek

Nagyon fontos az osztályt tanító pedagógusok összehangolt munkája. Jól hasznosítható a fejlesztő pedagógusi vagy óvodapedagógusi ismeret.

5. Az iskolaotthonos nevelés pozitívumai:

- A gyermekek az iskolában az időt életkoruknak, igényeiknek megfelelően változatos tevékenységekkel töltik.
- Elegendő idő jut a kulturált étkezésre.

- A szabadidő, a tanulás utáni kikapcsolódási, feltöltődési lehetőség egyenletesen oszlik el a nap folyamán, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait, terhelhetőségét, bioritmusukat, az agy élénkebb és lassúbb működési szakaszait.
- A gyerekek aktuális állapotának megfelelően a tanító rugalmasabban kezelheti az időkeretet. (Pl. ha fáradtabbak, felcserélheti a tanórát és az azt követő szabadidős tevékenységet).
- Lehetőséget nyújt a különböző tanulási tevékenységek integrációjára, összehangolására, a tanulási-nevelési folyamat komplex egységként kezelésére.
- Megkönnyíti az óvodából iskolába lépést. (Napirendjük az óvodában is hasonló volt.)

7. Az iskolaotthon oktatási-nevelési feladatai

Az oktatási-nevelési feladatok elvégzése az iskola által kitűzött célok megvalósítására, az egyén ismereteinek céltudatos felhasználására irányulnak.

- A tantervi anyag elsajátíttatása
- Értelmi képességek fejlesztése
- Speciális helyzetű tanulók segítése, felzárkóztatása
- A társas magatartás követelményeinek kialakítása
- Az önálló tanulás módszereinek megtanítása
- A tanórákra való eredményes felkészülés biztosítása
- A hiányok pótlása
- Pozitív munkaszokások kialakítása
- Erkölcsi nevelés
- Kulturált szabadidő eltöltésének biztosítása
- Magas színvonalú, higiénikus, otthonias környezet biztosítása
- Személyi higiéniai szokások kialakítása, betartatása
- Étkezési kultúra kialakítása, megőrzése

8. A nevelési-szabadidős terv elemei

A szabadidőben kezdeményezett tevékenységek jellegét és gyakoriságát a csoport életkora, különböző területeken mutatott fejlettsége és érdeklődése határozza meg.

- Képzőművészeti nevelés: képi, esztétikai élménynyújtás, a különböző technikák megismertetése (papír, agyag, festék, színes kréta, ceruza, mozaik), alkotások bemutatása.
- Olvasóvá nevelés (mesehallgatás, könyvtárlátogatás, közös olvasás)
- Dramatikus játékok.
- Bábjáték.
- Vizuális nevelés (kézművesség, barkácsolás)
- Népművészeti nevelés (ünnepek, szokások)
- Egészségügyi kulturáltságra nevelés (napirend, testápolás)

- Séták, kirándulások
- Ének-zenei nevelés (zeneművek hallgatása, közös éneklés, zenés játékok végzése)
- Filmnézés, elemzés, értékítéletek megfogalmazása.

9. Módszerek használata

-didaktikus játékok
- kezdeményezés, választási lehetőségek
- érdeklődés felhasználása
- csoportos foglalkozások
- kirándulások
- helyzetgyakorlatok – szokásrend kialakítása
- önálló felkészülések
- spontán igények megjelenítése
- tananyaghoz kapcsolódó közös applikációs játékok

10. Az önálló foglalkozások tevékenység területei

Az egyes tevékenységek iránya megcélozhatja a teljes csoportot, rászorulókat, gyakorisága pedig napi előfordulástól a féléves időszakig tarthat.

1. A magyar nyelv és irodalom tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységek:

Tanulási tevékenységek:

- tananyag elsajátítása
- önellenőrzés
- lexikon használat
- verstanulás
- olvasás korrekció
- helyesírás korrekció
- szóbeli kifejezőkészség fejlesztése

Szabadidős tevékenységek:

- mesék, elbeszélések, versek, mondókák, nyelvtörők tanulása hallás után
- a fentiek dramatizálása
- a versek illusztrálása
- a versek, mondókák ritmuskísérete
- népi játékok
- ismeretterjesztő és szépirodalmi szövegek értelmezés
- vers- és meseírási próbálkozások
- mesenapló

- könyvtárlátogatás
- műsorok előadása, tanulása
- rejtvények fejtése

2. Matematika tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységek:

Tanulási tevékenységek:

- tanagyag elsajátítása
- önellenőrzés
- mérés, becslés
- műveletek tanulása, gyakorlása
- műveletek korrekciója
- szöveges feladatok megjelenítése
- szöveges feladatok értelmezése

Szabadidős tevékenységek:

- mérések elsajátítása – játékban
- táblázatok használata
- mértani eszközök alkalmazása

3. Környezetismeret tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységek:

Egészséges életmódhoz fűződő:

- tisztálkodás, öltözködés
- kulturált étkezés
- terítés
- napközis napirend

Társas magatartás fejlesztése:

- szép környezet kialakítása
- vélemény a magatartási szokások betartásáról
- csoportszokások, hagyományok

Tanulási tevékenységek:

- eszközök célszerű elrendezése, használata
- szóbeli tanulási technikák gyakorlása
- lexikonok, szótárak, térképek, könyvek használata

Szabadidős tevékenységek:

- szerepjátékok
- népmesék, népi játékok, szokások, hagyományok eljátszása
- helyzetgyakorlatok – érzelmi ráhatás

- gyűjtőmunka
- más népek játéka
- kirándulások (térkép, iránytű, menetrend használata)
- kísérletezés
- növényültetés, gondozás

Célunk az iskolaotthonos munkaforma keretein belül:

 személyiségfejlesztő gyakorlatok és tevékenységek, technikák alkalmazása a tanórákon és a szabadidős tevékenységek során,

 a kommunikációs készség fejlesztése,

 a differenciált készség- és képességfejlesztés biztosítása,

 higiénés, társas, magatartási és helyes munkaszokások kialakítása,

 helyes magatartási szabályok elsajátíttatása, a közösségi normák kialakítása, betartása, betartatása,

 egészséges és kulturált életmód kialakítására nevelés,

 a társas kapcsolatok kialakítására való képesség fejlesztése,

 önálló tanulásra, önművelésre nevelés

 konfliktuskezelési technikák tanítása (beszélgető-kör), hatékony működtetése,

 színvonalas tanítási órán és iskolán kívüli programok szervezése és lebonyolítása a tanulók bevonásával, igényeik figyelembevételével,

 környezet-egészség nevelő iskolai programok beépítése a napirendbe,

 népszokások, hagyományok megismerése és ápolása,

 projektek feldolgozása.

18. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

A tanároknak gazdag módszertani repertoárral kell rendelkezni, s a sok módszert változatos formákban használniuk:

- Az önálló tanulás támogatása érdekében az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési- oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása, és azok bevezetésének megteremtése.
- Az alulteljesítő, tanulási nehézséggel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók megkülönböztetett figyelmet kapnak.
- Az intézmény pedagógusai az intézmény pedagógiai programjával összhangban alkalmaznak korszerű nevelési-oktatási módszereket, eljárásokat, technikákat; használják a tanulás tanításának módszertanát.
- A differenciálás érvényesítése miatt, hogy megtaláljuk a gyerekek, csoportjaik számára a tanulás megfelelő módszereit, tanulásszervezési eljárásokat,

- A motiváció felkeltése, fenntartása miatt, mert az érdekesebb módszereknek, valamint a többféle módszer alkalmazásának motiváló hatása van,
- A többféle megközelítés elvének érvényesítése miatt, mert, ha többféle módszert használunk, az lehetőséget biztosít arra is, hogy a gyerekek, csoportjaik eltérő megközelítéseket alkalmazzanak, éljenek át.

A hatékony tanulást elősegítő módszerek

A tanítási-tanulási tevékenység az egész személyiséget érintő aktív folyamat. Azokat a módszereket kell megkeresnünk, amelyek elősegítik, hogy az egyes tanuló tanulási folyamatát a lehető legjobban segítse a tanár úgy, hogy az az önirányítás és külső segítség egyensúlyában valósuljon meg. Az egyes tanítási területek, mint tantárgyak jelennek meg. Ezeken a tantárgyakon keresztül ismertetjük meg a valóság részeit, a viselkedési formákat, sajátíttatjuk el azokat a készségeket, melyek a produktivitásra ösztönöznek. Keressük azokat a foglalkoztatási formákat, amelyben a több tantárgy ismereteit integráló témákat teamtanításban tudjuk megvalósítani.

A rendelkezésre álló IKT eszközök segítségével tanítási gyakorlatunk szerves része a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazása.

Az iskolának meg kell valósítania:

* A tudományosan igazolt alapvető ismeretek elsajátíttatását, a tanulói aktivitáson alapul tanulási folyamat megszervezését;
* Az együttműködésre, kooperációra való képességet;
* A mérlegelő gondolkodás képességét;
* Az egy életen át tartó tanulásra való előkészítést, a megújuló tudás szükségszerűségének megértését.

A fentiekre való felkészítés feltételezi a tanulási folyamatban a tanuló nagyfokú önállóságát, szabadságát, illetve azok tanulását, gyakorlását. Ennek *egyik lehetséges módja*, hogy a pedagógus elméleti és gyakorlati tevékenységét továbbképzésekkel meg tudja újítani, s azok birtokában képes legyen önálló, kreatív tanítóként tevékenykedni.

A vezető támogatja munkatársait terveik és feladataik teljesítésében. Ösztönözi a nevelőtestület tagjait önmaguk fejlesztésére. Alkalmat ad a pedagógusoknak személyes szakmai céljaik megvalósítására, a feladatok kiosztásánál az egyének erősségeire épít.

Az új pedagógus szerep a tanulói önállóságot feltételező, a tanulói szabadságot a rend keretei között biztosító, a segítő irányító pedagógust kíván.

Ennek a szerepnek a megvalósítása hatékony, munkáltató, tevékenykedtető módszerek alkalmazását feltételezi.

Tevékenykedtető módszerek:

- a projektmódszer,
- a kooperatív módszer,

- a tanulmányi szerződés,
- a szimuláció,
- a szerepjáték,
- a játék, dráma
- a tanulmányi kirándulás,
- az erdei iskola,
- a házi feladat,
- a tanulói kísérlet,
- a tanulói kiselőadás.

***Összefoglalva*:** A hatékony tanulást elősegítő módszerek kivétel nélkül feladat-, illetve tevékenység-orientáltak.

Alkalmazásuk jelentős mértékben

- növeli a tanulói aktivitást a tanulási folyamatokban;
- egyénre szabott tanulási lehetőségeket biztosít;
- a tanulói kompetenciafejlesztése helyezi a hangsúlyt;
- preferálja a tanulói együttműködésen alapuló tanulást;
- az egyéni eltérésekre reagálva differenciált tanulásszervezési eljárásokat alkalmaz;
- motivál a minőségibb munkára, s hozzájárul a tanulók sokoldalú fejlődéséhez.

A Pedagógiai Program elfogadása

A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadhatja el. Egyetértési jogot gyakorol a Nagyvázsonyi Német Nemzetiségi Önkormányzat, Pulai Német Nemzetiségi Önkormányzat, Vöröstói Német Nemzetiségi Önkormányzat. Véleményezési joga van a pedagógiai program elfogadásakor diákönkormányzatnak, a szülői munkaközösségnek és az Intézményi Tanácsnak.
A pedagógiai program végrehajtását minden tanév végén megvizsgáljuk, törvényi változás esetén az ott megjelölt határidővel, illetve a tantestület tagjainak legalább 25%-nak kérésére felülvizsgáljuk.
A pedagógiai programot 5 évenként vizsgáljuk felül.
Amennyiben a pedagógiai programunkban módosítás történik, azt a követő tanévtől felmenő rendszerben vezetjük be.
A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: A pedagógiai program megtekinthető az iskola könyvtárában, az iskola honlapján (www.kinizsi-nagyvazsony.sulinet. hu) és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

A Nagyvázsonyi Kinizsi Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola pedagógiai programja 2018. szeptember 1-én lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Felülvizsgálat időpontjai

2014. szeptember a zeneiskola átszervezése miatt
2014. április.24 a 7/2014. (I.17) Kormány rendeletnek megfelelően
2015. január 19-i az alábbi kiegészítések miatt:
- vizsgakövetelmények kiegészítése
-„Határtalanul!” program bekerülése
- az intézményi komplex mozgásprogrammal történő kiegészítése
- NETFIT bevezetése

2018. szeptemberi az alábbiak miatt:
- Pedagógusi, intézményi, vezetői önértékelés beépítése.
- Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló megjelenése pedagógiai gyakorlatunkban.
- A korábbi tantervek kikerültek a programból.
- Ingyenes tankönyvellátás.
- Egyéb módosítás, kiegészítés, pontosítás.

2019. május 8.
- művészeti nevelés kibővítése (pályázathoz)

2020.április 30.

- A 2020-as NAT- nak megfelelő felülvizsgálat, jogszabályi kötelezettség [5/2020.(I.31.)Korm.r.]

A Nagyvázsonyi Kinizsi Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Pedagógiai Programjának *2020-es felülvizsgálatát és ennek megfelelő módosítását* a **Nagyvázsonyi Német Nemzetiségi Önkormányzat** 2020 év április hó 27 napján tartott ülésén megtárgyalta és elfogadta. A Nagyvázsonyi Német Nemzetiségi Önkormányzat egyetértési jogát a Pedagógiai Program jelen módosítása során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Nagyvázsony, 2020 év április hónap 27 nap

Deutsche Nationalitäten-Selbstverwaltung Nemzetiségi Önkormányzat Nagyvázsony

.....

Önkormányzat képviselője

A Nagyvázsonyi Kinizsi Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Pedagógiai Programjának *2020-es felülvizsgálatát és ennek megfelelő módosítását* a Pulai Német Nemzetiségi Önkormányzat 2020 év május hó 11 napján tartott ülésén megtárgyalta és elfogadta. A **Pulai Német Nemzetiségi Önkormányzat** egyetértési jogát a Pedagógiai Program jelen módosítása során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Pula, 2020 év május hónap 11 nap

.....

Önkormányzat képviselője

A Nagyvázsonyi Kinizsi Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Pedagógiai Programjának *2020-es felülvizsgálatát és ennek megfelelő módosítását* a **Vöröstói Német Nemzetiségi Önkormányzat** 2020 év 05 hó 05 napján tartott ülésén megtárgyalta és elfogadta. A Vöröstói Német Nemzetiségi Önkormányzat egyetértési jogát a Pedagógiai Program jelen módosítása során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Nagyvázsony, 2020 év 05 hónap 05 nap

.....

Önkormányzat képviselője

ZÁRADÉK a Pedagógiai Program felülvizsgálatához a 2020-as NAT-nak megfelelően

AZ INTÉZMÉNYBEN MŰKÖDŐ EGYEZTETŐ FÓRUMOK NYILATKOZATAI

A Nagyvázsonyi Kinizsi Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Pedagógiai Programjának *2020-es felülvizsgálatát és ennek megfelelő módosítását* az intézmény **diákönkormányzata** 2020 év 05 hó 19 napján tartott ülésén véleményezte és elfogadta.

Kelt: Nagyvázsony, 2020 év 05 hónap 19. nap

.....
diákönkormányzat tanár képviselője

.....
diákönkormányzat diák elnöke

A Nagyvázsonyi Kinizsi Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Pedagógiai Programjának *2020-es felülvizsgálatát és ennek megfelelő módosítását* a szülői szervezet 2020 év 05 hó 08 napján tartott ülésén megtárgyalta és elfogadta. A **szülői szervezet** véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program módosítása során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Nagyvázsony, ... év 2020 05 hónap 08 nap

Fricz Anikó
.....
szülői szervezet képviselője

A Nagyvázsonyi Kinizsi Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Pedagógiai Programjának *2020-es felülvizsgálatát és ennek megfelelő módosítását* az Intézményi Tanács 2020 év 04 hó 28 napján tartott ülésén megtárgyalta és elfogadta. Az **Intézményi Tanács** véleményezési jogát a Pedagógiai Program jelen módosítása során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Nagyvázsony, 2020 év 04 hónap 28 nap

.....
Intézményi Tanács képviselője

A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSÁNAK ELFOGADÁSÁRÓL ÉS A JÓVÁHAGYÁSÁRÓL SZÓLÓ ZÁRADÉK

A Nagyvázsonyi Kinizsi Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Pedagógiai Program *2020-es felülvizsgálatát és ennek megfelelő módosítását* az intézmény **nevelőtestülete** 2020 év 05 hó 20 napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Nagyvázsony, 2020 év 05 hónap 20 nap

Kolláros Rita
hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

hitelesítő nevelőtestületi tag

A Pedagógiai Program módosítását jóváhagyom.

Kelt: Nagyvázsony, 2020 év május hónap 20 nap

Kantor Istvánné
igazgató

P.H.